

14-16//04//17

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #406

www.freesunday.gr

**ΜΑΡΙΟΣ
ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ**
«Καλύτερα
να γίνουν όλοι
τραγουδιστές
παρά πολιτικοί»
σελ. 37

**ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

σελ. 35

**Καλή
Ανάσταση
και καλή
επιστροφή!**

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ // ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

FREE SUNDAY

**ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ
ΕΡΝΤΟΓΑΝ ΔΕΝ
ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΛΥΣΕΙ
ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ**

**ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ
ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΑΥΤΑΡΧΙΣΜΟΥ**

ΑΣΤΑΘΕΙΑ ΣΕ ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

σελ. 4, 12-13

**ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΥΝ
Θ. ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ, Ν. ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ**

σελ. 6, 10

**ΜΕΤΑ ΤΑ ΝΕΑ
ΜΕΤΡΑ
Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΜΕΝΕΙ ΑΠΟ
ΔΥΝΑΜΕΙΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ
ΑΦΗΓΗΜΑ**

σελ. 3, 8

ΣΥΡΙΖΑ

ΠΡΟ

AUTO FREE SUNDAY

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ // ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

To No1
free press
για το
αυτοκίνητο!

Πατάει γκάζι
κάθε μήνα
και κυκλοφορεί
δωρεάν

από το δίκτυο διανομής
της **FREE SUNDAY**

02 | FS — περιεχόμενα —

ΘΕΜΑΤΑ

03 // ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΑΓΓ. ΣΠΑΝΟΥ
Πόσο success story να αντέξουμε
πια;

04 // ΚΟΣΜΟΣ Γ. ΚΑΠΟΠΟΥΛΟΣ
Αστάθεια με «ναι» και με «όχι»
στην Τουρκία

06 // ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
Ν. ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ «Το κόστος
της καθυστέρησης ήταν μάλλον
δυσανάλογο σε σχέση με το
όφελος»

08 // ΑΝΑΛΥΣΗ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ
ΣΥΡΙΖΑ και Τσίπρας σε πορεία
πλήρους απομυθοποίησης

10 // ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Θ. ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ
Η Μέση Γη και η οικονομία

11 // ΑΠΟΨΗ ΑΓΓ. ΣΠΑΝΟΥ Έκανε
κόμμα ο Αλέκος Παπαδόπουλος;

12 // ΕΥΡΩΠΗ ΧΡ. ΜΑΤΗΣ Τα
κοινά πατήματα της βαλκανικής
κεντροδεξιάς μπροστά στην
εξουσία

14 // ΡΕΠΟΡΤΑΖ Νέοι δρόμοι,
τσουχτερά διόδια

15 // ΠΟΛΙΤΙΚΗ Στα χαρακώματα
Στουρνάρας-κυβέρνηση

16 // ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Μείωση
δαπανών για τις επιχειρήσεις,
χτίσιμο αφορολόγητου για ιδιώτες
από τη χρήση POS

19 // TWITTER Ποιος κυβερνάει
αυτόν τον τόπο;

20 // ΡΕΠΟΡΤΑΖ Από τον «Πολωνό
υδραυλικό» στο «κοινωνικό
dumping»

21 // ΕΥΡΩΠΗ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ 55%
των Γάλλων εκτός ευρωπαϊκής
πραγματικότητας

22 // ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Οι τράπεζες,

η ανάπτυξη και η Μάλτα

24 // BUSINESS Τα σημαντικότερα
νέα από τον κόσμο των
επιχειρήσεων

25 // ΡΕΠΟΡΤΑΖ Λιτότητα και
στην... αστυνομία

26 // ΑΠΟΨΗ ΕΙΡ. ΠΑΤΑΡΓΙΑ
Τι είναι η συναισθηματική
κακοποίηση

27 // ΥΓΕΙΑ Σκοτώνει την καρδιά
το στρες στα πέτρινα χρόνια της
κρίσης

SPORTS

28 // CHAMPIONS LEAGUE Ένας νέος
κόσμος

29 // ΣΤΟΙΧΗΜΑ Έγκυρες προτάσεις
από το Betarades.gr

FREE TIME

31 // CALENDAR Τα πολιτιστικά
δρώμενα της εβδομάδας

32 // EDITORIAL Οι Millennials θέλουν
τη γυναίκα στο σπίτι

33 // FASHION Νέα από τον κόσμο της
μόδας και της ομορφιάς

34 // BOOKS Έξι βιβλία για το Πάσχα

35 // TRAVEL Πασχαλινόι προορισμοί
στην Ελλάδα

36 // CINEMA Τι θα δούμε στις
κινηματογραφικές αίθουσες

37 // ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΑΡΙΟΣ
ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ «Καλύτερα να γίνουν
όλοι τραγουδιστές παρά πολιτικοί»

38 // CELEBRITIES Στιγμιότυπα από τον
κόσμο των διασήμων

39 // ΕΥΞΕΙΑ Τι τύπος γυμναστικής είσαι;

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 406n
14-16//04//17

FREE SUNDAY

FREE SUNDAY ΕΕ.
ΕΚΔΟΤΗΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΥΡΤΣΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ
Δημήτρης Γκέλμπουρας,
ONE9SIX www.one9six.com
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ ΜΑΤΙΝΑ dmatina@

cpress.gr
210-6754430 εσωτ.554
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ Eurokinissi
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ MARKETING
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΟΥ
ΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
jk@free-sunday.gr

ΥΠΟΔΟΧΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ ΒΙΚΥ
vickyth@cpress.gr 210-6754430

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
dianomi@free-sunday.gr,
210-3466996

ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΡΚΟΥΡΗ 74, ΑΘΗΝΑ,
Τ.Κ. 11634
ΤΗΛ: 210-6754430, FAX: 210-6729238

ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ IRIS AEBE
Διανέμεται Δωρεάν

www.freesunday.gr

*ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση,
η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή
περιληπτική, ή κατά παράφραση, ή
διασκευή απόδοσης του περιεχομέ-
νου της εφημερίδας με οποιονδήποτε
τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φω-
τοτυπικό, ηχογραφήσεως ή άλλων,
χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του
εκδότη. Νόμοι 238/1970, 4301/1979,
Ν. 100/1975, ΝΔ 3565/1956 και 4254,
1962 και κανόνες του Διεθνούς Δι-
καίου.

ΠΟΣΟ SUCCESS STORY ΝΑ ΑΝΤΕΞΟΥΜΕ ΠΙΑ;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΠΑΝΟΥ @AggelikiSays

«**Α**νοίγει ο δρόμος που περιόριζε τη Δυτική Ελλάδα στην επαφή της με το κέντρο, ανοίγει και ο δρόμος να βγούμε από την κρίση και την επιτροπεία» τόνισε ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στην τελετή εγκαινίων του αυτοκινητόδρομου Κορίνθου-Πατρών. Λίγες ώρες νωρίτερα είχε γίνει γνωστό ότι ένας ακόμη συμπολίτης μας, στη Χαλκιδική (ο δεύτερος μέσα σε λίγες μέρες), έχασε τη ζωή του περιμένοντας το ασθενοφόρο που αργούσε.

Δύο Ελλάδες και δύο ΣΥΡΙΖΑ. Η μία όψη είναι το κυοφορούμενο κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης, που θα επιτρέψει την εκταμίευση των δόσεων που χρειαζόμαστε για την κάλυψη των εξωτερικών δανειακών υποχρεώσεων του καλοκαιριού και θα δώσει το σήμα στις αγορές ότι η πιο υπερχρεωμένη χώρα της Ευρωζώνης επιστρέφει στην κανονικότητα. Η άλλη όψη είναι η παράταση της παρακμής, με τη μεταρρυθμιστική αδράνεια να φέρνει όλο και περισσότερους φόρους και την αδυναμία του πολιτικού συστήματος να συνεννοηθεί στα βασικά να απομακρύνει την προοπτική διατηρήσιμης ανάκαμψης.

Η μια Ελλάδα και ο ένας ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζουν, αγκομαχώντας, τον επώδυνο συμβιβασμό με τους θεσμικούς πιστωτές για να αποφευχθεί ο κίνδυνος χρεοκοπίας και απομόνωσης. Η άλλη Ελλάδα και ο άλλος ΣΥΡΙΖΑ αισθάνονται ότι όλο αυτό δεν μας πάει πουθενά και φωνάζουν ή απελπίζονται σιωπηλά.

Την ανακούφιση για τον λευκό καπνό που βγήκε μετά την τελευταία συνεδρίαση των ΥΠΟΙΚ της Ευρωζώνης ακολούθησαν η ανησυχία για νέες καθυστερήσεις, αντιφατικές δηλώσεις και διαρροές, παλινωδίες, μικροεντάσεις στις σχέσεις κυβέρνησης-πιστωτών. Είναι déjà vu, μόνο που κάθε φορά γίνεται πιο κουραστικό, αφού πλέον έχει εσωτερικευτεί η διαπίστωση πως οι επαναλήψεις, γενικώς, δεν μας βγαίνουν σε καλό.

Πού είμαστε

Στο Eurogroup της Μάλτας έγινε μια προσυμφωνία στη βάση μέτρων 2% του ΑΕΠ (περίπου 4 δις.) για τη διετία 2019 (μείωση συντάξεων) - 2020 (μείωση του αφορολόγητου). Αλλά ακόμη υπάρχει απόσταση να διανυθεί. Πρώτα απ' όλα δεν έχει γίνει η κρίσιμη ψηφοφορία στη Βουλή, που υποτίθεται ότι θα γινόταν στη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας. Όμως αργεί γιατί από το Μέγαρο Μαξίμου περιμένουν κάποιες δεσμεύσεις από την πλευρά των εταιρών (ειδικά σε σχέση με το χρέος) ώστε να διευκολυνθούν οι 153 βουλευτές της κυβερνητικής πλειοψηφίας να αναλάβουν το πολιτικό κόστος της ψήφισης νέων μέτρων λιτότητας.

Επειτα, δεν έχει συμφωνηθεί ακόμη για πόσα χρόνια θα έχουμε υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα (το Βερολίνο ζητά 3,5%

από το 2018 έως και το 2022), ενώ σε εκκρεμότητα είναι τα μεσοπρόθεσμα μέτρα για τη ρύθμιση του χρέους και το μνημόνιο που θα υπογραφεί με το ΔΝΤ για να οριστικοποιηθεί η συμμετοχή του στο ελληνικό πρόγραμμα. Όλα αυτά θα συζητηθούν στην εαρινή σύνοδο του ΔΝΤ (21-23 Απριλίου), ενώ σημασία για τις τελικές αποφάσεις θα έχουν τα οριστικά στοιχεία για την ελληνική οικονομία και τη δημοσιονομική απόδοση του 2016 που αναμένεται να ανακοινωθούν από την ΕΛΣΤΑΤ στις 21 Απριλίου και να επικυρωθούν –για όλες τις χώρες της Ευρωζώνης– από τη Eurostat στις 24 του μήνα. Ο ίδιος ο επίτροπος Νομισματικών Υποθέσεων Πιερ Μοσκοβισί έχει αναφερθεί σε πλεόνασμα 3% του ΑΕΠ για το 2016 με ανάρτησή του στο προσωπικό του blog, ενώ επιμένει ότι θα επιτευχθούν οι στόχοι για πλεόνασμα 1,75% το 2017 και 3,5% το 2018, σε πείσμα όσων υποστηρίζουν ότι η ζημιά της οικονομίας λόγω της καθυστέρησης ολοκλήρωσης της δεύτερης αξιολόγησης είναι μεγάλη.

Τελική προθεσμία για την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης θεωρείται το Eurogroup της 22ας Μαΐου, χωρίς να αποκλείεται η πραγματοποίηση ενός έκτακτου Eurogroup νωρίτερα.

Για το Μέγαρο Μαξίμου ο οδικός χάρτης είναι σαφής:

1. Ολοκλήρωση της τεχνικής συμφωνίας (SLA) που περιλαμβάνει τις εντός προγράμματος μεταρρυθμίσεις, καθώς και τα θετικά και αρνητικά μέτρα για τα έτη 2019 και 2020.

2. Συγκεκριμενοποίηση σε προσεχές Eurogroup των μεσοπρόθεσμων μέτρων για το χρέος, τα οποία, όπως έχει διευκρινιστεί, θα εφαρμοστούν μετά το τέλος του προγράμματος (Σεπτέμβριος 2018). Η συγκεκριμενοποίηση των μέτρων για το χρέος τώρα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή του ΔΝΤ στο πρόγραμμα, καθώς πρέπει να ληφθούν υπόψη ώστε να υπάρξει θετική μελέτη βιωσιμότητας του χρέους από τις τεχνικές ομάδες του ΔΝΤ.

3. Μετά την εφαρμογή των μεσοπρόθεσμων μέτρων για το χρέος (Σεπτέμβριος 2018) θα εφαρμοστούν και τα μέτρα και τα αντίμετρα που προβλέπει η συμφωνία της Μάλτας.

Πού πάμε

Με άλλα λόγια, η κυβέρνηση συνδέει την ψήφιση και εφαρμογή των μέτρων για το 2019-2020 με την υλοποίηση δεσμεύσεων των εταιρών για τη ρύθμιση του χρέους, στο Βερολίνο, από την άλλη, δεν θέλουν πολλά-πολλά σε σχέση με το χρέος πριν από τις γερμανικές εκλογές του προσεχούς Σεπτεμβρίου, ενώ αίσθηον προκαλεί η ευθυγράμμιση του σοσιαλδημοκράτη Μάρτιν Σουλτς με την καγκελάριο Άνγκελα Μέρκελ ως προς την ανάγκη να γίνουν βαθιές μεταρρυθμίσεις στη χώρα μας προκειμένου να παραμείνουμε στην Ευρωζώνη.

Ο γερμανικός Τύπος (Handelsblatt, Spiegel) προεξοφλεί

Γίνεται πλέον λόγος για το εκλογικό έτος 2018, είτε την άνοιξη, με τη διακήρυξη του επερχόμενου τέλους των μνημονίων, είτε το φθινόπωρο, εφόσον μετά το τέλος του προγράμματος (το καλοκαίρι) οι εταιροι θα μας έχουν σπρώξει στις αγορές μέσω της προληπτικής γραμμής πίστωσης που θα καθιέρωναν το 2014 εάν δεν γίνονταν εκλογές τον Ιανουάριο του 2015.

τέταρτο μνημόνιο, κάτι που διαψεύδει ο Γερμανός ΥΠΟΙΚ Β. Σόιμπλε, ο οποίος επιμένει ότι η χώρα μας θα βγει στις αγορές έγκαιρα, εφόσον βέβαια φανεί συνεπής στην εκπλήρωση των μνημονιακών υποχρεώσεών της.

Τα τεχνικά κλιμάκια θα επιστρέψουν στην Αθήνα μετά το Πάσχα και οι μέχρι στιγμής πληροφορίες λένε ότι οι πιστωτές ζητούν συντάξεις να περικοπούν μέχρι και 25%, ενώ το αφορολόγητο να πέσει ακόμη και στα 5.600 ευρώ. Από τα αντίμετρα (μείωση φορολογικών συντελεστών και στήριξη απόρων) δεν έχει κανείς να περιμένει και πολλά, γιατί θα τελούν υπό την αίρεση της υπέρβασης στην εκπλήρωση των δημοσιονομικών στόχων.

Με αυτά τα δεδομένα, η εκτίμηση που κυριαρχεί είναι ότι αλλάζει ο εκλογικός σχεδιασμός και εγκαταλείπεται από το Μέγαρο Μαξίμου ο στόχος της εξάντλησης της τετραετίας, αφού για να φτάσουν σε κάλπες το 2019 θα πρέπει πρώτα να κόψουν τις συντάξεις, κάτι οπωσδήποτε καταστροφικό για τον ΣΥΡΙΖΑ, που ήδη έχει χάσει σημαντικό μέρος της πολιτικής του δύναμης.

Γίνεται πλέον λόγος για το εκλογικό έτος 2018, είτε την άνοιξη, με τη διακήρυξη του επερχόμενου τέλους των μνημονίων, είτε το φθινόπωρο, εφόσον μετά το τέλος του προγράμματος (το καλοκαίρι) οι εταιροι θα μας έχουν σπρώξει στις αγορές μέσω της προληπτικής γραμμής πίστωσης που θα καθιέρωναν το 2014 εάν δεν γίνονταν εκλογές τον Ιανουάριο του 2015.

ΑΣΤΑΘΕΙΑ ΜΕ «ΝΑΙ» ΚΑΙ ΜΕ «ΟΧΙ» ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

Με τις δημοσκοπήσεις να προβλέπουν αποτέλεσμα μεταξύ επικράτησης του «ναι» με μικρό προβάδισμα και αντίστροφου αποτελέσματος με μικρή υπεροχή του «όχι», ένα είναι βέβαιο: ανεξαρτήτως αποτελέσματος, η επόμενη μέρα του δημοψηφίσματος για τη συνταγματική μεταρρύθμιση στην Τουρκία είναι η αστάθεια και η αβεβαιότητα που συνθέτουν εσωτερικές, περιφερειακές και διεθνείς παράμετροι.

Με σχεδόν 100.000 κρατούμενους από την επαύριον του αποτυχημένου πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου μέχρι και σήμερα, με τον Τύπο στη σκιά διώξεων, εξοντωτικών προστίμων και απαγορεύσεων, ουσιαστική επιτυχία, καθαρή νίκη για τον Ερντογάν θα ήταν ένα ποσοστό γύρω στο 60%, πιθανότητα που δεν καταγράφεται σε καμία δημοσκόπηση.

Αντίθετα, η νευρική κατάσταση, η αγωνία που έχει καταλάβει τον Ερντογάν για την ψήφο των εκτός Τουρκίας, κυρίως στη Δυτική Ευρώπη, συμπολιτών του δείχνει ότι στην κορυφή της εξουσίας υπάρχει επίγνωση του οριακού χαρακτήρα των συσχετισμών μεταξύ «ναι» και «όχι».

Πρόεδρος-σουλτάνος και αρχηγός κόμματος

Η συνταγματική μεταρρύθμιση, αν εγκριθεί, προβλέπει υλοποίησή της την άνοιξη του 2019, οπότε θα διεξαχθούν ταυτόχρονα η προεδρική και οι βουλευτικές εκλογές, και δίνει στον Ερντογάν άλλες δύο θητείες στην υπερεικοσιμηνή προεδρία. Με άλλα λόγια, όποιος ψηφίζει «ναι» στο δημοψήφισμα στην ουσία νομιμοποιεί την παραμονή του Προέδρου-σουλτάνου στο Λευκό Ανάκτορο της Άγκυρας μέχρι την άνοιξη του 2029!

Η συνταγματική μεταρρύθμιση προβλέπει κατάργηση του αξιώματος του πρωθυπουργού, ασύμβατο της ιδιότητας του βουλευτή με αυτήν του υπουργού, αδυναμία της Βουλής να ψηφίσει πρόταση μομφής κατά της κυβέρνησης, αλλά και αδυναμία του Προέδρου να διαλύσει τη Βουλή.

Η πιο εξωφρενική όμως διάταξη του πακέτου συνταγματι-

κών τροπολογιών είναι η δυνατότητα του Προέδρου-σουλτάνου να είναι αρχηγός πολιτικού κόμματος.

Όλα τα παραπάνω, η συγκρότηση δηλαδή μιας προσωποπαγούς προεδρίας σουλτανικού τύπου, νομιμοποιούνται με το αφήγημα της άμυνας απέναντι σε αυτούς που συνωμοτούν εκτός συνόρων για τον τεμαχισμό της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας, για να επιβάλουν μια νέα Συνθήκη των Σεβρών. Απέναντι στις απειλές που προέρχονται από τον ιμάμη Γκιουλέν στην Πενσιλβάνια, ο οποίος σχεδόν αποκάλυπτα πλέον περιγράφεται ως μαριονέτα της CIA, δεν ταιριάζει αναδίπλωση και αμυντική τακτική αλλά προληπτική επίθεση, λέει ο Ερντογάν, με το σύνθημα «ή θα επεκταθούμε ή θα συρρικνωθούμε».

Το επόμενο πεδίο εκκαθαρίσεων

Ο Ερντογάν έχει κάψει τις γέφυρες με τους Κούρδους της Τουρκίας από τις εκλογές της άνοιξης του 2015, όταν το κουρδικό κόμμα HDP στέρησε από το κυβερνών AKP την κοινοβουλευτική αυτοδυναμία, ενώ η αντιπαράθεση είναι μετωπική και με τους κεμαλιστές και τους γκιουλενιστές.

Ο μεγάλος κίνδυνος για τον Ερντογάν είναι η παλαιά φρουρά του AKP και ένα σημαντικό τμήμα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, που ταυτίζουν την πλήρη επικράτηση του Προέδρου-σουλτάνου με τον τεμαχισμό της πολιτικής τους σταδιοδρομίας.

Στη μάχη υπέρ του «ναι» ήδη έχουν καταγραφεί διά της σιωπής τρεις ηχηρές απουσίες: ο πρώην Πρόεδρος και πρωθυπουργός Γκιουλ, ο πρώην πρωθυπουργός Νταβούτογλου και ο πρώην πρόεδρος της Βουλής Αρίντς, με τα δημοσιεύματα του Τύπου να μιλούν για παρόμοια τοποθέτηση τουλάχιστον 100 βουλευτών του κυβερνώντος κόμματος.

Με την έγκριση της συνταγματικής μεταρρύθμισης ο Ερντογάν θα επιστρέψει στην ηγεσία του AKP, από την οποία παρατήθηκε τον Αύγουστο του 2014, όταν εξελέγη Πρόεδρος της Δημοκρατίας, και όλοι αναμένουν ότι το κυβερνών κόμμα θα είναι το επόμενο πεδίο εκκαθαρίσεων, καθώς οι Γκιουλ, Νταβούτογλου

Η συγκρότηση μιας προσωποπαγούς προεδρίας σουλτανικού τύπου νομιμοποιείται με το αφήγημα της άμυνας απέναντι σε αυτούς που συνωμοτούν εκτός συνόρων για τον τεμαχισμό της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας, για να επιβάλουν μια νέα Συνθήκη των Σεβρών.

Στο κρίσιμο σημείο της διαδρομής, όταν άρχισε να αποσθρώνεται το βαθύ κράτος, ο Ερντογάν φανέρωσε την κρυφή ατζέντα του, τη φιλοδοξία για απόλυτη εξουσία, που ήταν ασύμβατη με τον αυθεντικό εκδημοκρατισμό.

και Αρίντς συντηρούν τόσο στην κοινή γνώμη όσο και εκτός συνόρων την αξιοπιστία του σεναρίου AKP με νέο ηγέτη.

Διεθνής απομόνωση

Η διεθνής και περιφερειακή απομόνωση του Ερντογάν είναι δεδομένη και η προσπάθειά του να αναδειχθεί εκ νέου σε εμπροσθοφυλακή μιας πανοραμίας για την ανατροπή του Άσαντ ολοκλήρωσε την πλήρη εκμηδένιση της αξιοπιστίας του τόσο ως σταθερού συμμάχου των ΗΠΑ όσο και ως περιστασιακού συνοδοιπόρου της Ρωσίας.

Στη σπουδή του να φανεί πρόθυμος σύμμαχος των ΗΠΑ, ξεχασε προφανώς ότι πριν από λίγες εβδομάδες η Τουρκία μαζί με το Ιράν και τη Ρωσία και εκπροσώπους του Άσαντ στην Ασάνα του Καζακστάν σχεδίαζαν την επόμενη μέρα στη Συρία και προφανώς προσπαθεί να ξεχαστεί ότι στην πράξη διευκόλυνε την κατάληψη του Χαλεπίου από τις κυβερνητικές δυνάμεις και τη φιλοϊρακική συμμαχία υπό την κάλυψη της ρωσικής αεροπορίας με αντίτιμο την ανοχή της Μόσχας στην είσοδο τουρκικών δυνάμεων στη Συρία.

Τι ονειρεύεται ο Ερντογάν; Μια εκστρατεία ανατροπής του Άσαντ με τον τουρκικό στρατό να εισέρχεται στη Δαμασκό;

Προφανώς και όχι. Απλώς αξιοποιεί επικοινωνιακά τη σύγκρουση του Τραμπ και της ομάδας του για να δώσει την ψευδαίσθηση της δικαίωσης της πολιτικής του λίγες μέρες πριν από το δημοψήφισμα.

Ρήξη με το παρελθόν

Η συμμαχία του με τους εθνικιστές του MHP, του Κόμματος των Γκρίζων Λύκων, και η διαμόρφωση ενός επιθετικού εθνοϊσλαμισμού, μια σύμπλευση που διαμορφώθηκε μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα, ολοκληρώνει μια ρήξη με το παρελθόν, μια ρήξη που ξεκίνησε το καλοκαίρι του 2013 με τη σύγκρουση στο πάρκο Γκεζί στην Κωνσταντινούπολη.

Μέχρι τότε ο Ερντογάν είχε ευρύτερη αποδοχή ως πολιορκητικός κλοιός συρρίκνωσης της παραξενουσίας που είχε στεγανοποιήσει το κεμαλικό κατεστημένο - βαθύ κράτος και θα μπορούσε να φιλοδοξεί να γίνει υπεράνω κομμάτων ηγέτης ενός δημοκρατικού τόξου. Όμως στο κρίσιμο σημείο της διαδρομής, όταν άρχισε να αποσθρώνεται το βαθύ κράτος, ο Ερντογάν φανέρωσε την κρυφή ατζέντα του, τη φιλοδοξία για απόλυτη εξουσία, που ήταν ασύμβατη με τον αυθεντικό εκδημοκρατισμό.

Εκεί που έχουν φτάσει τα πράγματα σήμερα, δεν υπάρχει σενάριο ομαλής διαχείρισης μιας ήττας του Ερντογάν στο δημοψήφισμα, που δεν είναι το πιο πιθανό αποτέλεσμα, αλλά δεν μπορεί πλέον να αποκλειστεί.

7 Απριλίου

Παγκόσμια Ημέρα Υγείας

Για ό,τι πιο πολύτιμο έχεις.

20€ επίσκεψη σε Αγγειοχειρουργό, Αιματολόγο, Δερματολόγο, Μαστολόγο

Τηλ. για ραντεβού:
210 6184195
(Δευτ.-Παρ. 08:00-16:00)

Τηλ. για ραντεβού σε Μαστολόγο:
210 6184463
(Δευτ.-Παρ. 09:00-10:00)

Οι γυναίκες άνω των 40 ετών θα πρέπει να έχουν τη μαστογραφία μαζί τους

Προσφορά στο Διαπτολογικό Τμήμα

• **20€** για αξιολόγηση σύστασης σώματος με BOD POD® (Μέθοδος της Αεροπυκνομετρίας) και συμβουλευτική από Κλινικό Διαπτολόγο

• **50% έκπτωση** στα εξατομικευμένα προγράμματα διατροφής (**60€** μηνιαίο πρόγραμμα 3 επισκέψεων ή **150€** τριμηνιαίο 6 επισκέψεων)

Τηλ. για ραντεβού:
210 6184095
(Δευτ.-Τετ. & Παρ. 09:00-16:00)

Για ό,τι πιο πολύτιμο έχεις.

20€ επίσκεψη σε:

- Παιδο-Αλλεργιολόγο
- Παιδο-Δερματολόγο
- Παιδο-Διατροφολόγο
- Παιδο-Ορθοπαιδικό
- Παιδο-Οφθαλμίατρο
- Παιδο-ΩΡΛ

Τηλ. για ραντεβού:
210 6383070-2
(Δευτ.-Παρ. 12:00-18:00)

Για ό,τι πιο πολύτιμο έχεις.

10€ επίσκεψη στα **απογευματινά Εξωτερικά Ιατρεία** (Δευτ.-Παρ. 13:00-20:00), σε

Αγγειοχειρουργό | Αιματολόγο | Γαστρεντερολόγο | Γενικό Χειρουργό | Γναθοχειρουργό | Ενδοκρινολόγο | Καρδιολόγο | Νευροχειρουργό | Νευρολόγο | Νεφρολόγο | Ογκολόγο | Ορθοπαιδικό | Ουρολόγο | Οφθαλμίατρο | Παθολόγο | Πνευμονολόγο | Ρευματολόγο | Ψυχίατρο | ΩΡΛ

Προνομιακός τιμοκατάλογος με **ΔΩΡΕΑΝ** τα πρώτα **30€** για τις εξετάσεις που προκύπτουν κατά την επίσκεψη

Προνομιακός τιμοκατάλογος βασισμένος σε τιμές κρατικού τιμοκαταλόγου ή 50% έκπτωση από τον ιδιωτικό, όπου δεν προβλέπεται

Τηλ. για ραντεβού:
210 6502662
(Δευτ.-Παρ. 08:00-14:00)

Για ό,τι πιο πολύτιμο έχεις.

από **15€** έως **95€** check up για όλη την οικογένεια

Τηλ. για ραντεβού:
2410 996000
(Δευτ.-Παρ. 08:00-20:00)

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΧΡΕΤΑΣΗΣ & ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Για ό,τι πιο πολύτιμο έχεις.

ΔΩΡΕΑΝ αξιολόγηση από Φυσίατρο - Κατάρτιση προγράμματος

10 ΔΩΡΕΑΝ φυσικοθεραπείες

10% έκπτωση στην υδροθεραπεία

40€ εξατομικευμένο Πρόγραμμα Διατροφής με πλήρη ανάλυση σύστασης σώματος - λιπομέτρηση

Τηλ. για ραντεβού:
210 6670525
(Δευτ.-Παρ. 08:00-20:00)

Πάρε την απόφαση...
αφιέρωσε **χρόνο**
στην υγεία σου!

Οι προσφορές ισχύουν κατόπιν ραντεβού από 07/04/2017 έως 28/04/2017

Για ό,τι πιο πολύτιμο έχεις

www.groupiaso.gr

f omiliasiso
in group-iaso

Ναπολέων Μαραβέγιας,
καθηγητής Ευρωπαϊκής
Οικονομίας και αντιπρύτανης
του Πανεπιστημίου Αθηνών

«Το κόστος
της καθυστέρησης ήταν
μάλλον δυσανάλογο
σε σχέση με το όφελος»

ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟ

Την εκτίμηση ότι το κόστος της καθυστέρησης στο κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης ήταν δυσανάλογο σε σχέση με τα πιθανά οφέλη καταθέτει ο καθηγητής Ευρωπαϊκής Οικονομίας και αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών Ναπολέων Μαραβέγιας.

Φαίνεται ότι κυβέρνηση και δανειστές έχουν καταλήξει σε συμφωνία για το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης. Θα μπορούσατε να μας δώσετε επιγραμματικά τους άξονες της συμφωνίας αυτής;

Αυτή τη στιγμή δεν είναι διαθέσιμες οι λεπτομέρειες της συμφωνίας μεταξύ της Ελλάδας και των δανειστών της για το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης. Ωστόσο, σε γενικές γραμμές διαπιστώνουμε ότι ακόμη μια φορά πρόκειται για περιοριστικά μέτρα που θα «αποδώσουν» 1% του ΑΕΠ από τη μείωση των συντάξεων και 1% του ΑΕΠ από τη μείωση του αφορολόγητου ορίου, ώστε να πληρώνουν φόρους και τα χαμηλότερα εισοδήματα. Τα μέτρα αυτά θα ισχύσουν το 2019 και το 2020 και αν επιτευχθούν πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ, θα συνοδευτούν από αντισταθμιστικά μέτρα ισοδύναμου δημοσιονομικού αποτελέσματος, μέσω ελαφρύνσεων των συντελεστών φορολόγησης, του ΕΝΦΙΑ κ.λπ.

Θεωρείτε ότι η συμφωνία, έτσι όπως περιγράφεται, είναι επωφελής ή κακή για τη χώρα και την οικονομία της;

Η αφαίρεση πόρων από την ελληνική οικονομία, είτε με τη μορφή μείωσης των συντάξεων είτε με τη μορφή μείωσης των αφορολόγητων ορίων, της τάξης του 2% του ΑΕΠ συνολικά, προφανώς θα επηρεάσει αρνητικά την κατανάλωση και συνεπώς την ανάπτυξη, ιδίως επειδή αφορά χαμηλά εισοδηματικά στρώματα που έχουν μεγάλη ροπή προς την κατανάλωση. Όμως, αν τελικά επιτευχθούν πρωτογενή πλεονάσματα της τάξης του 3,5% του ΑΕΠ, και συνεπώς εφαρμοστούν τα αντισταθμιστικά μέτρα που αναφέρθηκαν, το τελικό αποτέλεσμα στον κρατικό προϋπολογισμό θα είναι μηδενικό και επομένως θα υπάρξει ασήμαντο αποτέλεσμα στη συνολική ζήτηση.

Η συμφωνία κυβέρνησης-δανειστών έρχεται με μεγάλη καθυστέρηση. Πού αποδίδετε εσείς τη μακρά διάρκεια των διαπραγματεύσεων; Θεωρείτε ότι, εκ του αποτελέσματος, άξιζε ο κόπος;

Η καθυστέρηση στην επίτευξη συμφωνίας για το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης οφείλεται εν μέρει στις διαφωνίες των δανειστών μας, κυρίως μεταξύ της Γερμανίας και του ΔΝΤ, σχετικά με

το ύψος του πρωτογενούς πλεονάσματος και τη βιωσιμότητα του χρέους. Ωστόσο, φαίνεται ότι και η ελληνική πλευρά προσπάθησε μέσω της παράτασης της διαπραγμάτευσης να περιορίσει τις απαιτήσεις των δανειστών μας, πράγμα που σε κάποιον βαθμό το πέτυχε. Όμως το κόστος της καθυστέρησης ήταν μάλλον δυσανάλογο σε σχέση με το όφελος.

Από δω και πέρα τι περιμένετε ότι θα γίνει;

Εφόσον οριστικοποιηθεί η συμφωνία και κλείσει η δεύτερη αξιολόγηση, όπως φαίνεται αυτή τη στιγμή, οι μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης που σήμερα υπάρχουν στην ελληνική οικονομία εξαρτώνται από το κατά πόσο όχι μόνο η κυβέρνηση αλλά όλα τα κόμματα θα αντιληφθούν ότι ο μόνος τρόπος για να ξεφύγει η χώρα από τα μνημόνια είναι να εφαρμόσει επιτέλους ένα εθνικό αναπτυξιακό σχέδιο με στοιχειώδη συναίνεση στις βασικές του επιδιώξεις. Ένα σχέδιο με προτεραιότητα στην εκπαίδευση, στην έρευνα και στην καινοτομία, που θα δημιουργεί προϋποθέσεις για επενδύσεις σε τομείς όπου η Ελλάδα έχει πλεονέκτημα (τροφή, τουρισμός, ενέργεια, ναυτιλία κ.ά.).

Το νέο ελληνικό «δράμα» έρχεται σε μια ταραχώδη περίοδο – Brexit, εκλογές σε Γαλλία και Γερμανία– για την Ευρώπη. Θεωρείτε ότι η περιρρέουσα ατμόσφαιρα έπαιξε κάποιον ρόλο;

Η κατάσταση στην Ε.Ε., τόσο η συγκυρία των εκλογών σε Γαλλία και Γερμανία όσο και η έξοδος της Βρετανίας, δημιουργεί προφανώς ένα ευρύτερο περιβάλλον αστάθειας που επηρεάζει το ελληνικό «δράμα». Προφανώς υπάρχουν και θετικές πλευρές στο ζήτημα, καθώς θα μπορούσε να διακρίνει κανείς στους δανειστές μια διάθεση ευνοϊκής ρύθμισης των ελληνικών προβλημάτων μπροστά στα πολύ μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η Ε.Ε.

Μιλώντας για την Ευρώπη, πρόσφατα κυκλοφόρησε ένα βιβλίο, με τίτλο «Ευρωπαϊκή Ένωση – Δημιουργία, εξέλιξη, προοπτικές», το οποίο επιμεληθήκατε. Μπορείτε να μας πείτε τι ακριβώς πραγματεύεται;

Πράγματι, το εγχείρημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, που φέτος κλείνει τα 60 χρόνια του, αποτελεί ένα μοναδικό πολιτικό και οικονομικό φαινόμενο, το οποίο χρειάζεται συστηματική μελέτη. Στο συλλογικό βιβλίο που επιμελούμαι, γράφουν 25 καθηγητές από σχεδόν όλα τα πανεπιστήμια της χώρας μας, εξειδικευμένοι σε διαφορετικές πλευρές της Ε.Ε. Όλοι μαζί προσπαθούμε να δώσουμε απαντήσεις σε κρίσιμα ερωτήματα που αφορούν όλες τις πλευρές του ευρω-

Η εμβάθυνση της δημοκρατίας στην Ε.Ε. και η επιστροφή της πολιτικής μετά από μια μεγάλη περίοδο «άχρωμων» τεχνοκρατικών, δήθεν μοναδικών, απαντήσεων στα προβλήματα της Ευρώπης μπορεί να είναι ο μοναδικός τρόπος για να αντιμετωπιστεί η σημερινή πολύπλευρη υπαρξιακή κρίση στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

παϊκού φαινομένου. Φαίνεται ότι μέσα από μεγάλα επιτεύγματα και σοβαρές κρίσεις η Ε.Ε. έφτασε σήμερα να αντιμετωπίζει τη σοβαρότερη ίσως πρόκληση. Πώς θα αντιμετωπίσει την αναζωπύρωση του εθνικισμού που απειλεί την ίδια την ύπαρξή της; Πώς θα ξεπεράσει την οικονομική κρίση και πώς θα ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πολιτών της, ανακτώντας τη χαμένη νομιμοποίησή της;

Από τα κείμενα του βιβλίου ποιο συμπέρασμα μπορεί να εξαχθεί για το μέλλον της Ε.Ε.;

Από την απάντηση που θα δοθεί στα παραπάνω ερωτήματα θα εξαρτηθεί και το μέλλον της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Οι απαντήσεις που επιχειρούνται στο επετειακό κείμενο της Ρώμης, με την προοπτική μιας Ε.Ε. αλλά καρτ, δεν φαίνεται να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των πολιτών, οι οποίοι θα ήθελαν μια περισσότερο δημοκρατική και κοινωνική Ευρώπη, που θα ασχολείται με τα προβλήματά τους και θα μειώνει τις κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες.

Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο τομέας που θα βαρύνει περισσότερο στις εξελίξεις και στις προοπτικές για την Ε.Ε. στο κοντινό μέλλον, με βάση και το βιβλίο που επιμεληθήκατε;

Η εμβάθυνση της δημοκρατίας στην Ε.Ε. και η επιστροφή της πολιτικής μετά από μια μεγάλη περίοδο «άχρωμων» τεχνοκρατικών, δήθεν μοναδικών, απαντήσεων στα προβλήματα της Ευρώπης μπορεί να είναι ο μοναδικός τρόπος για να αντιμετωπιστεί η σημερινή πολύπλευρη υπαρξιακή κρίση στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Αν δεν γίνει αυτό, οι πολίτες όλο και περισσότερο θα «σαγηνεύονται» από τις σειρήνες του εθνικισμού και της επιστροφής στο εθνικό κράτος ως λύση στα προβλήματά τους, η οποία ενθαρρύνεται και από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

Κατά την άποψή σας, το Brexit αποτελεί την αρχή του τέλους για την Ένωση ή μια ευκαιρία για περισσότερη Ευρώπη;

Η έξοδος της Βρετανίας από την Ε.Ε., παρά τα προβλήματα που δημιουργεί, ιδίως στη χρηματοδότηση του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού και στην αμυντική θωράκιση της Ε.Ε., θα μπορούσε να αποτελέσει μια ευκαιρία για «επανεκκίνηση» της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Με την προϋπόθεση βέβαια ότι η απουσία της Βρετανίας δεν θα ενδυναμώσει τις ηγεμονικές τάσεις της Γερμανίας αλλά, αντίθετα, θα λειτουργήσει ως προειδοποίηση για μια περισσότερο συμμετρική, δημοκρατική και συναινετική διαδικασία λήψης αποφάσεων απ' όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Vita Force®

βήματα μπροστά από τα συνθετικά συμπληρώματα διατροφής

100% βιολογική φόρμουλα πολυβιταμινών από συμπυκνωμένα θρεπτικά super-τρόφιμα για «φυσική» ευεξία και ζωτικότητα σε περιόδους κόπωσης, εξάντλησης, ατονίας, αδυναμίας, άγχους, ανάρρωσης, έντονης πνευματικής προσπάθειας και εντατικής αθλητικής δραστηριότητας, ενίσχυση της μνήμης και της συγκέντρωσης, περισσότερη ενέργεια και μεγαλύτερη αντοχή.

Το Vita Force® είναι 100% φυσικό "πράσινο" συμπλήρωμα διατροφής το οποίο περιέχει μόνο βιοδραστικά συστατικά πιστοποιημένης βιολογικής προέλευσης που αφομοιώνονται πλήρως από τον οργανισμό εφοδιάζοντάς τον με όλες τις απαραίτητες βιταμίνες, αμινοξέα, αντιοξειδωτικά, πρωτεΐνες, πλήθος μετάλλων και ιχνοστοιχείων.

- αυθεντική φόρμουλα του Alfred Vogel, πρωτοπόρου στη φυτοθεραπεία
- κατάλληλο για ενήλικες και παιδιά, με υπέροχη γεύση πορτοκαλιού

με ιπποφαές

και απόλυτα φυσικά συστατικά

Το Vita Force® περιέχει:

- χυμό ιπποφαούς
- βύνη και εκχύλισμα μαγιάς
- φύτρα σιταριού
- καρπούς άγριας τριανταφυλλιάς
- συμπυκνωμένο χυμό χουρμάδων
- χυμό τροπικών φρούτων durian
- φυσικό μέλι
- γύρη λουλουδιών
- συμπυκνωμένο χυμό πορτοκαλιού

ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

www.kyrtsos.gr George Kirtsos @GiorgosKyrtsos

Η συμφωνία-πλαίσιο για την οικονομική πολιτική που θα ακολουθηθεί τα επόμενα χρόνια, η οποία επιτεύχθηκε μεταξύ της κυβέρνησης Τοίπρα και των Ευρωπαίων εταίρων στη Μάλτα, συμβάλλει στην πολιτική απομυθοποίηση του κυβερνητικού κόμματος.

Η επιχειρηματολογία του ΣΥΡΙΖΑ και του πρωθυπουργού κ. Τοίπρα καταρρέει σημείο προς σημείο.

Μνημονιακή παράταση

Ο κ. Τοίπρας προκάλεσε πρόωρες βουλευτικές εκλογές, αξιοποιώντας την ευκαιρία που του πρόσφερε η προεδρική εκλογή του 2014, για να βάλει –υποτίθεται– τέλος στη λιτότητα και στο μνημόνιο. Από εκεί που θα έβαζε τέλος στη λιτότητα και στο μνημόνιο τον Ιανουάριο του 2015, υπέγραψε στη συνέχεια ένα σκληρότερο τρίτο πρόγραμμα-μνημόνιο, το οποίο θα διαρκέσει χρονικά μέχρι τον Αύγουστο του 2018. Με τη συνεννόηση που έγινε στο Eurogroup της Μάλτας παρατείνεται η μνημονιακή περίοδος πέρα από τον Αύγουστο του 2018, εφόσον συμφωνήθηκε να μειωθούν οι παλαιές κύριες συντάξεις το 2019, για να περιοριστεί το δημοσιονομικό κόστος του ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού κατά 1% του ΑΕΠ, και να πέσει το αφορολόγητο όριο για το ετήσιο εισόδημα κάτω από 6.000 ευρώ το 2020, για να αυξηθούν τα φορολογικά έσοδα κατά 1% του ΑΕΠ. Επομένως έχουμε παράταση της μνημονιακής λιτότητας, η οποία έγινε αναπόφευκτη από τη στιγμή που η κυβέρνηση προσηύγραψε τη διατήρηση του πρωτογενούς δημοσιονομικού πλεονάσματος στο 3,5% του ΑΕΠ για «μερικά χρόνια» μετά το 2018.

Παρακολουθώντας την εξέλιξη των συζητήσεων, ως μέλος της ομάδας εργασίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που παρακολουθεί την εφαρμογή του τρίτου προγράμματος-μνημονίου, είχα διαπιστώσει ότι η ελληνική πλευρά είχε δεχτεί τα εξαιρετικά υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα για μία τρίτη μετά το 2018. Στο Eurogroup είχε οχηματιστεί πλειοψηφία για την επίτευξη πρωτογενών δημοσιονομικών πλεονασμάτων ύψους 3,5% για μία πενταετία μετά το 2018, ενώ υπήρχαν και ορισμένοι που ζητούσαν δέσμευση για μία δεκαετία.

Ουσιαστικά μας ανακοινώθηκε η παράταση της μνημονιακής λιτότητας για το 2019 και το 2020, ενώ φαίνεται ότι υπάρχει κυβερνητική δέσμευση για τα πλεονάσματα που θα μας πάει μέχρι το 2023.

Οι μόνοι που απαλλάσσονται από τις μνημονιακές τους υποχρεώσεις είναι οι Ευρωπαίοι εταίροι και οι πιστωτές, οι οποίοι θέλουν να βγει η Ελλάδα στις αγορές πριν από τη λήξη του τρίτου προγράμματος-μνημονίου, για να σταματήσουν να χρηματοδοτούν το ελληνικό χρέος και να δέχονται πολιτικές πιέσεις στις χώρες τους για την άμεση απόσυρση από τη χρηματοδότηση του ελληνικού προγράμματος. Βγαίνοντας στις διεθνείς αγορές το ελληνικό Δημόσιο θα διαθέτει τα δεκαετή ομόλογά του με επιτόκιο 4,5% έως 5,5%, αντί να δανείζεται από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας με επιτόκιο της τάξης του 1%. Τοίπρας και Τσακαλώτος πέτυχαν το... ακατόρθωτο, να παρατείνουν τη μνημονιακή περίοδο ενώ θα διακοπεί η μνημονιακή χρηματοδότηση.

«Ναι» σε όλα

Η δεύτερη αξιολόγηση του τρίτου προγράμματος-μνημονίου, η οποία μετά τη συμφωνία-πλαίσιο της Μάλτας φαίνεται ότι θα κλείσει τον Μάιο, επρόκειτο να κλείσει, με βάση τον αρχικό σχεδιασμό, τον Φεβρουάριο του 2016. Χάθηκαν δεκαπέντε πολύτιμοι μήνες, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ξανά κλίμα οικονομικής αβεβαιότητας, για να υπερασπιστεί –υποτίθεται– η κυβέρνηση διάφορες διαπραγματευτικές κόκκινες γραμμές. Στο τέλος αποδέχτηκε όλες τις θέσεις του ΔΝΤ και της πλειοψηφίας του Eurogroup.

Πρώτος, άνοιξε έναν νέο γύρο σημαντικών μειώσεων στις συντάξεις, πέρα από αυτές που πραγματοποιήθηκαν το 2015 και το 2016. Ο πρωθυπουργός κ. Τοίπρας προχώρησε στην καταβολή χριστουγεννιάτικου επιδόματος στους χαμηλοσυνταξιούχους, σε μια προσπάθεια να πείσει ότι τα χειρότερα τελείωσαν για τους συνταξιούχους, και τώρα προχωρά στη μείωση των παλαιών κύ-

ΣΥΡΙΖΑ ΚΑΙ ΤΣΙΠΡΑΣ ΣΕ ΠΟΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΟΜΥΘΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η συμφωνία-πλαίσιο της Μάλτας για την οικονομία λύνει όλες τις απορίες.

 ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ
ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Ο κ. Τοίπρας παρατείνει τη μνημονιακή λιτότητα χωρίς να παρατείνει τη μνημονιακή χρηματοδότηση.

73% των ερωτηθέντων αποδίδουν την καθυστέρηση στη δεύτερη αξιολόγηση στην προσπάθεια του πρωθυπουργού να διαχειριστεί το πολιτικό κόστος και να παραμείνει στην εξουσία.

ριων συντάξεων με βάση τις θέσεις του ΔΝΤ, το οποίο θεωρεί ότι το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό επιβαρύνει υπερβολικά πολύ τον κρατικό προϋπολογισμό.

Δεύτερον, παρά τη λεγόμενη υπεραπόδοση της φορολογίας, ο κ. Τοίπρας προγραμματίζει τη μείωση του αφορολόγητου ορίου για το ετήσιο εισόδημα, χωρίς μάλιστα να υιοθετεί τη θέση του ΔΝΤ για ταυτόχρονη μείωση του αφορολόγητου ορίου και των φορολογικών συντελεστών για να δοθούν κίνητρα σε όσους έχουν μεσαία και ανώτερα εισοδήματα να γίνουν πιο αποδοτικοί για την οικονομία.

Οι φόροι επί ΣΥΡΙΖΑ έγιναν πιο σκληροί για τους λεγόμενους μη προνομιούχους συμπολίτες μας, γιατί τιμωρούν τα νοι-

κοκυριά μέσω της αύξησης της φορολογίας βασικών καταναλωτικών αγαθών και των τροφίμων, αλλά και τους ελκρινείς φορολογούμενους με σχετικά περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες.

Τρίτον, αφού ανέπτυξε τη θεωρία του κοινωνικού κεκτημένου σε ό,τι αφορά τις εργασιακές σχέσεις, η κυβέρνηση δέχτηκε την άποψη των εταίρων και των πιστωτών ότι δεν θα υπάρξουν συλλογικές διαπραγματεύσεις για όσο διάστημα συνεχίζεται η εφαρμογή του τρίτου προγράμματος-μνημονίου.

Τέταρτον, στο ζήτημα της ΔΕΗ η κυβέρνηση υποχρεώθηκε να δεχτεί τις θέσεις των Ευρωπαίων εταίρων και των πιστωτών ύστερα από μεγάλης διάρκειας «διαπραγμάτευση». Θα πουληθεί σε ιδιώτες ένα σημαντικό μέρος του παραγωγικού δυναμικού της ΔΕΗ για να περιοριστεί η παρουσία της στη λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στο 50% του συνόλου, όπως προβλέπεται στο τρίτο πρόγραμμα-μνημόνιο.

Αν κρίνουμε από το αποτέλεσμα της υποτιθέμενης διαπραγμάτευσης, η κυβέρνηση δέχτηκε τις πιο σκληρές θέσεις του ΔΝΤ και του Eurogroup, ενώ θα μπορούσε να έχει κλείσει τη δεύτερη αξιολόγηση από την άνοιξη ή το καλοκαίρι του 2016 με καλύτερα αποτελέσματα για την οικονομία και λιγότερες επιβαρύνσεις για τον ελληνικό λαό.

Η αναδιάρθρωση μετά το 2018

Ο πρωθυργός κ. Τοίπρας προσπαθεί να δημιουργήσει την εντύπωση ότι δέχτηκε τα πάντα επειδή δόθηκαν εξασφάλιση πρόσθετες διευκολύνσεις για το χρέος του ελληνικού Δημοσίου. Η αναδιάρθρωση όμως του χρέους, με τα λεγόμενα μακροπρόθεσμα μέτρα, θα προωθηθεί μετά τη λήξη του τρίτου προγράμματος-μνημονίου, όπως ο ίδιος δεσμεύτηκε με τη συμφωνία που έκανε το καλοκαίρι του 2015.

Αφού προσηύγραψε την καθυστέρηση της αναδιάρθρωσης, η οποία έχει συμφωνηθεί σε πολιτικό επίπεδο από τα τέλη του 2012, εμφανίζεται τώρα να δίνει μάχη για την επιτάχυνση των σχετικών αποφάσεων. Οι Ευρωπαίοι εταίροι επιμένουν στην εφαρμογή των συμφωνηθέντων με βάση το χρονοδιάγραμμα του 2015. Εφαρμόστηκαν ήδη τα βραχυπρόθεσμα μέτρα για το χρέος του ελληνικού Δημοσίου και θα ανακοινωθούν τα μεσοπρόθεσμα μετά το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης. Τα μακροπρόθεσμα μέτρα, όμως, τα οποία είναι μεγαλύτερης κλίμακας και οικονομικής σημασίας, θα ανακοινωθούν μετά την ολοκλήρωση της εφαρμογής του τρίτου προγράμματος-μνημονίου. Προς το παρόν έχουν ανακοινωθεί μέτρα που αποσκοπούν κυρίως στη δημιουργία μιας οροφής σε ό,τι αφορά το επιτόκιο δανεισμού της Ελλάδας, με την όποια διαφορά να μη χρηματοδοτείται από τους Ευρωπαίους εταίρους αλλά από τα κέρδη των κεντρικών τραπεζών από τη διαχείριση των ελληνικών ομολόγων. Πρόκειται για ένα ποσό που μπορεί να φτάσει σε βάθος πενταετίας τα 8 έως 10 δις. ευρώ. Με βάση το δεύτερο πρόγραμμα-μνημόνιο επρόκειτο να πιστραφεί στην Ελλάδα για να χρηματοδοτηθεί η ανάπτυξη της οικονομίας της, αλλά με βάση το τρίτο πρόγραμμα-μνημόνιο θα χρησιμοποιηθεί από τους πιστωτές για να χρηματοδοτηθούν τα βραχυπρόθεσμα μέτρα για το χρέος του ελληνικού Δημοσίου.

Καταδικαστική δημοσκόπηση

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας δημοσκόπησης, που διενεργήθηκε από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (ΠΑΜΑΚ) για λογαριασμό του ΣΚΑΪ, λίγοι συμπολίτες μας πιστεύουν ότι η καθυστέρηση της αξιολόγησης είχε σχέση με την προσπάθεια της κυβέρνησης Τοίπρα να εξασφαλίσει τους καλύτερους δυνατούς όρους. 73% των ερωτηθέντων θεωρούν ότι ο πρωθυπουργός καθυστέρησε την αξιολόγηση επειδή φοβάται το πολιτικό κόστος και επιδιώκει να παραμείνει στην εξουσία, ενώ 18% –όσο περίπου είναι και η εκλογική δύναμη του ΣΥΡΙΖΑ αυτή την περίοδο– θεωρούν ότι η αξιολόγηση καθυστέρησε επειδή ο κ. Τοίπρας διαπραγματεύεται σκληρά με τους δανειστές για την εθνική μας υπερηφάνεια και το καλό της χώρας.

Η κυβερνητική γραμμή περί εθνικά υπερήφανης διαπραγμάτευσης και περί αντισταθμιστικών μέτρων που εξουδετερώνουν την παράταση της μνημονιακής λιτότητας περνάει μόνο σε όσους εξακολουθούν να στηρίζουν, για διάφορους λόγους, τον ΣΥΡΙΖΑ.

Το καύσιμο... του μέλλοντος!

**οικονομία
έως 60%**

Το φυσικό αέριο κίνησης **ανεβάζει ταχύτητες στους ελληνικούς δρόμους**, προστατεύει το περιβάλλον, προσφέρει οικονομία και οδηγεί στην ανάπτυξη.

Οδηγοί ΙΧ και επαγγελματικών οχημάτων (ταξί, ημιφορτηγά, φορτηγά, λεωφορεία) μπορούν πλέον να επιλέξουν εργοστασιακά μοντέλα με κινητήρα καύσης φυσικού αερίου/διπλού καυσίμου.

Θεόδωρος Πελαγίδης,
καθηγητής Οικονομικών
στο Πανεπιστήμιο Πειραιά

Η Μέση Γη και η οικονομία

ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟ

Με τίτλο «Μέση Γη», το νέο βιβλίο του καθηγητή Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Πειραιά Θεόδωρου Πελαγίδη ίσως δώσει την εντύπωση ότι αναφέρεται στον φανταστικό κόσμο του Τζ.Ρ.Ρ. Τόλκιν, συγγραφέα του «Άρχοντα των Δαχτυλιδίων», του «Χόμπιτ» και του «Σιλμαρίλλιον». Οστόσο, όπως ο ίδιος ο κ. Πελαγίδης εξηγεί, αποτελεί μια νέα προσέγγιση στο ζήτημα του πολιτικού κέντρου στην Ελλάδα.

Ως φανατικός του Τόλκιν, μόλις διάβασα τον τίτλο του τελευταίου βιβλίου σας, φαντάστηκα ότι ίσως θα διάβαζα μια ιστορία με χόμπιτ και ξωτικά, μάγους, πύργους και σκοτεινές δυνάμεις. Εσείς, ένας οικονομολόγος, πώς μπλέξατε με αυτά;

Κάνω μια παραβολή για να δείξω τη μάχη που δίνεται σήμερα ανάμεσα στους εχθρούς της δημοκρατίας και της ελευθερίας και στους συνασπισμένους πλέον υπερασπιστές τους. Με ενδιαφέρουν αυτοί οι τελευταίοι. Άνθρωποι με διαφορετική πολιτική καταγωγή, απλοί, κανονικοί άνθρωποι της μεσαίας τάξης, εμφανίζουν την πρόθεση και τη διάθεση να ενωθούν για να αντιμετωπίσουν το σκοτεινό και το ειδεχθές. Το κυνικό και το παράλογο. Σήμερα επιχειρείται η διαπόμπευση του αυτονόητου, η εξόντωση του αστικού δυτικού, πολιτισμένου τρόπου ζωής. Κι αυτό ξεκινά από μια επιχείρηση στέρσης της οικονομικής ελευθερίας. Αυτό οδηγεί αναπόφευκτα και σε μαρασμό της δημοκρατίας. Ο αυταρχισμός επιχειρεί να εγκαθιδρύσει την ιδέα της ισότητας στο αποτέλεσμα, με κόστος ακόμη και την κατάργηση της ανεξαρτησίας των αστικών θεσμών, των ατομικών δικαιωμάτων και των ελευθεριών. Άλλωστε το έχει πει και καθαρά μια υπουργός: «Αυτά που ξέρατε να τα ξεχάσετε». Εννώντας ότι φέρουν τον καπιταλισμό με αφεντικό το κράτος, δηλαδή αυτούς.

Μπροστά στην επικείμενη αυτή καταστροφή, οι κανονικοί, μεσαίοι άνθρωποι, ευρωπαϊστές, νοικοκυραίοι, συγκρατημένοι φιλελεύθεροι και μετριοπαθείς, ήπιοι συντηρητικοί και προοδευτικοί σοσιαλδημοκράτες, μετακινούμενοι ενίοτε ψηφοφόροι αλλά στον ίδιο αστικό πολιτικό χώρο, ενώνονται. Οι πολίτες αυτοί επιθυμούν την «αλλαγή με περιεχόμενο», πιστεύουν στην ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας, θέλουν λιγότερο κράτος, αλλά επιζητούν προστασία και ασφάλεια από αυτό. Θα ήθελαν το ίδιο έναν κρατικό μηχανισμό που να διευκολύνει ή και να τους αφήνει ήσυχους να ζήσουν τη ζωή τους παρά να τους ενοχλεί κάθε τόσο. Οι περισσότεροι σήμερα επιθυμούν σφόδρα να απομακρυνθούν από τον εφιάλτη των κρίσεων, της παρακμής, της αβεβαιότητας και της διαφθοράς. Επι-

ζητούν επίσης κράτος δικαίου και κυρίως αξιοκρατία. Η επιστροφή στην κανονικότητα αυτή της χώρας γίνεται η μεγάλη τους ελπίδα και προσδοκία.

Δεν αναγνωρίζω πουθενά στη λογική αυτή τη λογική της Αριστοτέλης-Δεξιάς. Κάνω λάθος;

Πρόκειται για ένα βιβλίο για το πολιτικό κέντρο και στην ουσία για τη νέα ΝΔ, αφού αυτή σήμερα, στην πολιτική αυτή συγκυρία, επιχειρεί να υπηρετήσει τον χώρο αυτόν, κατ' επιταγή των ψηφοφόρων. Και να αντιμετωπίσει, στο πλαίσιο της νέας διαχωριστικής γραμμής και της αναβίωσης του φαινομένου των «δύο Ελλάδων», τον νέο «μεσογειακό λαϊκισμό». Τώρα που οι παραδοσιακές ιδεολογικές διαφορές έχουν αμβλυνθεί και επανέρχεται δριμύτερη η πολιτική διαίρεση που πάντα σοβούσε και στα δύο μεγάλα κόμματα. Η σύγχρονη, ευρωπαϊκή, φιλελεύθερη και προοδευτική Ελλάδα από τη μια και από την άλλη η δηλιγιανική, πελατειακή και απομονωμένη ψωροκώσταινα της γελοίας δραχμοφιλίας.

Προτού πάμε στα οικονομικά, τι είναι τελικά το πολιτικό κέντρο στην Ελλάδα σήμερα;

Στο ανωτέρω πλαίσιο, θεωρώ αμετάκλητη πλέον την πολιτική ζεύξη των κοινωνικών σωμάτων της κεντροφιλελεύθερης ΝΔ –ως κορμού– και του φυσιολογικού, κεντροπροοδευτικού ΠΑΣΟΚ, με την προοπτική η κοινωνική αυτή ζεύξη να αποκτήσει στην ουσία χαρακτηριστικά μιας νέας, κυρίαρχης αστικής δημοκρατικής παράταξης, έτοιμης να εγκαθιδρυθεί στο κεντρικότερο σημείο των πολιτικών συντεταγμένων: στο πολιτικό κέντρο. Άποψή μου είναι ότι η ΝΔ έχει σήμερα την ευκαιρία να κάνει αυτό που πάντα επεδίωκε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, δηλαδή να κινηθεί στο ευρωπαϊκά προσανατολισμένο κέντρο του πολιτικού συστήματος.

Όλα αυτά πάνω σε μια θεωρία του ευρωπαϊκού νεοτριστοδρικού οικονομικού πραγματισμού, που δεν έχει τον χαρακτήρα του κρατικά διευθυνόμενου εκσυγχρονισμού, αλλά που χρησιμοποιεί τις δυνάμεις του συναγωνισμού για το ευρύτερο συμφέρον, καθοδηγεί τις επιμέρους πολιτικές, δίνει πρακτικές λύσεις σε υπαρκτά ζητήματα που απασχολούν έντονα τους πολίτες. Μόνον έτσι, με απτά αποτελέσματα από τη δράση και τις πολιτικές, μπορούν να επανέλθουν η πολιτική στο προσκήνιο και οι πολίτες στην πολιτική. Οι πολίτες επιστρέφουν στην πολιτική όταν διαπιστώνουν ότι αυτή μπορεί, ή έστω προτίθεται, να δώσει λύσεις σε πραγματικά προβλήματα και δεν υπάρχει απλώς για να αναπαράγει τον εαυτό της.

“

Σήμερα επιχειρείται η διαπόμπευση του αυτονόητου, η εξόντωση του αστικού δυτικού, πολιτισμένου τρόπου ζωής. Κι αυτό ξεκινά από μια επιχείρηση στέρσης της οικονομικής ελευθερίας. Αυτό οδηγεί αναπόφευκτα και σε μαρασμό της δημοκρατίας.

Ένας μετριοπαθής φιλελεύθερος πραγματισμός, ευρωπαϊκά προσανατολισμένος, με αμφίπλευρες συντηρητικές και προοδευτικές επιρροές, μπορεί σήμερα να αποκαταστήσει τη χαμένη αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος, να βοηθήσει την οικονομία, να ενώσει ξανά τη δικασμένη χώρα.

Ας πάμε από τη Μέση Γη του Τόλκιν στην Ελλάδα της δεύτερης αξιολόγησης που φαίνεται να κλείνει...

Προσέξτε, άλλο η τρίτη μνημονιακή συμφωνία, με τον λογαριασμό του πρώτου τραγικού εξαμήνου του 2015 που κατέστρεψε τη χώρα, η οποία όμως περιλάμβανε και εκκρεμότητες από το μη κλείσιμο της δεύτερης (με τις ευθύνες του κ. Μοσκοβισί, παρακαλώ), και άλλο ο δημοσιονομικός λογαριασμός του τελευταίου, επίσης τραγικού, ενάμιση χρόνου που επιβάλλει τα νέα φορολογικά και περικοπών μέτρα.

Σε ένα καθυστερημένο και αυτιστικό πολιτικό σύστημα το κράτος λειτουργεί ως κλέφτης. Για να συντηρεί την πελατεία και την πατρωνία, χρησιμοποιεί την παραγωγική οικονομία ως δουλοπάροικο. Του αφαιρεί φόρους και περηνφανεύεται ότι έχει πιάσει το πρωτογενές πλεόνασμα του 3,5% τουλάχιστον έναν-ενάμιση χρόνο πριν. Για να το μοιράσει σε διορισμούς με αντίτιμο ψήφους. Αυτοκτονική πολιτική για όλους μας. Χρησιμοποιεί μάλιστα το 3,5% ως όπλο διαπραγματεύσεως, λέγοντας στους πιστωτές ότι μπορεί, αν χρειαστεί, να πληρώσει η κυβέρνηση από εγχώριους πόρους τα οφειλόμενα το καλοκαίρι. Και όλα αυτά όταν σύσσωμο το πολιτικό σύστημα ξορκίζει το επιβαλλόμενο 3,5%.

Ο κ. Τσίπρας θα συνεχίσει έτσι, συγκρουόμενος με τους εταίρους και την πραγματικότητα, υπηρετώντας δήθεν την Ιστορία. Η αφέλεια των ανθρώπων της εξουσίας είναι ότι δεν μπορούν να δουν το τέλος τους βέβαια.

Τι σκέφτεστε, λοιπόν, για τον παραγωγικό τομέα της οικονομίας, ποια διέξοδο βλέπετε;

Βλέπω ότι το πρόβλημα της χώρας είναι πολιτικό 100% και στέλνω ένα μήνυμα στις δυνάμεις της Μέσης Γης να συσπειρωθούν με προοπτική διακυβέρνησης, δηλαδή μαζί με τον Κυριάκο Μητσοτάκη, και αντί να κατηγορούν τη ΝΔ ως κόμμα που συνεχίζει να μην είναι ελκυστικό, να εργαστούν και οι ίδιοι για να γίνει περισσότερο ελκυστικό. Αρκετά με την κριτική και τις προσωπικές φιλοδοξίες. Ας κυριαρχήσουν ο ρεαλισμός, η μετριοπάθεια, ο πραγματισμός και το εφικτό γενικό συμφέρον.

ΕΚΑΝΕ ΚΟΜΜΑ Ο ΑΛΕΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΠΑΝΟΥ

Όχι, δεν έκανε κόμμα ο Αλέκος Παπαδόπουλος αλλά στηρίζει τη Δημοκρατική Ευθύνη σαν να είναι παιδί του – και είναι. Αυτό απάντησα σε φίλους που με ρώτησαν όταν τους είπα για το ιδρυτικό συνέδριο της Δημοκρατικής Ευθύνης το πρώτο Σαββατοκύριακο του Απριλίου. Πρώτη φορά άκουγαν τα ονόματα Θωμάς Παπαλιάγκας (γραμματέας του κόμματος - πολιτικός επικεφαλής) και Βασίλης Παυλίδης (πρόεδρος). Κάπως θυμούνταν το μπες-βγες του ανεξάρτητου βουλευτή Χάρη Θεοχάρη και δυσκολεύτηκαν να καταλάβουν γιατί ο Αλέκος Παπαδόπουλος, που στηρίζει αυτή την προσπάθεια, δεν το παίρνει πάνω του ως ηγέτης. Η εξήγηση που έχει δώσει ο ίδιος είναι ότι την πρόοδο μπορούν να φέρουν μόνο νέα πρόσωπα, που δεν υπήρξαν ούτε καν μάρτυρες του εγκλήματος.

Αυτό που περισσότερο ξάφνιασε τους φίλους με τους οποίους το συζητώ είναι ότι η Δημοκρατική Ευθύνη έχει ένα ολοκληρωμένο και πολύ ενδιαφέρον πρόγραμμα, με καθαρές θέσεις για όλα, από τα θεσμικά μέχρι τα οικονομικά, και σε κάποιες περιπτώσεις (ειδικά ως προς τη μεταρρύθμιση του κράτους και το δημογραφικό) έχουν κατατεθεί καινοτόμες σκέψεις. Αλλά εκείνο στο οποίο δεν μπόρεσα να απαντήσω πειστικά είναι αν αυτό το πρόγραμμα είναι τόσο ουσιωδώς διαφορετικό απ' όσα έχουν συζητηθεί στις τόσες πρωτοβουλίες που έχουν αναπτυχθεί στον ενδιαμέσο χώρο, ώστε να δικαιολογείται ο χωριστός δρόμος.

Είναι, άλλωστε, και η απορία που είχα εκφράσει σε πρόσφατη και έντονη συνομιλία μου με τον Αλέκο Παπαδόπουλο, ο οποίος επιμένει ότι το νέο δεν μπορεί να γεννηθεί μέσα από το παλιό και ότι οι επαγγελματίες της παρελθούσας εξουσίας δεν πρέπει να διεκδικούν άλλη μια ευκαιρία καριέρας.

Ο ίδιος πιστεύει βαθιά στην προοπτική της Δημοκρατικής Ευθύνης, κάνει ό,τι μπορεί για να βοηθήσει, ενθουσιάζεται σαν μικρό παιδί μπροστά στο καινούργιο παιχνίδι όταν πάρει ένα θετικό μήνυμα για το νέο κόμμα, στενοχωριέται όταν βλέπει τις δυσκολίες και ελπίζει. Έχει επενδύσει ό,τι έχει και δεν έχει σε αυτή την υπόθεση, χωρίς ανταπόδοση και χωρίς προσδοκία προσωπικού οφέλους.

Μπορεί να σε εκνευρίσει με το πείσμα του, να σε θυμώσει με την απολυτότητά του, να σου φανεί εμμονικός ή ακραία ρομαντικός, αλλά ποτέ δεν θα σε κάνει να θεωρήσεις ότι ονειρεύεται υπουργείο, προ-

Η Δημοκρατική Ευθύνη κατάφερε να κάνει ένα ιδρυτικό συνέδριο, κάτι που αποτελεί πολιτικό γεγονός, χωρίς να έχει αόρατους ισχυρούς κηδεμόνες και χωρίς συνεννόηση με κάποιο οικονομικό σύστημα. Μπορεί στην πορεία του χρόνου, ωριμάζοντας, να ξανασκεφτούν το θέμα των συμμαχιών που τώρα αποκλείουν.

οκλήσεις στα δείπνα της ελίτ, πολυτέλειες, συμμετοχή σε ίντριγκες μεγάλων συμφερόντων.

Η Δημοκρατική Ευθύνη κατάφερε να κάνει ένα ιδρυτικό συνέδριο, κάτι που αποτελεί πολιτικό γεγονός, χωρίς να έχει αόρατους ισχυρούς κηδεμόνες και χωρίς συνεννόηση με κάποιο οικονομικό σύστημα. Μπορεί στην πορεία του χρόνου, ωριμάζοντας, να ξανασκεφτούν το θέμα των συμμαχιών που τώρα αποκλείουν. Επί του παρόντος είναι ικανοποιημένοι, επειδή ήδη πέτυχαν κάτι, να μαζέψουν κόσμο (720 άτομα την πρώτη μέρα του συνεδρίου) σε μια συζήτηση ποιότητας και υψηλής αισθητικής για την ανασυγκρότηση του προοδευτικού κέντρου. Επιμένουν ότι δεν θα συνεργαστούν με άλλα σχήματα του χώρου, γιατί «ποτέ στην Ιστορία εκείνοι που αποδιάρθρωσαν μια κοινωνία ή ένα κράτος δεν ήταν οι ίδιοι που την ξανάχτισαν». Το παράξενο είναι ότι αυτή την άποψη την εκφράζει εμφατικότερα απ' όλους ο Αλέκος Παπαδόπουλος, που έχει γράψει πολλά χιλιόμετρα στη δημόσια σφαίρα, έχοντας αφήσει θετικό ίχνος και ένα πολιτικό παράδειγμα εντιμότητας, διορατικότητας, αποτελεσματικότητας και μεταρρυθμιστικής συνέπειας. Τως γι' αυτό, επειδή ξέρει τόσο πολλά για το πώς φτάσαμε στη χρεοκοπία, είναι τόσο βέβαιος πως έχει δίκιο, ακόμη και όταν του λες ότι κάνει λάθος.

ΚΕΝΤΡΟ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΑΠΟΣΥΜΠΙΕΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Αποσυμπίεση Μεσοσπονδύλιου Δίσκου

Στην Get Healthier, χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες μιας ομάδας κορυφαίων ιατρών και μηχανικών ιατρικών οργάνων, εφαρμόζουμε τις τελευταίες εξελίξεις της βιοτεχνολογίας για να προσφέρουμε μη χειρουργική, μη επεμβατική Αποσυμπίεση του Μεσοσπονδύλιου Δίσκου. Πρόκειται για μια απόλυτα ασφαλή και αποτελεσματική διαδικασία, χωρίς φάρμακα, ενέσεις, χειρουργεία και αναισθησία, η οποία πραγματοποιείται σε ειδικό θεραπευτικό κρεβάτι που ελέγχεται από ηλεκτρονικό υπολογιστή. Έτσι, δίνουμε λύσεις σε συχνές επώδυνες παθήσεις όπως οσφυαλγία, ισχιαλγία, κήλη, προβολή δίσκου, αυχενικό σύνδρομο.

Αναγεννητική Ιατρική - Βλαστοκύτταρα

Προσφέρουμε μη χειρουργική αντιμετώπιση ορθοπεδικών παθήσεων με τη βοήθεια καινοτόμων θεραπειών που βασίζονται στις κατακτήσεις της Αναγεννητικής και Μοριακής Ιατρικής (βλαστοκύτταρα). Κατ' αυτό τον τρόπο θεραπεύονται οι ασθενείς που πάσχουν από οστεοαρθρίτιδα γονάτων και ισχίων, ρευματοειδή αρθρίτιδα, επώδυνες τενοντίτιδες (περιαρθρίτιδα ώμου, επικονδυλίτιδα, άκανθα πτέρνας κλπ), μυϊκές θλάσεις, κατακλίσεις.

Λ. Κηφισίας 53, Αμπελόκηποι
τηλ. 210-69.93.527
www.gethealthier.gr

Διαδηλώσεις στην ΠΓΔΜ

ΤΑ ΚΟΙΝΑ ΠΑΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΟΔΕΞΙΑΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ

✎ ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΤΗΣ

Σχεδόν τρεις δεκαετίες μετά την κατάρρευση των δικτατορικών καθεστώτων, τα οποία κυριάρχησαν επί σχεδόν μισό αιώνα στα Βαλκάνια, η εικόνα που αποτυπώνεται στον χάρτη απέχει πολύ από τη μονολιθική σταθερότητα την οποία είχαν επιβάλει τα κομμουνιστικά κόμματα που κυβερνούσαν με πολλή βία και ελάχιστη δημοκρατία.

Η κομμουνιστική περίοδος δείχνει να απέχει πολύ, τα πρώην κομμουνιστικά κόμματα έχουν μετατραπεί σε σοσιαλιστικά, αλλά την πραγματική εικόνα της περιοχής δίνει η απάντηση την οποία έδωσε η επίθεση που δέχτηκε από την κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου πριν από λίγες μέρες στην Αθήνα. «Αν δεν σας αρέσει η κατάσταση στην Ελλάδα, να πάτε στη χώρα μου, στη Ρουμανία, να δείτε εκεί πώς ζουν οι άνθρωποι!» είπε, για να προσθέσει: «Προέρχομαι από μια πραγματικά φτωχή χώρα, τη Ρουμανία. Εκεί οι άνθρωποι πεθαίνουν από τη φτώχεια».

Και αν από τη μια είναι η φτώχεια –ακόμη και για τις χώρες που έγιναν μέλη της Ε.Ε.–, από την άλλη υπάρχει η πολιτική αστάθεια σε αυτές που δεν έγιναν μέλη και δεν είναι υπό διεθνή επιτροπεία, δηλαδή τη Βοσνία και το Κόσοβο.

Η πολιτική αναταραχή είναι σε πρώτο πλάνο τόσο στην Αλβανία όσο και στη Σερβία, αλλά και στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ), με καταγγελίες για

νοθεία, προδοσία και αυταρχισμό να ανταλλάσσονται μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων. Οι πρόσφατες νίκες του Βούτσιτς στις προεδρικές εκλογές στη Σερβία και του Μπορίσοφ στις κοινοβουλευτικές εκλογές στη Βουλγαρία επιβεβαίωσαν την κεντροδεξιά πολιτική κατεύθυνση των κοινωνιών της περιοχής. Για την ακρίβεια, μιας νέας κεντροδεξιάς, η οποία συνίσταται από κόμματα που κινήθηκαν και κατέλαβαν τον χώρο και όχι από τις παραδοσιακές εκφράσεις της κεντροδεξιάς οι οποίες γεννήθηκαν μετά την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού.

Στον αντίποδα, οι Σοσιαλδημοκράτες κυριαρχούν στη Ρουμανία, ελπίζουν ότι θα κάνουν κυβέρνηση στην ΠΓΔΜ, αν και πρώτο κόμμα ήταν το κεντροδεξιό WMRO, και ότι θα διατηρήσουν την πλειοψηφία στην Αλβανία. Αν, βέβαια, οι κεντρικές πολιτικές επιλογές των κυβερνήσεων είναι ζήτημα ιδεολογικών επιλογών...

Σερβία: Ο πρωθυπουργός που έγινε απόλυτος κυρίαρχος

Η νίκη του Αλεξάνταρ Βούτσιτς στις προεδρικές εκλογές της 2ας Απριλίου ήταν αναμενόμενη. Εκείνο όμως το οποίο για πρώτη φορά συνέβη σε προεδρικές εκλογές μετά την κατάρρευση του κομμουνιστικού μονοκομματισμού ήταν ότι κέρδισε από τον πρώτο γύρο και με τεράστια πλειοψηφία. Ο κ. Βούτσιτς εξελέγη Πρόεδρος με 55%, μεταπηδώντας από την πρωθυπουργία στην προεδρία, όπου διαδέχεται τον Τόμισλαβ Νίκολιτς, προκάτοχο

του και στην προεδρία του Σερβικού Προοδευτικού Κόμματος. Ο κ. Βούτσιτς κέρδισε την υποστήριξη του κόμματος και εξανάγκασε τον κ. Νίκολιτς να μην είναι ξανά υποψήφιος.

Το Σερβικό Προοδευτικό Κόμμα ιδρύθηκε από μέλη του Σερβικού Ριζοσπαστικού Κινήματος, το οποίο είχε ιδρύσει ο Βόιτολαβ Σέσελι, μικρότερος εταίρος στις μετακομμουνιστικές κυβερνήσεις συνασπισμού του Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς.

Ο κ. Νίκολιτς ήταν ο προσωρινός διάδοχος του Βόιτολαβ Σέσελι στην ηγεσία του κόμματος, όσο αυτός ήταν υπόλογος για εγκλήματα πολέμου, αλλά προτίμησε να ιδρύσει το νέο κόμμα, το οποίο απομακρύνθηκε από την εθνικιστική και ακροδεξιά ρητορεία του Σέσελι και με αλματώδη άνοδο κάλυψε τον χώρο της κεντροδεξιάς και κέρδισε τις εκλογές του 2012 και του 2013, καθώς και τις φετινές προεδρικές, ενώ από το 2016 έγινε δεκτό ως συνδεδεμένο μέλος στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα.

Τώρα ο 47χρονος Βούτσιτς, ο οποίος ήταν πρωθυπουργός από το 2013, είναι ο απόλυτος κυρίαρχος στην πολιτική σκηνή της Σερβίας και, όπως λέει, δεν βιάζεται να ορίσει τον διάδοχό του στην πρωθυπουργία, μέχρι, όπως λένε οι εκτιμήσεις, να βρει τον πιστό διάδοχο. Επιμένει στην ισορροπία ανάμεσα στην ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας και τις στενές σχέσεις με τη Ρωσία. Όμως από την επομένη της νίκης του βίαιες διαδηλώσεις ξέσπασαν σε όλη τη Σερβία, με την αντιπολίτευση να τον κατηγορεί για νοθεία και εγκαθίδρυση αυταρχικού καθεστώτος. Στις διαδηλώσεις ανακοίνωσαν ότι θα συμμετέχουν και τα εργατικά συνδικάτα, τα οποία ζητούν να καταργηθεί ο εργατικός νόμος, ενώ την ίδια στιγμή η αστυνομία ερευνά ένα βίντεο το οποίο δείχνει μέλη εκλογικής επιτροπής να γεμίζουν την κάλπη με ψηφοδέλτια υπέρ του Βούτσιτς.

ΠΓΔΜ: Η εξουσία που δεν παραδίδεται

Η κεντροδεξιά στα Σκόπια έχει πολλά πρόμοια χαρακτηριστικά με την κεντροδεξιά στη Σερβία, καθώς ο 47χρονος σήμερα Νικόλα Γκρούεφσκι, πρωθυπουργός επί 10 χρόνια, από το 2006 έως το 2016, ομνύει στην ευρωπαϊκή προοπτική, απολαμβάνει την απόλυτη στήριξη της Ρωσίας και κατηγορείται για εκλογική νοθεία και δημιουργία αυταρχικού κράτους.

Μπ. Μπορίσοφ

Ν. Γκρούεφοκι

Α. Μπάσο

ΑΛ. Βούτσιτς

Στις νέες δυνάμεις της κεντροδεξιάς, οι οποίες διαμορφώθηκαν τη δεκαετία του 2000, ανήκουν τα κυβερνητικά κόμματα που κέρδισαν τις πρόσφατες εκλογές σε Βουλγαρία και Ρουμανία, ενώ κοντά στην επιστροφή στην εξουσία στις εκλογές του Ιουνίου είναι το κεντροδεξιό Δημοκρατικό Κόμμα της Αλβανίας.

Η πολιτική αναταραχή είναι σε πρώτο πλάνο τόσο στην Αλβανία όσο και στη Σερβία, αλλά και στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ), με καταγγελίες για νοθεία, προδοσία και αυταρχισμό να ανταλλάσσονται μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων.

Το δικό του κόμμα, το WMRO, μετεξελίχθηκε από την ανεξαρτησία της χώρας, στις αρχές της δεκαετίας του 1990, σε έναν κεντροδεξιό σχηματισμό, αλλά μόλις το 2007 απέκτησε την ιδιότητα του συνδεδεμένου μέλους του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος.

Μετά τις εκλογές του Δεκεμβρίου του 2016, στις οποίες ήρθε πρώτο κόμμα με 39,5% αλλά χωρίς τη δυνατότητα να έχει εταίρους για τον σχηματισμό κυβέρνησης, ανέδειξε τα εθνικιστικά χαρακτηριστικά του και ουσιαστικά, παρά τις ευρωπαϊκές εκκλήσεις, με τελευταία την επίσκεψη Τουσκ την προηγούμενη Δευτέρα, ο κ. Γκρούεφοκι όχι μόνο αρνείται να δεχτεί τον σχηματισμό κυβέρνησης με κορμό τους Σοσιαλδημοκράτες αλλά μέσω του Προέδρου Ιβάνοφ εμποδίζει και τον σχηματισμό της, επικαλούμενος τη συμμετοχή των κομμάτων των Αλβανών, τους οποίους θεωρεί προδοτική δύναμη.

Στην προσπάθειά του αυτή έχει ως συμμάχους αφενός τη Μόσχα, η οποία πήρε σαφή θέση κατά του σχηματισμού κυβέρνησης από τους Σοσιαλδημοκράτες, και αφετέρου την κινητοποίηση διαδηλωτών, που ουσιαστικά ζητούν καθαρή φυλετική κυβέρνηση, σε μια λογική που απέχει από το να θεωρηθεί ευρωπαϊκή.

Μέχρι στιγμής εκκρεμεί η κατάθεση του κ. Γκρούεφοκι στις δικαστικές αρχές, που ερευνούν τις καταγγελίες για νοθεία στις εκλογές. Ο κ. Γκρούεφοκι δεν προσήλθε, επικαλούμενος βεβαρημένο πρόγραμμα.

Βουλγαρία: Συνεχίζεται η πολιτική κυριαρχία του Μπορίσοφ

Περίπου 20 ημέρες μετά τις εκλογές της 26ης Μαρτίου, ο 58χρονος Μπόικο Μπορίσοφ, ηγέτης του κεντροδεξιού GERB (Πολίτες για την Ευρωπαϊκή Ανάπτυξη της Βουλγαρίας), υπολογίζει ότι θα σχηματίσει κυβέρνηση μέχρι το τέλος του μήνα.

Το GERB, το κόμμα που ίδρυσε ο Μπορίσοφ το 2006, κυριάρχησε πολύ σύντομα στον χώρο της κεντροδεξιάς και από το 2008 είναι πλήρες μέλος του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Ο κ. Μπορίσοφ είναι σε διαπραγματεύσεις με τους Ενωμένους Πατριώτες, που κέρδισαν την τρίτη θέση στις εκλογές,

αλλά μέχρι στιγμής δεν υπάρχει συμφωνία, διότι ο μικρότερος εταίρος του υπό διαμόρφωση συνασπισμού διαφωνεί στη μείωση των συντάξεων και στην εισαγωγή του πλειοψηφικού εκλογικού συστήματος.

Η ανακοίνωση μιας συνάντησης του GERB με τους Σοσιαλιστές, που πήραν 28% στις εκλογές, πυροδότησε φήμες για τη δημιουργία ενός μεγάλου συνασπισμού, οι οποίες διαψεύστηκαν χλιαρά, καθώς η συνάντηση αποδόθηκε στην προετοιμασία των προτεραιοτήτων της βουλγαρικής προεδρίας στην Ε.Ε. την 1η Ιανουαρίου 2018.

Αλβανία: Ένας υποστηρικτής του Τραμπ για την πρωθυπουργία

Το Δημοκρατικό Κόμμα της Αλβανίας είναι το κόμμα που ίδρυσε ο γιατρός του Ενβέρ Χότζα, Σαλί Μπερίσα, μετά την κατάρρευση του Κομμουνιστικού Κόμματος. Ο 72χρονος σήμερα Μπερίσα, είτε ως Πρόεδρος είτε ως πρωθυπουργός, κυριάρχησε στην πολιτική ζωή της χώρας μέχρι το 2013, οπότε μετά την εκλογική ήττα (39,5% έναντι 57% του συνασπισμού των Σοσιαλιστών «Για μία ευρωπαϊκή Αλβανία») παραιτήθηκε.

Παρά τη σαφή του τοποθέτηση στον χώρο της κεντροδεξιάς, έγινε συνδεδεμένο μέλος του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος μόλις το 2003.

Λιγότερο από τρεις μήνες πριν από τις προγραμματισμένες εκλογές της 17ης Ιουνίου, ο 43χρονος διάδοχος του Μπερίσα, Λουλιζίμ Μπάσο, δηλώνει υποστηρικτής του Τραμπ, γεγονός για το οποίο υποστηρίζει ότι έχει βρεθεί στο στόχαστρο του Τζορτζ Σόρος. «Έχω δεχτεί κακόβουλες επιθέσεις από αυτόν και τους ανθρώπους του, επειδή είμαι υποστηρικτής του Τραμπ» δήλωσε, χαρακτηρίζοντας τον σοσιαλιστή πρωθυπουργό Έντι Ράμα ως την καλύτερη επένδυση του Σόρος στα Βαλκάνια. Μάλιστα, βουλευτές του κόμματος χαρακτηρίζουν «σοροϊστί» όποιον υποστηρίζει τις μεταρρυθμίσεις στη Δικαιοσύνη, την πραγματοποίηση των οποίων βοηθά το ίδρυμα Open Society, που συνδέεται με τον συγγραφικό καταγωγό Αμερικανό επιχειρηματία.

Όμως τόσο η Ε.Ε., με δήλωση της εκπροσώπου για την Εξωτερική Πολιτική Φρεντερικά Μογκερίνι, όσο και η αμερικανική πρεσβεία πήραν αποστάσεις από την αποχή από τις εργασίες της Βουλής που επέλεξε το κόμμα, το οποίο εκτιμάται ότι μπορεί να ανακτήσει την εξουσία στις εκλογές.

Ο Σόρος ως απειλή

Ο κ. Μπάσο δεν είναι ο μόνος πολιτικός στα Βαλκάνια που οικοδομεί μια αντιπαράθεση με το Ίδρυμα Σόρος, ούτε ο μόνος που έχει αναγάγει το ίδρυμα σε πολιτικό του αντίπαλο.

Αμέσως μετά τις εκλογές της 11ης Δεκεμβρίου στα Σκόπια, ο αρχηγός του VMRO DPMNE, Νικόλα Γκρούεφοκι, είπε ότι το κόμμα του θα αγωνιστεί για την «αποσοροποίηση» της χώρας και έναν μήνα αργότερα ο υπουργός Εξωτερικών Νικόλα Ποπόφοκι χαρακτήρισε τις δραστηριότητες του Σόρος στη χώρα «απαράδεκτες».

Αλλά και στη Σερβία ο υπουργός Εργασίας Αλεξάνταρ Βούλιν κατηγορήσει τους υποψηφίους της αντιπολίτευσης στις προεδρικές εκλογές ότι αμείβονται από τον Σόρος, ενώ προτάθηκε να κηρυχθεί το ίδρυμα παράνομο, στο πρότυπο της Ρωσίας.

Στη Βουλγαρία ως χρηματοδοτούμενοι από τον Σόρος είχαν χαρακτηριστεί οι διαδηλωτές που διαμαρτυρήθηκαν το 2013 για την εκλογή από τη Βουλή στη θέση του προέδρου της Εθνικής Υπηρεσίας Ασφαλείας του μεγιστάνα των μέσων ενημέρωσης Ντέλιαν Πέεβοκι, ο οποίος κατέχει πάνω από 20 εφημερίδες, ραδιόφωνα και κανάλια.

Το ίδρυμα σίκωσε το γάντι

Το Ίδρυμα Σόρος, από την πλευρά του, ανταποκρίθηκε στην πρόκληση να θεωρηθεί πολιτικός αντίπαλος κάποιων κυβερνήσεων. «Οι επιθέσεις κατά του Τζορτζ Σόρος από ανελεύθερες κυβερνήσεις είναι μια προσπάθεια να εκτραπεί η προσοχή από την αποτυχία τους να αντιμετωπίσουν την ανεργία, τη διαφθορά και τις φτωχές οικονομικές προοπτικές. Η Ανοικτή Κοινωνία (Open Society) παίζει έναν σημαντικό ρόλο στο να διατηρεί τις κυβερνήσεις σε λογοδοσία και να κάνει τις δημοκρατίες ισχυρότερες, είμαστε υπερήφανοι που υποστηρίζουμε οργανώσεις που βελτιώνουν τις ζωές των ανθρώπων» δήλωσε η επικεφαλής της επικοινωνίας του ιδρύματος Λόρα Σίλμπερ.

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ, ΤΣΟΥΧΤΕΡΑ ΔΙΟΔΙΑ

✉ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΠΑΠΑΚΑΛΟΥ

Μια πρώτη γεύση από τα νέα τμήματα αυτοκινητοδρόμων που παραδόθηκαν στην κυκλοφορία θα πάρουν αυτές τις μέρες οι εκδρομείς του Πάσχα. Τη Μεγάλη Τετάρτη ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σπίρτζης παρέδωσε στην κυκλοφορία δύο τμήματα της Ιονίας Οδού, ενώ τη Μεγάλη Τρίτη πραγματοποιήθηκε η τελετή εγκαινίων του αυτοκινητοδρόμου Κορίνθου - Πατρών παρουσία του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα. Λίγες μέρες πριν, ο κ. Τσίπρας είχε εγκαινιάσει τη σήραγγα των Τεμπών, τη μεγαλύτερη της χώρας, μήκους 6 χλμ.

Οι νέες διαδρομές

Ο αυτοκινητόδρομος Μαλιακός - Κλειδί έχει συνολικό μήκος 230 χλμ. Η οδήγηση θα είναι πιο σύντομη, καθώς οι σήραγγες στο τμήμα Ευαγγελισμός - Σκοτίνα, μήκους 25 χλμ., παρακάμπτουν την κοιλάδα των Τεμπών. Από αυτά τα χιλιόμετρα, τα 11 αποτελούν τρεις σήραγγες, με τη μεγαλύτερη των Βαλκανίων, μήκους 6 χλμ. να περνά μέσα από τον Όλυμπο. Το κατασκευαστικό έργο αποτελείται από τρεις δίδυμες σήραγγες, μήκους 2 και 6 χλμ. στα Τέμπη και 3 χλμ. στον Πλαταμόνα, καθώς και από 14 χλμ. ανοιχτής οδοποιίας που περιλαμβάνει και 22 γέφυρες. Με την παράδοση του αυτοκινητοδρόμου Κορίνθου - Πατρών η διαδρομή Αθήνα - Πάτρα θα γίνεται σε 1 ώρα και 40 λεπτά. Σημειώνεται ότι ο αυτοκινητόδρομος Κορίνθου - Πατρών πρόκειται για τις ημέρες του Πάσχα να λειτουργήσει με δύο λωρίδες ανά ρεύμα κυκλοφορίας στο μεγαλύτερο μέρος της (πλην της περιοχής του Ρίου), προκειμένου να εξυπηρετηθεί η εορταστική έξοδος. Στη συνέχεια θα αρχίσουν και πάλι κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, προκειμένου να ολοκληρωθούν τα σημεία με ημιτελή έργα. Με τη σήραγγα της Κλόκοβας και το οδικό τμήμα της Ιονίας Οδού που εκτείνεται μέχρι το Κεφαλόβρυσο η διάρκεια του ταξιδιού από την περιοχή της Κλόκοβας έως την Αμφιλοχία δεν θα ξεπερνά τα 45 λεπτά, αντί της 1 ώρας και 15 λεπτών από το υπάρχον δίκτυο της υφιστάμενης εθνικής οδού. Πρόκειται για ένα τμήμα συνολικού μήκους 37 χλμ., που με τη σύνδεσή του με τα 59 χλμ. που είναι ήδη σε κυκλοφορία δημιουργούν ένα ενιαίο τμήμα στην Ιόνια

Οδό σύγχρονου αυτοκινητοδρόμου συνολικού μήκους 96 χλμ.
Δρόμοι από χρυσάφι

Η παράδοση των νέων τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων φέρνει αλλαγές στον χάρτη των διοδίων, με σημαντικές αυξήσεις στις τιμές. Σύμφωνα με την «Καθημερινή», η διαδρομή Αθήνα - Θεσσαλονίκη θα κοστίζει 30,75 ευρώ, η διαδρομή Αθήνα - Πάτρα 11,50 ευρώ και το Αντίρριο - Ιωάννινα 12,45 ευρώ. Πιο συγκεκριμένα, στην Ιόνια Οδό και στη διαδρομή Αντίρριο - Ιωάννινα η Νέα Οδός θα λειτουργεί τέσσερις σταθμούς διοδίων: στην Κλόκοβα (Ι.Χ. 2,95 ευρώ), στο Αγγελόκαστρο (Ι.Χ. 3,50 ευρώ), στο Μενίδι (Ι.Χ. 2,95 ευρώ) και στο Τέροβο (Ι.Χ. 3,05 ευρώ). Συνολικά, λοιπόν, η διαδρομή για ένα Ι.Χ. θα κοστίζει 12,45 ευρώ. Επιπλέον, αν προσθέσουμε τη γέφυρα Ρίου - Αντιρρίου (Ι.Χ. 13,30 ευρώ), η διαδρομή Αθήνα - Ρίο - Ιωάννινα για ένα Ι.Χ. θα κοστίζει 37,25 ευρώ. Στην περίπτωση που ένας οδηγός θέλει να πάει από τη Θεσσαλονίκη στην Πάτρα, αν επιλέξει να πάει μέσω Εγνατίας Οδού (τέσσερις σταθμοί, για Ι.Χ. 8,40 ευρώ) και Ιονίας Οδού και γέφυρας Ρίου, η διαδρομή θα του κοστίσει σε διόδια 34,15 ευρώ. Στη διαδρομή Ελευσίνα - Πάτρα η Ολυμπία Οδός θα λειτουργεί πέντε μετωπικούς σταθμούς: στην Ελευσίνα, στον Ισθμό, στο Ζευγολατιό, στον Ελαιώνα Αιγιαλείας και στο Ρίο, οι οποίοι θα χρεώνουν συνολικά 11,50 ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι βάσει της συμφωνίας η περιμετρική της Πάτρας θεωρείται αστικός δρόμος και δεν θα έχει διόδια. Πάντως, όπως δήλωσε ο υπουργός Εσωτερικών Πάνος Σκουρλέτης στον τηλεοπτικό σταθμό ΚΟΝΤΡΑ, «με την ολοκλήρωση των έργων, σχεδιασμός της κυβέρνησης είναι να πάμε στη λογική των αναλογικών διοδίων, για να μειωθούν τα διόδια, διότι οι συμβάσεις που έχουν υπογραφεί δεν μπορούν να αλλάξουν».

Ονομασίες και συμβολισμοί

Ονομασίες γνωστών προσωπικοτήτων δόθηκαν στις σήραγγες σε Τέμπη και σε Ολυμπία Οδό. Στον Νομό Κορινθίας, η σήραγγα στο Χελιδόνι πήρε το όνομα του αρχαίου Έλληνα φιλόσοφου Διογένη, ενώ στο Δερβένη και στα Μαύρα Λιθάρια των οπλαρχηγών της Επανάστασης Νίκου Πετμεζά και Παναγιώτακη Γεραρή αντίστοιχα.

Στον Νομό Αχαΐας, η σήραγγα της Αιγείρας πήρε το όνομα του φοιτητή Πάνου Μυλωνά, της Ακράτας του καπετάν Νικήτα

Η παράδοση των νέων τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων φέρνει αλλαγές στον χάρτη των διοδίων, με σημαντικές αυξήσεις στις τιμές.

Νικόλαου Πολυκράτη, του Πλατάνου του ποιητή Κωστή Παλαμά, της Βολίμης το όνομα του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας Κωστή Στεφανόπουλου, του Πανόρμου του Νίκου Τεμπονέρα και η σήραγγα της Παναγοπούλας πήρε το όνομα του Ανδρέα Παπανδρέου. Στα Τέμπη, η ανατολική σήραγγα ονομάστηκε «Αντώνη Αγγελούλη (Βρατσάνου)», στη μνήμη του έφεδρου ανθυπολοχαγού του ΕΛ.ΑΣ. και κορυφαίου σαμποτέρ της Εθνικής Αντίστασης που ανατίναξε, μεταξύ των άλλων, τρένο με κατακτητές στην Κοιλάδα των Τεμπών το 1944. Η δυτική σήραγγα πήρε την ονομασία «Μαθητών Μακρυχωρίου Ημαθίας», στη μνήμη των 21 μαθητών που σκοτώθηκαν στις 13 Απριλίου του 2003.

Στις σήραγγες «Τ2», η ανατολική ονομάστηκε «Μαρίνου Αντύπα», στη μνήμη του αγωνιστή του Κιλελέρ που δολοφονήθηκε το 1907, και η δυτική «Ρήγα Φεραίου». Στις σήραγγες «Τ3», αυτή με κατεύθυνση προς Θεσσαλονίκη πήρε το όνομα του Σέρτζιο Σιάνι, στη μνήμη του Ιταλού μηχανικού, τεχνικού διευθυντή του έργου, που σκοτώθηκε στην κατολίωση στις 17 Δεκεμβρίου του 2009. Η δυτική σήραγγα ονομάστηκε «Ολύμπου», του «αιώνιου περήφανου βουνού μας», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Σπίρτζης.

ΣΤΑ ΧΑΡΑΚΩΜΑΤΑ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ-ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Με εξαίρεση ίσως τις κυβερνήσεις του Κώστα Σημίτη, οι σχέσεις των κυβερνήσεων με τους κεντρικούς τραπεζίτες της χώρας ήταν πάντα... λεπτές. Λίγο-πολύ είναι γνωστή η ένταση που είχε επικρατήσει στην αρχή της θητείας της κυβέρνησης του Γιώργου Παπανδρέου με τον τότε διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) Γιώργο Προβόπουλο. Ωστόσο, πρέπει να είναι μοναδική στα πολιτικά χρονικά της χώρας η ένταση που επικρατεί στις σχέσεις της παρούσας κυβέρνησης με τον διοικητή της ΤτΕ Γιάννη Στουρνάρα, μια ένταση που τα «απόνερά» της έχουν φτάσει μέχρι τη Φρανκφούρτη και το αρχηγείο της ΕΚΤ.

Ποτέ καλά

Ήταν τον περασμένο Σεπτέμβριο όταν ο ίδιος ο κ. Στουρνάρας, μετά από συνάντησή του με τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα, δήλωνε ότι «οι σχέσεις της ΤτΕ με την κυβέρνηση δεν χάλασαν ποτέ». Ωστόσο, προσεκτικοί παρατηρητές σημείωναν με νόημα ότι αυτή ήταν η... μισή αλήθεια, καθώς οι σχέσεις της κυβέρνησης με την ΤτΕ δεν ήταν και ποτέ καλές, ώστε να κινδυνεύουν να χαλάσουν.

Προς επίρρωση αυτής της κατάστασης, κάθε φορά που ο κ. Στουρνάρας παρεμβαίνει δημόσια –και ο θεσμικός του ρόλος του επιτρέπει/υπαγορεύει συχνές δημόσιες τοποθετήσεις–, στελέχη της κυβέρνησης και του ΣΥΡΙΖΑ φροντίζουν να του ασκούν δριμεία κριτική για τις θέσεις που εκφράζει.

Τελευταία αφορμή για μια τέτοια δημόσια κόντρα στάθηκε τοποθέτηση του διοικητή της ΤτΕ σχετικά με το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό σύστημα, το οποίο χαρακτήρισε ακόμη «γενναιόδωρο», προξενώντας έντονες αντιδράσεις από στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, τα οποία τον κατηγορούσαν ότι, εν μέσω διαπραγμάτευσης για το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος προσαρμογής, υιοθετούσε τις πιο ακραίες απαιτήσεις των δανειστών. Μάλιστα, ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Γιάννης Δραγασάκης είχε διερωτηθεί ποιον εξυπηρετούν τέτοιες απόψεις, προσθέτοντας με νόημα ότι η κεντρική τράπεζα είναι «ανεξάρτητη, αλλά όχι ανεξέλεγκτη».

Εχθροπραξίες

Ακόμα πιο βίαιη ήταν η αντίδραση κυβερνητικών και κομματικών παραγόντων όταν η ΤτΕ παρενέβη στο ζήτημα του Δ.Σ. της Τράπεζας Αττικής απορρίπτοντας τους εκλεκτούς της κυβέρνησης. Ήταν την περίοδο εκείνη που με εντολή εισαγγε-

Κάθε φορά που ο κ. Στουρνάρας παρεμβαίνει δημόσια –και ο θεσμικός του ρόλος του επιτρέπει/υπαγορεύει συχνές δημόσιες τοποθετήσεις–, στελέχη της κυβέρνησης και του ΣΥΡΙΖΑ φροντίζουν να του ασκούν δριμεία κριτική για τις θέσεις που εκφράζει.

λικών λειτουργιών αστυνομικοί πραγματοποιούσαν ελέγχους στα γραφεία της συζύγου του κ. Στουρνάρα, Λίνας Νικολοπούλου, για τις επαγγελματικές δραστηριότητές της.

Πριν από λίγες εβδομάδες 46 βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ κατέθεσαν ερώτηση προς τον υπουργό Οικονομικών Ευκλείδη Τσακαλώτο κάνοντας λόγο για αδικαιολόγητες προαγωγές και παράνομες προαλήψεις στην ΤτΕ και προκαλώντας την έντονη αντίδρασή της. Η διοίκηση της ΤτΕ διεμήνυσε μέσω κύκλων της ότι η κεντρική τράπεζα δεν λογοδοτεί στην κυβέρνηση, ούτε στη Βουλή, για τις προαγωγές, οι οποίες είναι αποκλειστική της αρμοδιότητα και οι οποίες, σε κάθε περίπτωση, έγιναν με αξιοκρατικό τρόπο που δεν επιδέχεται ουδεμία αμφισβήτηση. «Η Τράπεζα της Ελλάδος δεν είναι ΔΕΚΟ» τόνιζαν χαρακτηριστικά, στέλνοντας σαφές μήνυμα προς όλες τις κατευθύνσεις.

Από την πλευρά του, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Δημήτρης Τζανακόπουλος, μιλώντας στον ΣΚΑΪ την Κυριακή, κατηγορούσε τον κ. Στουρνάρα ότι μιλάει ως κομματικό στέλεχος μάλλον παρά ως κεντρικός τραπεζίτης, επισημαίνοντας μάλιστα ότι οι θέσεις του ταυτίζονται με εκείνες της ΝΔ και τονίζοντας ότι «θέλουμε να σταματήσει να κρύβεται πίσω από τη θεσμική του ιδιότητα ή να σταματήσει να πολιτικολογεί».

Οι ανησυχίες

Στο ερώτημα «γιατί η κυβέρνηση και ο ΣΥΡΙΖΑ ακολουθούν τόσο επιθετική πολιτική έναντι του κ. Στουρνάρα;» οι απαντήσεις δεν είναι τόσο εύκολες. Ο ΣΥΡΙΖΑ ως αντιπολίτευση το 2014 είχε καταθέσει πρόταση μομφής εναντίον του, όταν ο νυν διοικητής της ΤτΕ ήταν υπουργός Οικονομικών της κυβέρνησης Σαμαρά, και από τότε οι σχέσεις των δύο πλευρών

ήταν κατά το μάλλον ή ήττον «παγωμένες».

Ωστόσο, η ίδια η κυβέρνηση φαίνεται ότι θεωρεί ότι ο κ. Στουρνάρας έχει φιλοδοξίες πέρα και πάνω από τη διοίκηση της κεντρικής τράπεζας της χώρας. Ο υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής Νίκος Παππάς είχε αφήσει υπονοούμενα για «πολιτικές φιλοδοξίες» του κ. Στουρνάρα, οι οποίες, όπως είχε πει, είναι συμβατές μόνο με «μια πορεία στον τοίχο». Σύμφωνα με ορισμένα σενάρια, κυβερνητικοί παράγοντες θεωρούν ότι ο κ. Στουρνάρας δεν θα ήταν αρνητικός στο να ηγηθεί ενός πιο διευρυσμένου ή «οικουμενικού» σχήματος σε περίπτωση κατάρρευσης της παρούσας κυβέρνησης, παρά το γεγονός ότι ο διοικητής της ΤτΕ έχει απορρίψει κατηγορηματικά κάθε τέτοιο ενδεχόμενο.

Το ενδιαφέρον είναι ότι η κυβέρνηση χρειάζεται τον κ. Στουρνάρα, καθώς, αν και εφόσον κλείσει η δεύτερη αξιολόγηση, θα επιδιώξει την άμεση ένταξη της χώρας στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ και η θετική εισήγηση της ΤτΕ κρίνεται εκ των ων ουκ άνευ.

Κόντρα με ΜΜΕ

Την ίδια στιγμή σε πλήρη εξέλιξη βρίσκεται η σύγκρουση του κ. Στουρνάρα με τον δημοσιογράφο και εκδότη Κώστα Βαξεβάνη, με τις «εχθροπραξίες» να κορυφώνονται την περασμένη εβδομάδα, όταν η σύζυγος του διοικητή της ΤτΕ κατέθεσε μήνυση εις βάρος του και εις βάρος του επίσης δημοσιογράφου Βασιλίου Ανδριόπουλου για συκοφαντική δυσφήμιση, με αφορμή δημοσίευμα της εφημερίδας «Documento».

Το δημοσίευμα, με τίτλο «Οικογένεια Στουρνάρα – Μεγάλος έρωτας με τις φαρμακοβιομηχανίες» και υπότιτλους «Ο Γιάννης Στουρνάρας μιλάει σε εκδηλώσεις για το φάρμακο, αν και δεν είναι η ειδικότητά του, και η οικογενειακή επιχείρηση εισπράττει τις χορηγίες των φαρμακευτικών εταιρειών» και «Ακόμη και 400.000 ευρώ διέθεσε το υπουργείο Υγείας στην εταιρεία της Λίνας Στουρνάρα μέσω του ΚΕΕΛΠΝΟ για να μπορέσει να κάνει ανάθεση χωρίς διαγωνισμό», προκάλεσε την προσφυγή της κ. Νικολοπούλου στη Δικαιοσύνη, υποστηρίζοντας ότι είναι ψευδές και ότι έχει ως στόχο να θίξει την τιμή και την υπόληψή της, να τη βλάψει και να την καταστρέψει οικονομικά. Οι δύο δημοσιογράφοι εμφανίστηκαν στον εισαγγελέα, συνελήφθησαν, τους ασκήθηκε δίωξη και στη συνέχεια αφέθηκαν ελεύθεροι, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι στη μνηστήρια αναφορά που κατέθεσε η κ. Νικολοπούλου το περιεχόμενο του δημοσιεύματος συνδέεται με τη συνολική επιθετική πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ εις βάρος της οικογένειας Στουρνάρα.

ΜΕΙΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΧΤΙΣΙΜΟ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟΥ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ POS

ANTIOPIH ΣΧΟΙΝΑ

Εντονα αυξητικές τάσεις παρουσιάζει μετά την επιβολή των capital controls η χρήση του αποκαλούμενου και «πλαστικού χρήματος», δηλαδή των χρεωστικών και πιστωτικών καρτών. Ωστόσο, σε αυτό το τοπίο περαιτέρω ώθηση δίνουν τα μέτρα που ανακοίνωσε η κυβέρνηση, θεσιάζοντας κίνητρα προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της φοροδιαφυγής.

Και το αποτέλεσμα είναι πλέον για τις επιχειρήσεις η εγκατάσταση και λειτουργία POS (τερματικά αποδοχής συναλλαγών με κάρτες) να μην είναι απλώς υποχρέωση αλλά ανάγκη, η οποία, όσο κι αν αυτό μοιάζει παράδοξο σε όσους κάνουν λόγο για υψηλό κόστος χρήσης ενός POS, προσφέρει τη δυνατότητα μείωσης των λειτουργικών δαπανών της επιχείρησης. Ιδίως σε συνδυασμό με τη χρήση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής τραπεζικής.

Σύμφωνα με πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, στο διάστημα μεταξύ του Ιανουαρίου 2016 και του Ιανουαρίου 2017 παρατηρείται αύξηση του συνολικού αριθμού των συναλλαγών με κάρτες, της τάξης του 80%.

Καταδεικνύεται έτσι ότι οι Έλληνες καταναλωτές χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο τις κάρτες τους για τις πληρωμές τους. Κατά κύριο λόγο, πάντως, χρησιμοποιούν τις χρεωστικές κάρτες τους, με τις οποίες πραγματοποιούνται περίπου οκτώ στις δέκα συναλλαγές.

Τα εν λόγω στοιχεία δείχνουν ότι η εγκατάσταση POS αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη διατήρηση της πελατείας μιας επιχείρησης σε μια δύσκολη οικονομικά συγκυρία. Επιπλέον, η άποψη ότι οι μεγαλύτερες ηλικίες απέχουν της χρήσης καρτών δείχνει να μην είναι και τόσο σωστή, αν αναλογιστεί κανείς πως σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της τραπεζικής αγοράς περίπου το 25% των χρηστών καρτών είναι άνω των 55 ετών, ενώ το 6% είναι πάνω από 70 ετών. Ο μέσος όρος ηλικίας των χρηστών καρτών είναι τα 46 έτη.

Σημαντική ώθηση όμως στη χρήση των τερματικών αποδοχής συναλλαγών με κάρτες, πέρα από τη διακράτηση ή την ενίσχυση της πελατειακής βάσης, δίνει και το γεγονός ότι η εγκατάστασή του μπορεί να μειώσει δραστικά τις λειτουργικές δαπάνες μιας επιχείρησης. Ιδίως σε περίπτωση που η επιχείρηση ή ο ελεύθερος επαγγελματίας αξιοποιεί τις διαθέσιμες υπηρεσίες ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking).

Και αν στο παρελθόν η διαδικασία απόκτησης και εγκατάστασης ενός POS φάνταζε γολγοθάς για τους επαγγελματίες, λόγω των νέων δεδομένων και της ευλυγισίας που επέδειξαν οι περισσότερες τράπεζες στην προσαρμογή τους σε αυτά, είναι πλέον ιδιαίτερα απλή και γρήγορη. Οι περισσότερες τράπεζες προσφέρουν τη δυνατότητα απόκτησης POS απ' οποιοδή-

ποτε κατάστημά τους με την υποβολή της αίτησης και ενεργοποίηση την επόμενη μέρα.

Το κόστος χρήσης έχει μειωθεί σημαντικά, με τις προμήθειες να κινούνται πλέον στα επίπεδα του 1%, ενώ ένα POS δεν κοστίζει περισσότερο από ένα προσιτό smartphone, πάντα σε συνάρτηση με το μοντέλο, καθώς τα ασύρματα POS είναι πιο ακριβά.

Επιπλέον, τα POS σε πολλές κατηγορίες επιχειρήσεων προσφέρουν τη δυνατότητα βελτιωμένης εμπειρίας στους πελάτες, ενώ είναι και αναγκαία για την ορθή λειτουργία τους. Για παράδειγμα, σε ένα καφέ ή σε ένα πρατήριο βενζίνης η δυνατότητα που έχει ο πελάτης να πληρώσει με την κάρτα του καθισμένος στο τραπέζι ή μέσα από το αυτοκίνητό του έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της εμπειρίας αγορών και συνήθως οδηγεί σε καλύτερα οφέλη και επιστροφή για νέες αγορές.

Επίσης, τα POS προσφέρουν τη δυνατότητα στην επιχείρηση να παρέχει στον πελάτη την επιλογή πληρωμής με δόσεις, στην περίπτωση που αυτός επιλέξει να κάνει χρήση πιστωτικής κάρτας.

Ταυτόχρονα, σε κάποιες κατηγορίες επαγγελματιών περιορίζεται η ανησυχία για την εξεύρεση κερμάτων και χαρτονομισμάτων για ρέστα. Πρόκειται για δύο θέματα που βελτιώνουν περαιτέρω το επίπεδο εμπειρίας του πελάτη, όπως και οι ανέπαφες συναλλαγές, που μειώνουν τον χρόνο διεκπεραίωσης της συναλλαγής.

Επιπρόσθετα, αυτή την περίοδο η ύπαρξη του σήματος που αναφέρει ότι το κατάστημα δέχεται κάρτες αποτελεί σημαντικό δέλεαρ για πολλούς καταναλωτές να προτιμήσουν το συγκεκριμένο σημείο, δεδομένου ότι θέλουν να «χτίσουν» το αφορολόγητό τους. Και το ίδιο ισχύει για τους ελεύθερους επαγγελματίες.

Σημαντικό, τέλος, είναι και το ζήτημα της ασφάλειας, η οποία με την εγκατάσταση POS εξασφαλίζεται σε υψηλό ποσοστό, καθώς μειώνεται το ποσό σε ρευστό που υπάρχει στα ταμεία της επιχείρησης, άρα μειώνεται και ο κίνδυνος για κλοπή ή ληστεία κατά τη μεταφορά των χρημάτων στην τράπεζα. Μεγαλύτερη ασφάλεια σημαίνει και μείωση των δαπανών που απαιτούνται πολλές φορές προκειμένου να διασφαλιστεί η μεταφορά των χρημάτων στην τράπεζα.

Ποιοι υποχρεούνται στη χρήση POS από 30/6
Υποχρεωτική θα είναι, σύμφωνα με το υπουργείο Οικονομικών, η χρήση τερματικών POS για πλήθος επιχειρήσεων μετά τις 30 Ιουνίου. Ειδικότερα πρόκειται για:

- Ενέργεια: Ηλεκτρισμός και φυσικό αέριο, καύσιμα κίνησης
- Υδροδότηση

Ένα POS δεν κοστίζει περισσότερο από ένα προσιτό smartphone, πάντα σε συνάρτηση με το μοντέλο.

- Ηλεκτρικές, υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις
- Πώληση, συντήρηση και επισκευή αυτοκινήτων και άλλων οχημάτων, καθώς και των ανταλλακτικών τους
- Μανάβικα, κρεοπωλεία, ιχθυοπωλεία, φούρνοι και ζαχαροπλαστεία, κάβες και καπνοπωλεία
- Λιανικό εμπόριο σχεδόν κάθε είδους (υπολογιστές, ηλεκτρονικά είδη, ηλεκτρικές συσκευές, σιδηρικά, έπιπλα, βιβλία, αθλητικός εξοπλισμός, παιχνίδια, ρούχα, υποδήματα, καλλυντικά)
- Επισκευές μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού
- Τηλεπικοινωνίες (υπηρεσίες και εξοπλισμός)
- Υγεία (γιατροί, οδοντίατροι, φαρμακεία, νοσοκομεία, αλλά και κτηνίατροι)
- Δικηγόροι, μηχανικοί, λογιστές και φοροτεχνικοί
- Εκπαίδευση κάθε είδους και βαθμίδας, από βρεφονηπιακούς έως μεταδευτεροβάθμια, τεχνική και επαγγελματική, ακόμη και σχολές οδηγών
- Τυχερά παιχνίδια
- Ενοικιάσεις οχημάτων, αλλά και βιντεοκλάμπ, είδη αναψυχής
- Ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, ταξιδιωτικά γραφεία κάθε είδους
- Εστιατόρια, μπαρ, καφέ, κινηματογράφοι

Η υποχρεωτική εγκατάσταση θα είναι αγορανομικού χαρακτήρα υποχρέωση και θα ελέγχεται από τις αστυνομικές αλλά και τις φορολογικές αρχές. Η μη εγκατάσταση της συσκευής θα συνεπάγεται πρόστιμο.

Η εγκατάσταση συσκευών POS στοχεύει στον περιορισμό της φοροδιαφυγής μέσω της καταγραφής στο τραπεζικό σύστημα των εισοδημάτων των επιχειρήσεων λιανικών πωλήσεων και παροχής υπηρεσιών. Για τον λόγο αυτόν, άλλωστε, συνδέθηκε και η παροχή του αφορολόγητου ορίου για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους με τη χρήση πλαστικού χρήματος.

My Alpha POS

ΘΕΛΩ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

ΘΕΛΩ BONUS ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΟΥ

ΘΕΛΩ ΝΑ ΔΕΧΟΜΑΙ
ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΡΤΕΣ

My Alpha POS.
Αποκτήστε το τώρα
με **119€**,
τη χαμηλότερη τιμή
της αγοράς.

Η Alpha Bank απαντά σε όλα σας τα "θέλω" και προσφέρει τώρα το My Alpha POS σε προνομιακή τιμή. Το My Alpha POS είναι η πιο ολοκληρωμένη λύση που συνδυάζει:

- Bonus πόντους στον επιχειρηματία
- Αποδοχή όλων των καρτών των μεγαλύτερων Διεθνών Οργανισμών Πληρωμών
- Δυνατότητα χρηματοδοτήσεως, βάσει του ύψους των συναλλαγών μέσω του My Alpha POS.

Αποκτήστε το επιτόπου σε ένα Κατάστημα Alpha Bank και επωφεληθείτε εσείς και η επιχείρησή σας! Τώρα και με δυνατότητα αγοράς σε 12 άτοκες δόσεις με τις κάρτες Alpha Bank.

Βλέπουμε τα πράγματα αλλιώς. Δίνουμε νέες λύσεις.

Η τιμή 119 Ευρώ αφορά στην απόκτηση ενσύρματου contactless τερματικού έως την 30.4.2017, πλέον ΦΠΑ 24%.
Μάθετε περισσότερα στο www.myalphapos.gr

Σε συνεργασία
με την
cardlink

ALPHA BANK

www.alpha.gr
210 326 0000

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΝΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Οι νέοι έχουν τον πρώτο λόγο.

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε η 35η Εθνική Συνδιάσκεψη Επιλογής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νέων Ελλάδας. Από τις 7 έως τις 10 Απριλίου νέοι από την Ελλάδα και άλλες χώρες συμμετείχαν ενεργά στις δράσεις και συζητήσεις, στο πλαίσιο της Ολομέλειας και των επιτροπών στις οποίες χωρίζεται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Νέων, για θέματα που ταλανίζουν τόσο τις νεότερες όσο και τις παλαιές γενιές.

Κατά τη διάρκεια της τελετής έναρξης της 35ης Εθνικής Συνδιάσκεψης Επιλογής απύθνυαν χαιρετισμό, μεταξύ άλλων, ο ευρωβουλευτής της ΝΔ Γιώργος Κύρτος και η ευρωβουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Κωνσταντίνα Κούνεβα.

Ο κ. Κύρτος τόνισε στην ομιλία του τη σημασία να δημιουργήσουν το κράτος και η κοινωνία τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την επαγγελματική επιτυχία των νέων στη χώρα μας, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να υπάρξει και το κατάλληλο οικονομικό περιβάλλον, το οποίο θα επιτρέψει στους νέους να επιτύχουν χωρίς να χρειαστεί να εγκαταλείψουν την Ελλάδα. Ο κ. Κύρτος επισήμανε πως παραμένει αισιόδοξος για το μέλλον, καθώς έχει πίστη στον δυναμισμό της νέας γενιάς και στη θέληση που διακατέχει τους περισσότερους νέους για να δημιουργήσουν ένα καλύτερο μέλλον.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Νέων Ελλάδας (ΕΚΝΕ – EYP Greece) είναι ένα μη κερδοσκοπικό, μη πολιτικό σωματείο, ιδρυθέν το 1992. Συνολικά ο οργανισμός εμπλέκει 40.000 νέους ετησίως, ενώ οι διοργανώσεις, τα διοικητικά συμβούλια και τα μέλη είναι σχεδόν αποκλειστικά φοιτητές. Το ΕΚΝΕ διοργανώνει ετησίως δύο Εθνικές Συνδιασκέψεις Επιλογής, σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, ανάμεσα σε πληθώρα δράσεων. Οι πρώτοι επτά επιλεγθέντες φοιτητές απαρτίζουν την εθνική αποστολή στην εκάστοτε διεθνή σύνοδο (Φθινόπωρο 2017 – Τιφλίδα, Γεωργία), ενώ οι επόμενοι 27 λαμβάνουν μέρος σε σειρά συνδιασκέψεων ανά την Ευρώπη. Βασικός στόχος του εν λόγω θεσμού είναι να κεντρίσει το ενδιαφέρον των νέων φοιτητών όσον αφορά τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και να τονώσει τη σημασία της Ε.Ε. σε οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο μέσα από τη συμμετοχή στις ποικίλες δράσεις του.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Η θέση της Ελλάδας στη νέα ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική.

Με αφορμή τη συμπλήρωση 60 χρόνων από τη Συνθήκη της Ρώμης η Διοικούσα Επιτροπή της ΝΔ του Νομού Θεσσαλονίκης και η πρόεδρος Βίκυ Ευταξά διοργάνωσαν την περασμένη Παρασκευή μία ενδιαφέρουσα πολιτική συζήτηση. Οι ευρωβουλευτές της ΝΔ Γιώργος Κύρτος και Μανώλης Κεφαλογιάννης, καθώς και οι καθηγητές Παναγιώτης Γκλαβίνης και Σωτήρης Σέρμπος, κλήθηκαν να αναλύσουν τη θέση της χώρας μας στη νέα ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική, παραθέτοντας τόσο τις απόψεις τους όσο και τις προσωπικές τους εμπειρίες από την ευρωπαϊκή πολιτική πραγματικότητα.

Σε μια συζήτηση που διήρκεσε περισσότερες από δύο ώρες οι δύο ευρωβουλευτές και οι δύο καθηγητές συνομίλησαν με το κοινό και εξήγησαν τη νέα τάξη πραγμάτων που δημιουργείται σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Μετά το τέλος της εκδήλωσης το κοινό έδωσε συγχαρητήρια στην πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής κ. Βίκυ Ευταξά για την ενδιαφέρουσα πολιτική συζήτηση, ενώ οι συμμετέχοντες ανανέωσαν το ραντεβού τους μελλοντικά για κάποια άλλη πολιτική συζήτηση στη συμπρωτεύουσα.

ΠΕΣ ΤΟ Μ' ΕΝΑ ΤWEEET

... και βγάλε τον πραγματικό εαυτό σου.

Κι ενώ ετοιμαζόμαστε να υποδεχτούμε το Άγιο Φως με τιμές αρχηγού κράτους για 17η διαδοχική χρονιά, διάφοροι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ είναι να εκφράσουν τις αντιρρήσεις τους, μπας και θυμηθούμε ότι ξεκίνησαν ως Πρώτη Φορά Αριστερά.

Manos Voularinos @ManosVoularinos
Πολύ καλά τα λένε οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ για την τριτοκοσμική κωμωδία του αγίου φωτός. Μακάρι όταν γίνουν κυβέρνηση να την καταργήσουν

Μα, τελικά, ποιος κυβερνάει αυτόν τον τόπο.

Γκαθ @Gath...
Ξυδάκι μπαλσάμικο συριζούλιδες

"Όσο είμαστε εμείς κυβέρνηση το Άγιο Φως θα το υποδεχόμαστε με τιμές αρχηγού κράτους"...

Η απάντηση του υπουργού Άμυνας στους βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ.

Τώρα εξηγούνται όλα.

Βλαχοσεύτη @blachosevte
Μειώσεις εισακτέων σε όλες τις σχολές εκτός από τις εκκλησιαστικές. Μας λείπουν ψάτες. Ευρωπαϊκή Σαουδική Αραβία

Διαπιστώθηκε και έλλειψη ιεροψαλτών φρεσκά σουβλάκια

Αλήθεια, ο πρωθυπουργός τι λέει για όλα αυτά;

i-Kouk @ikouk
-Εσύ δεν ήσουν αντίθετος στην πώληση των αεροδρομίων;
-Εγώ με ψηλέ κορδέλες κόβω #σανο_στη_σουβλα

Ότι υπήρξε μία περίοδος που ήταν κατά της πώλησης των 14 περιφερειακών αεροδρομίων, υπήρξε

Alexis Tsipras @atsipras
Προσγείωση στο αεροδρόμιο Κέρκυρας. Το ΤΑΙΠΕΔ ετοιμάζει το ξεπούλημα του σε ιδιώτες. 25 Μάη τους χαλάμε τα σχέδια.

Στη συνέχεια βέβαια γίναμε εξουσία και είδαμε το φως το αληθινό, το Άγιο.

Nikos Lysigakis @lysigakis
Είναι τέτοια η ξεφτίλα της χώρας, που το τμήμα της FRAPORT παρουσιάζεται λες και είναι καμία δωρεά σε ίδρυμα για τα παιδιά της Αφρικής.

Για να πάρουμε μάλιστα την παραπάνω «επιταγή» και να εξασφαλίσει η Fraport την επένδυσή της ενεργοποιήσαμε μέχρι και βασιλικό διάταγμα του 1953 «Περί επενδύσεων και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικών».

Φουαγιέ @g_tzedakis
Αν το κράτος επιτάξει τα 14 αεροδρόμια, ακόμα και λόγω πολέμου, θα πρέπει να αποζημιώσει την Fraport! Τόσο υποτελής ο...επαναστάτης Αλέξης!

Γερμανοτσολιάς, δηλαδή, κι αυτός. Τι να κάνεις, η Fraport έπρεπε να εξασφαλίσει την επένδυσή της και την εξασφάλισε. Όπως η θρυλική εθνική οδός Κορίνθου - Πατρών εξασφάλισε... επικινδυνότητα και ταλαιπωρία.

Prime Minister GR @PrimeministerGR

Η Εθνική οδός Κορίνθου- Πατρών ήταν θρυλική για την επικινδυνότητα και την ταλαιπωρία που εξασφάλιζε, ιδιαίτερα σε συνθήκες μαζικής εξόδου.

Για κάποιον περίεργο λόγο το tweet αφαιρέθηκε στη συνέχεια από τον πρωθυπουργικό λογαριασμό. Όπως και να 'χει το σερί του κοψίματος κορδελών συνεχίστηκε από τον πρωθυπουργό, εγκαινιάστηκε και η Κορίνθου- Πατρών, ονομάσαμε και μια σήραγγα «Ανδρέας Παπανδρέου».

Κανάλι @kanalios

Η μια σήραγγα στην Κορίνθου- Πατρών ονομάστηκε Ανδρέας Παπανδρέου. Στο πήγαινε. Στο έλα λέγεται Θανάσης Κλάρας. Μάλλον μεπρεδευτήκατε λίγο. Στον πηγαϊμό (για την εξουσία) ήμασταν Θανάσης Κλάρας, στο έλα γίναμε Ανδρέας Παπανδρέου.

Τουλάχιστον μάθαμε και κάτι.

Nikos Andritsos @andritsos

Εγκαίνια σε 3 βήματα: Καταφιζίζεις συμβάσεις, Ενισχύεις Δεν Πληρώνω, Κόβεις κορδέλα.

Στο τέταρτο βήμα δείχνεις υπεράνω ενώ ταυτόχρονα ρίχνεις και τις μπηχές σου.

Prime Minister GR @PrimeministerGR

Τα έργα που ολοκληρώνονται έχουν πολλούς πατέρες. Εκείνα που υπερκοστολογούνται ή δεσμεύονται από προβληματικές συμβάσεις δεν έχουν κανέναν.

Το ερώτημα που προκύπτει είναι αν τα έργα που ολοκληρώνονται έχουν υπερκοστολογηθεί ή δεσμεύονται από προβληματικές συμβάσεις, τότε έχουν πολλούς πατέρες ή κανέναν;

Όσους πατέρες και να έχουν τα έργα, στο τέλος, παρ' ότι θεωρητικά αποτέλεσαν Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, χρηματοδοτήθηκαν από κοινό πορτοφόλι.

Πάνος Μπισσαξής @panos_bitsaxis

#βαφτισε_μια_σηραγγα Εμείς το τελειώσαμε. Ναι αλλά εμείς το αρχίσαμε. Ναι αλλά εμείς το συνεχίσαμε. Οκ παιδιά. Προσθέτω ότι εμείς το πληρώσαμε.

Εμείς και οι Ευρωπαίοι φορολογούμενοι. Υπάρχει πάντως και ένας ακόμη λόγος για τον οποίο ο πρωθυπουργός εγκαινιάζει διαρκώς σήραγγες.

Nic Yannacopoulos @greekleader

Ο Τσίπρας θέλει προσέγγιση ΠΑΣΟΚ αλλά είναι δύσκολες οι γέφυρες & φτιάχνει σήραγγες

Σε άλλα νέα, η συζήτηση στη Βουλή άναψε για μία ακόμη φορά και ο Νίκος Δένδιας θυμήθηκε τη ρήση του Ευκλείδη Τσακαλώτου πως θα ήθελε να πάει για κοκτέιλ με τη Σκάρλετ Γίochανσον, αλλά...

Nikos Dendias @NikosDendias

Με αυτά που κάνετε, όχι με τη Σ. Γιόχανσον δεν θα βγαίνατε για κοκτέιλ, αλλά και η μακαρίτισσα, Γ. Βασιλειάδου, πολύ θα σας έπεφτε! #vouli

Απ' ό,τι φαίνεται εκείνη τη στιγμή του φάνηκε καλή ιδέα.

George Bourdaras @insiderGR

Εχω απέραντη εκτίμηση & μεγάλο σεβασμό & αγάπη στη Γεωργία Βασιλειάδου. Θλίψη για το απαξιωτικό σε βάρος της σχόλιο από #dendias στη #vouli

θα μπορούσε να πει κανείς πως

Manina @ManinaF

Αυτοί οι δεξιοί δεν μπορούν να κάνουν χιούμορ αν δεν είναι σεξιστικό; Δεν του αξίζει η Γιόχανσον αλλά η Βασιλειάδου; Σοβαρά τώρα;

Κι όμως, θα μπορούσε επίσης να πει κανείς και το εξής.

Ελ Τσούλο @tsoulosoulitis

Κράζουν Δένδια τα τρολάκια της Βασιλειάδου.

Καλά είναι όλα αυτά, αλλά τα πραγματικά σημαντικά είναι άλλα. Κάπου στην Αχαΐα ένας φτωχός και μόνος Δον Κικώτης συνεχίζει τον μοναχικό του αγώνα απέναντι στη λαίλαπα του Survivor και στις επιλογές του 70% του τηλεοπτικού κοινού. Και όπως φαίνεται ο δίκαιος αγώνας του βρίσκει και συμπαρασάτες.

Νίκος Νικολόπουλος @niknikolopoulos

Δημοσιεύματα φέρουν το Τσίπρα να "ζήτησε από το Ν. Παππα να διακοπεί το survivor" tvnea.com/2017/04/surviv ...

moovit
#1 εφαρμογή στην Ελλάδα για τις δημόσιες συγκοινωνίες

Κατεβάστε τώρα δωρεάν

ΑΠΟ ΤΟΝ «ΠΟΛΩΝΟ ΥΔΡΑΥΛΙΚΟ» ΣΤΟ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ DUMPING»

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Καθώς Βρετανία και Ε.Ε. ετοιμάζονται για ένα μπρα-ντε-φερ διαρκείας σχετικά με το Brexit (και αν πιστέψει κανείς τον ανταποκριτή του BBC στη Νέα Υόρκη, τα πράγματα δεν θα είναι εύκολα, καθώς Ευρωπαίος διπλωμάτης στον ΟΗΕ φέρεται να του είχε πει ότι «η Βρετανία πυροβόλησε το ένα πόδι της. Εμείς θα πυροβολήσουμε και το άλλο»), ένα μείζον ζήτημα που ανακύπτει αφορά τις δεκάδες χιλιάδες Ευρωπαίους –και Έλληνες– μετανάστες που ζουν και εργάζονται στη Βρετανία, των οποίων το μέλλον παραμένει ασαφές.

Εκτός Ελλάδας το 2% του εργατικού δυναμικού

Δεν έχουν περάσει και πολλά χρόνια από τότε που στη Βρετανία (και όχι μόνο), ενόψει της μετατροπής της ΕΟΚ σε Ε.Ε. και της ελευθερίας κίνησης των εργαζομένων εντός των ευρωπαϊκών συνόρων, είχε επικρατήσει η υστερία με τον διαβόητο «Πολωνό υδραυλικό», το σύμβολο της φθηνής εργασίας από τις πρώην ανατολικές χώρες, ο οποίος θα σάρωνε δουλειές και μισθούς στην πιο αναπτυγμένη Δύση της Ένωσης. Μπορεί η φράση να ανήκει στον Ολλανδό πρώην επίτροπο Φριτς Μπόλκεσταϊν, ο οποίος είχε πει ότι θα προτιμούσε έναν Πολωνό υδραυλικό, γιατί δεν μπορούσε να βρει καλούς τεχνίτες για το δεύτερο σπίτι του στη Βόρεια Γαλλία, ωστόσο αρκετοί αναλυτές θεωρούν ότι το στερεότυπο έπαιξε τον ρόλο του στο τελικό αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος του περασμένου Ιουνίου για την παραμονή ή έξοδο της Βρετανίας από την Ένωση.

Ωστόσο, η ωμή πραγματικότητα του σήμερα είναι ότι η Ελλάδα, από χώρα υποδοχής εργαζομένων από χώρες της πρώην Ανατολικής Ευρώπης έχει μετατραπεί σταδιακά και όλο και πιο απότομα, από το 2008 και εντεύθεν, σε χώρα εξαγωγής

εργαζομένων και μάλιστα κατά κύριο λόγο εργαζομένων με υψηλά προσόντα και καλές σπουδές. Η διαρροή εγκεφάλων (brain drain) αλλά και εργατικών χεριών προς τη Βρετανία και άλλες χώρες της Ε.Ε., αλλά και πέρα από την Ευρώπη (σε ΗΠΑ, Αυστραλία, Καναδά κ.λπ.), έχει κοστίσει στην Ελλάδα περίπου το 2% του εργατικού της δυναμικού, τέταρτη χειρότερη επίδοση σε όλη την Ευρώπη, πίσω από Κύπρο, Ιρλανδία και Λιθουανία.

Καμπανάκι από το Ευρωκοινοβούλιο

Την ίδια στιγμή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σε μια κίνηση που αναμένεται να προκαλέσει νέες τριβές στο εσωτερικό της Ε.Ε., υιοθέτησε πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις αποσπάσεις των εργαζομένων εντός της Ένωσης, αυστηροποιώντας το πλαίσιο των κανόνων που προάγουν τον αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ των Ευρωπαίων εργαζομένων, ανοίγοντας παράλληλα και ζήτημα «κοινωνικού dumping», δηλαδή της στρατηγικής των εργοδοτών είτε να χρησιμοποιούν φθηνά εργατικά χέρια (κυρίως μετανάστες) στη χώρα παραγωγής είτε να μεταφέρουν την παραγωγή σε χώρα με χαμηλούς μισθούς.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μοιάζει να αποδέχεται τις επικρίσεις στην οδηγία Μπόλκεσταϊν, οι οποίες υποστήριζαν ότι εμμέσως αλλά ουσιαστικά ενισχύει τις πρακτικές «κοινωνικού dumping», καθώς υπερψήφισε τη νέα οδηγία, η οποία ορίζει ως τέτοιο ένα ευρύ φάσμα καταχρηστικών πρακτικών καταστρατήγησης της υφιστάμενης ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας και ανάπτυξης αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των εργαζομένων από διαφορετικές χώρες.

Φυσικά, όλα αυτά μοιάζουν να έρχονται στο λεγόμενο «και πέντε», ειδικά για την Ελλάδα, όπου η αγορά εργασίας έχει υποστεί τεράστια απορρύθμιση τα τελευταία χρόνια, με την κατάργηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, την ελα-

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μοιάζει να αποδέχεται τις επικρίσεις στην οδηγία Μπόλκεσταϊν, οι οποίες υποστήριζαν ότι εμμέσως αλλά ουσιαστικά ενισχύει τις πρακτικές «κοινωνικού dumping».

στικοποίηση της εργασίας, τη συρρίκνωση του βασικού μισθού, τη μεγάλη ανεργία κ.λπ.

«Πόλεμος» Ανατολής-Δύσης

Αυτό που η οδηγία επιχειρεί να κάνει είναι να διασφαλίσει ίσες αμοιβές για όλους τους εργαζομένους που βρίσκονται σε χώρα-μέλος της Ε.Ε. και αυτό δημιουργεί τεράστιες εντάσεις, καθώς δυτικές χώρες, όπως π.χ. η Σουηδία, η Γαλλία και το Λουξεμβούργο, επιδιώκουν την καθιέρωση ακριβώς αυτού του κανόνα, ενώ οι ανατολικές χώρες, όπως π.χ. η Βουλγαρία και η Ρουμανία, θέτουν προσκόμματα στην αναθεώρηση της οδηγίας, υποστηρίζοντας ότι η αρχή της ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας στον ίδιο τόπο ενδέχεται να είναι ασύμβατη με την ενιαία αγορά, καθώς οι μισθολογικές διαφορές συνιστούν ένα θεμιτό στοιχείο ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για τους παρόχους υπηρεσιών.

Με απλά λόγια, κάποιες χώρες της Δύσης –από τις οποίες, πάντως, για την ώρα, λείπει η Γερμανία– επιδιώκουν οι εργαζόμενοι από τις ανατολικές χώρες που ζουν σε αυτές να έχουν ίδιες αμοιβές με τους ντόπιους (οπότε να διατηρείται το υψηλότερο των αμοιβών), ενώ οι ανατολική θέλουν να συνεχίσουν να προσφέρουν φθηνό εργατικό δυναμικό στη Δύση, ακόμη και εις βάρος των αμοιβών των εργαζομένων αυτών.

Η κατάσταση στην Ε.Ε.

Σύμφωνα με στοιχεία που επικαλείται η «Καθημερινή», από τα στατιστικά που διαθέτει η Ε.Ε. προκύπτει ότι ο αριθμός των αποσπασμένων εργαζομένων (δηλαδή των εργαζομένων που μετακινούνται από τη μια χώρα στην άλλη στο πλαίσιο της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών) στην Ένωση αυξήθηκε κατά περίπου 45% μεταξύ 2010 και 2014.

Το 2014 ο αριθμός των αποσπάσεων στην Ε.Ε. ανερχόταν σε 1,9 εκατομμύρια, ενώ το 2010 ο αριθμός αυτός ήταν 1,3 εκατομμύρια και το 2013 1,7 εκατομμύρια. Η μέση διάρκεια της απόσπασης είναι τέσσερις μήνες. Συνολικά, βέβαια, οι αποσπασμένοι εργαζόμενοι αντιπροσωπεύουν μόλις το 0,7% της συνολικής απασχόλησης στην Ε.Ε. Ωστόσο, σε κάποιους τομείς και σε ορισμένα κράτη-μέλη υπάρχει σημαντική συγκέντρωση αποσπάσεων.

Ο κατασκευαστικός τομέας αντιπροσωπεύει, από μόνος του, το 43,7% του συνολικού αριθμού αποσπάσεων, αν και πολλές αποσπάσεις γίνονται και στη μεταποιητική βιομηχανία (21,8%), στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας και της κοινωνικής μέριμνας (13,5%), καθώς και στον τομέα των επιχειρήσεων (10,3%).

Η Γερμανία, η Γαλλία και το Βέλγιο είναι τα τρία κράτη-μέλη που προσελκύουν τον μεγαλύτερο αριθμό αποσπασμένων εργαζομένων και αντιπροσωπεύουν συνολικά περίπου το 50% όλων των αποσπασμένων εργαζομένων. Με τη σειρά τους, η Πολωνία, η Γερμανία και η Γαλλία είναι οι τρεις μεγαλύτερες χώρες αποστολής αποσπασμένων εργαζομένων.

Η Γαλλία έχει μπει στην τελική ευθεία του πρώτου γύρου των προεδρικών εκλογών, ο οποίος θα πραγματοποιηθεί στις 23 Απριλίου, με τη μια ανατροπή να διαδέχεται την άλλη.

Πρώτα πττήθηκαν οι επικρατέστεροι υποψήφιοι για το προεδρικό χρίσμα στο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα και στο Σοσιαλιστικό Κόμμα. Ο Σαρκοζί και ο Ζιπέ πττήθηκαν από τον Φιγιόν στις προκριματικές εκλογές των Ρεπουμπλικάνων. Ο Ολάντ δεν τόλμωσε να βάλει ξανά υποψηφιότητα και στη συνέχεια ο Βαλς, ο οποίος κατείχε την πρωθυπουργία για ένα μεγάλο διάστημα επί προεδρίας Ολάντ, πττήθηκε από τον εκπρόσωπο της αριστερής πτέρυγας Αμόν. Κατόπιν απαξιώθηκε η υποψηφιότητα του Φιγιόν εξαιτίας των αποκαλύψεων για την αργομοιότητα που είχε εξασφαλίσει στη σύζυγό του μέσω του βουλευτικού του γραφείου, ενώ ο Αμόν κατέρρευσε δημοσκοπικά. Αν οι δημοσκοπήσεις έχουν σχέση με την πραγματικότητα, τα δύο κόμματα εξουσίας δεν θα εκπροσωπηθούν στον κρίσιμο δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών, γιατί ο υποψήφιος των Ρεπουμπλικάνων κ. Φιγιόν δίνει τη μάχη για την τρίτη-τέταρτη θέση, ενώ ο υποψήφιος των Σοσιαλιστών κ. Αμόν βρίσκεται στην πέμπτη θέση με μονοψήφιο ποσοστό.

Οι ανατροπές όμως δεν σταματούν εδώ. Το φαινόμενο των τελευταίων εβδομάδων είναι ο υποψήφιος της ριζοσπαστικής Αριστεράς, ο οποίος υποστηρίζεται από το Κ.Κ. Γαλλίας, κ. Μελανσόν, ο οποίος καλπάζει δημοσκοπικά και έχει ανέβει από το 12%-13%, όπου έδινε μάχη με τον κ. Αμόν, στο 18%-19%, όπου δίνει μάχη με τον κ. Φιγιόν, και ορισμένοι αναλυτές θεωρούν ότι μπορεί να σπάσει το φράγμα του 20%, για να αναμετρηθεί με την υποψήφια του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου κ. Λεπέν και τον ανεξάρτητο φιλελεύθερο υποψήφιο κ. Μακρόν. Οι δύο τελευταίοι έδιναν προ ολίγων εβδομάδων μάχη για την πρώτη θέση με ποσοστά της τάξης του 25% έως 27%, αλλά τώρα βρίσκονται σε κάμψη και καταγράφουν δημοσκοπικά ποσοστά της τάξης του 23% έως 24%, γεγονός που ενισχύει τη δυναμική και τις ελπίδες του κ. Μελανσόν.

Υπάρχουν τα λεφτά

Η πρόεδρος του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου κ. Λεπέν, ο εκπρόσωπος της ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Μελανσόν και ο εκπρόσωπος της αριστερής πτέρυγας του Σοσιαλιστικού Κόμματος κ. Αμόν υποστηρίζουν παρόμοιες οικονομικές πολιτικές. Θέλουν μείωση του ηλικιακού ορίου συνταξιοδότησης από τα 62 στα 60 χρόνια, σε μια περίοδο κατά την οποία η Γερμανία έχει νομοθετήσει τη σταδιακή άνοδο προς τα 67 χρόνια. Επιδιώκουν μεγάλη αύξηση των δημοσίων δαπανών, με τον κ. Μελανσόν να είναι πιο τολμηρός και να στηρίζει το πρόγραμμά του σε πρόσθετες δημόσιες επενδύσεις 100 δις ευρώ. Επιπλέον, Μελανσόν και Αμόν ενώνουν τις δυνάμεις τους για να ζητήσουν τη μείωση της εργασιμής εβδομάδας από 35 σε 32 ώρες, ενώ Λεπέν και Μελανσόν δίνουν τα χέρια σε ό,τι αφορά την αμφισβήτηση του ευρώ και της συμμετοχής της Γαλλίας στην Ευρωζώνη.

Οι τρεις προεδρικοί υποψήφιοι με τις μη ρεαλιστικές και δημαγωγικές οικονομικές προτάσεις μοιράζονται την υποστήριξη του 52% των Γάλλων. Αν προσθέσουμε σε αυτούς και τον έκτο σε δημοτικότητα προεδρικό υποψήφιο, ο οποίος είναι μια ήπια παραλλαγή της κ. Λεπέν, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι περισσότεροι από το 55% των Γάλλων ετοιμάζονται να ψηφίσουν για αύξηση των δημοσίων δαπανών ενώ η Γαλλία έχει δημοσιονομικό πρόβλημα και για ταχύτερη χορήγηση των συντάξεων και μείωση της διάρκειας της εργασιμής εβδομάδας ενώ η Γαλλία αντιμετωπίζει εδώ και χρόνια σημαντικό πρόβλημα διεθνούς ανταγωνιστικότητας.

Το λιγότερο κακό σενάριο

Αν δεν πέσουν έξω οι δημοσκοπικοί, όπως στην περίπτωση του Brexit και της εκλογής του Τραμπ, το λιγότερο κακό σε-

Η δεύτερη σημαντικότερη οικονομία της Ευρωζώνης μπαίνει σε περίοδο μεγάλης αβεβαιότητας.

 ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

νάριο για τη δεύτερη σημαντικότερη χώρα της Ευρωζώνης θα είναι η επικράτηση του ανεξάρτητου φιλελεύθερου υποψηφίου κ. Μακρόν. Οι οικονομικές του προτάσεις είναι ρεαλιστικές, χωρίς να δημιουργούν την εντύπωση ότι επίκειται η προώθηση μεγάλων διαρθρωτικών αλλαγών και η «αναπτυξιακή» απογείωση της Γαλλίας.

Δυστυχώς, όμως, και το συγκριτικά καλύτερο για τη Γαλλία και την Ε.Ε. σενάριο είναι αρκετά προβληματικό.

Πρώτον, ο κ. Μακρόν δίνει έναν μοναχικό αγώνα. Είναι ένας υποψήφιος που δεν έχει εκλεγεί σε οποιοδήποτε αξίωμα και οφείλει την πολιτική του άνοδο στην εμπιστοσύνη που του έδειξε ο απερχόμενος Πρόεδρος κ. Ολάντ, ο οποίος τον έκανε πρώτα οικονομικό του σύμβουλο και στη συνέχεια υπουργό Οικονομικών. Επομένως κανείς δεν γνωρίζει τις προσωπικές και πολιτικές αντοχές του κ. Μακρόν πριν και μετά τις προεδρικές εκλογές.

Δεύτερον, ο κ. Μακρόν δεν διαθέτει ισχυρό κομματικό μηχανισμό, άρα μπορεί να βρεθεί στην Προεδρία της Δημοκρατίας χωρίς να είναι σε θέση να επικρατήσει στις βουλευτικές εκλογές, που θα ακολουθήσουν, με το κίνημα «Προχωράμε!», που έχει δημιουργήσει.

Υπάρχει, λοιπόν, μεγάλη πιθανότητα να αποκτήσει η Γαλλία έναν Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο οποίος δεν θα ελέγχει την κυβέρνηση, ούτε καν το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Δεν υπάρχει τέτοιο προηγούμενο και αυτό κάνει πιο διστακτικούς τους ψηφοφόρους στην επιλογή τους υπέρ του κ. Μακρόν, εφόσον η Γαλλία είναι Προεδρική Δημοκρατία.

Όλες οι έρευνες της κοινής γνώμης δείχνουν ότι αυτοί που εκφράζονται υπέρ του Μακρόν είναι σε ποσοστό 65% βέβαιοι ότι θα τον ψηφίσουν, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την κ. Λεπέν είναι της τάξης του 85%-90%.

Τρίτον και σημαντικότερο, το πρόγραμμα του κ. Μακρόν είναι φιλοευρωπαϊκό και ρεαλιστικό, δεν συνιστά όμως ρήξη με το προβληματικό παρελθόν της Γαλλίας, ούτε εγγυάται την ενίσχυση της οικονομίας της, για να μπορέσει να ανταγωνιστεί τη Γερμανία και να αποτελέσει μαζί με αυτήν την κινητήρια δύναμη για την επανεκκίνηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Αν μάλιστα σκεφτούμε ότι περισσότεροι από το 55% των Γάλλων υποστηρίζουν οικονομικές πολιτικές που βρίσκο-

Ο αριστεροδεξιός λαϊκισμός είναι πλέον πλειοψηφικός στη Γαλλία.

Το καλύτερο σενάριο είναι η εκλογή του Μακρόν, αλλά μοιάζει και αυτό αρκετά προβληματικό.

νται σε πλήρη αντίθεση με τις προτάσεις του κ. Μακρόν και πως ο τελευταίος δεν ελέγχει ένα ισχυρό κόμμα για να περάσει την πολιτική του στην κυβέρνηση, στο κράτος και στην κοινωνία, αντιλαμβανόμαστε ότι η Γαλλία μπαίνει σε περίοδο μεγάλης αστάθειας με ιδιαίτερα σημαντικές συνέπειες για την Ε.Ε.

Σε περίπτωση επικράτησης της κ. Λεπέν στον κρίσιμο δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών, ο οποίος θα πραγματοποιηθεί στις 7 Μαΐου, θα φτάσουμε στη διάλυση της Ευρωζώνης, πιθανότατα και της Ε.Ε. Σε περίπτωση επικράτησης του κ. Μελανσόν –ο οποίος έχει πλέον σοβαρές πιθανότητες να περάσει στον δεύτερο γύρο–, θα έχουμε μια παραλλαγή των οικονομικών της κ. Κωνσταντοπούλου, η οποία συμμετέχει ενεργά στην προεκλογική προσπάθεια του υποψηφίου της «Ανυπότακτης Γαλλίας». Ούτε αυτό το σοκ μπορούν να αντέξουν η Ευρωζώνη και η Ε.Ε.

Μόνο σε περίπτωση επικράτησης του κ. Μακρόν ή εκλογικής ανάστασης του κ. Φιγιόν θα μπορέσει η Γαλλία να ακολουθήσει μια πολιτική που θα της επιτρέψει να συνεννοηθεί με τη Γερμανία και να πρωταγωνιστήσει στην αντιμετώπιση των ουσωρευμένων ευρωπαϊκών προβλημάτων. Όμως και σε αυτή την περίπτωση η πορεία της δεύτερης σημαντικότερης χώρας της Ευρωζώνης θα είναι αβέβαιη και προβληματική.

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ Η ΜΑΛΤΑ

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPLs), η μείωση των καταθέσεων, τα capital controls και το Q.E., η κερδοφορία και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες διαμορφώνουν την εικόνα και τις αντοχές του τραπεζικού συστήματος και είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την πορεία της ελληνικής οικονομίας και τις προοπτικές ανάπτυξης.

Η κατ' αρχήν συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και των δανειστών στο Eurogroup της Μάλτας δημιούργησε ελπίδες και ένα κλίμα συγκρατημένης αισιοδοξίας στις διοικήσεις των τραπεζών, ωστόσο ο... διάβολος κρύβεται στις λεπτομέρειες, οι οποίες θα κριθούν με τη δεύτερη αξιολόγηση, που αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο.

Η παθογένεια του τραπεζικού συστήματος είναι υψηλή και ο κλάδος ισορροπεί ξανά σε τεντωμένο σκοινί και χωρίς δίχτυ ασφαλείας, καθώς βασικά οικονομικά μεγέθη επιδεινώνονται καθημερινά. Το μεγαλύτερο, δε, πρόβλημα είναι η ρευστότητα, η οποία, όσο καθυστερεί η λύση μεταξύ των δανειστών και της κυβέρνησης στην τεχνική συμφωνία, μετράται σε περισσότερα δισ. ευρώ. Ειδικότερα, σύμφωνα με υπολογισμούς τραπεζικών στελεχών, αν η διαπραγμάτευση οδηγηθεί αρχές Ιουνίου, από τα ταμεία των τραπεζών θα έχουν «χαθεί» περισσότερα από 10 δισ. ευρώ, χειροτερεύοντας έτσι τη ρευστότητα.

Πιο συγκεκριμένα, οι απώλειες στις καταθέσεις υπολογίζονται μέχρι σήμερα στα 3,5 με 4 δισ. ευρώ και εκφράζονται φόβοι για απόσυρση ακόμη 1 με 1,5 δισ. μέχρι τον Μάιο, εφόσον δεν υπάρξει άρση της αβεβαιότητας και αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην οικονομία και στο σύστημα. Σε αυτό το ποσό, βέβαια, δεν μπορεί να υπολογιστεί και πόσα κεφάλαια δεν εισρέουν από στρατηγικούς επενδυτές, καθώς μεγάλα projects έχουν παγώσει και άλλα έχουν ματαιωθεί επ' αόριστον λόγω της αβεβαιότητας που διέπει την πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Από την άλλη, οι καταθέτες, φοβούμενοι «κούρεμα», αποσύρουν χρήματα για να πληρώσουν δάνεια και άλλες υποχρεώσεις ή βάζουν τα λεφτά ξανά στα στρώματα.

Η αιμορραγία από την αύξηση των κόκκινων δανείων δεν σταματά από κανένα αιμοστατικό και αυτά υπολογίζεται ότι θα φτάσουν πάνω από τα 3 δισ. Ήδη είχαν μείνει περί τα 1,5 δισ. απλήρωτα νέα δάνεια μέχρι τα μέσα Μαρτίου, ενώ άλλα τόσα θα προστεθούν στον «κουβά» των 108 δισ., στα οποία υπολογίζονται τα ληξιπρόθεσμα χρέη προς τις τράπεζες. Για πολλούς, για να επιλυθεί το ζήτημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που ανέρχονται στο 45% του συνόλου των δανείων, χρειάζεται πολιτική βούληση, οικονομική σταθερότητα, αντιμετώπιση των εμποδίων, επιτάχυνση του εξωδικαστικού συμβιβασμού, νομική προστασία των στελεχών των τραπεζών και δημιουργία δευτερογενούς αγοράς με δραστηριοποίηση εταιρειών διαχείρισης, ώστε να γίνουν γρήγορα βήματα για την επίτευξη του φιλόδοξου στόχου μείωσης των κόκκινων δανείων κατά 40 δισ. ευρώ μέχρι το 2019.

Είναι σαφές ότι οι δανειολήπτες, έχοντας χτυπηθεί στην καθημερινότητα λόγω των αυξημένων φόρων, της αύξησης της ανεργίας και της μείωσης του εισοδήματος, έχουν σταματήσει να πληρώνουν, περιμένοντας ευνοϊκές ρυθμίσεις με το νέο θεσμικό πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού. Αυτή η «στάση πληρωμών», παρά το γεγονός ότι ήταν αναμενόμενη, είναι μη διαχειρίσιμη και σαφέστατα πληγώνει ανεπανόρθωτα τα ταμεία των τραπεζών.

Πρόσφατα ανακοινώθηκε αύξηση του δανεισμού των τραπεζών μέσω του έκτακτου μηχανισμού, του ELA. Ειδικότερα, ανακοινώθηκε στις αρχές Μάρτη για πρώτη φορά μετά από μήνες αύξηση κατά 300 εκατ. ευρώ και στα τέλη Μάρτη νέο αίτημα για επιπλέον 400 εκατ. ευρώ. Είναι εμφανές ότι η ρευστότητα των τραπεζών είναι στο «κόκκινο» και γι' αυτό αυξάνεται η εξάρτηση από τον ELA. Μάλιστα, τραπεζικές πηγές επισημαίνουν ότι και τον Απρίλιο και τον Μάιο θα υπάρξει αύξηση του ELA, ίσως και πάνω από 500 εκατ. ευρώ μηνιαίως.

Η κατ' αρχήν συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και των δανειστών στο Eurogroup της Μάλτας δημιούργησε ελπίδες και ένα κλίμα συγκρατημένης αισιοδοξίας στις διοικήσεις των τραπεζών, ωστόσο ο... διάβολος κρύβεται στις λεπτομέρειες, οι οποίες θα κριθούν με τη δεύτερη αξιολόγηση, που αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο.

Με δεδομένο ότι τα ξένα private equities funds καιροφυλακτούν και ήδη γνωρίζουν από τις τράπεζες τα δάνεια των υπερχρεωμένων αλλά βιώσιμων επιχειρήσεων, μια σταθερότητα θα ανάψει το πράσινο φως για πολλές σημαντικές συμφωνίες. Επίσης, μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις είναι έτοιμες να προχωρήσουν σε εκδόσεις ομολογιακών δανείων με καταλύτη στις εξελίξεις την ένταξη των ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης (QE).

Πρέπει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι τον Μάρτιο σε σχέση με τον Φεβρουάριο σημειώθηκε σημαντική μείωση της εξάρτησης των ελληνικών τραπεζών από τη ρευστότητα του ευρωσυστήματος, παρά τις συνεχιζόμενες πιέσεις στο μέτωπο των καταθέσεων. Σύμφωνα με τραπεζικές πηγές, η μείωση της χρηματοδότησης οφείλεται στην επαναγορά ομολόγων που είχαν οι τράπεζες από την ΕΚΤ, στο πλαίσιο των μέτρων ελάφρυνσης του χρέους, αλλά και στις πωλήσεις θυγατρικών από τις τράπεζες, «απελευθερώνοντας» ρευστότητα.

Αναλυτικότερα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), η χρηματοδότηση των εγχώριων τραπεζών από τον ELA μειώθηκε κατά 775 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκε στο τέλος Μαρτίου στα 42,37 δισ. ευρώ, από 43,145 δισ. ευρώ που ήταν στο τέλος Φεβρουαρίου. Σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση των τραπεζών από την κύρια ρευστότητα της ΕΚΤ, αυτή μειώθηκε κατά 1,42 δισ. ευρώ και περιορίστηκε στο τέλος του περασμένου Μαρτίου στα 17,31 δισ. ευρώ, από 18,74 δισ. ευρώ στο τέλος Φεβρουαρίου. Συνολικά, η εξάρτηση των τραπεζών από τη ρευστότητα του ευρωσυστήματος, συνυπολογίζοντας τόσο την κανονική ρευστότητα όσο και τον έκτακτο μηχανισμό, περιορίστηκε στα 59,7 δισ. ευρώ, από 61,9 δισ. ευρώ στο τέλος Φεβρουαρίου.

Όλα τα παραπάνω δείχνουν ότι οι τράπεζες κάνουν αγώνα δρόμου προκειμένου να μη χειροτερέψει η κατάσταση των οικονομικών μεγεθών τους και, κυρίως, να μην ανακοπεί η καλή πορεία σε έσοδα και κέρδη του 2016. Κάτι τέτοιο, όμως, υπό τις παρούσες συνθήκες αβεβαιότητας είναι δύσκολο να επι-

τευθεί, γι' αυτό φαίνονται και τα πρώτα σημάδια στις καθημερινές συναλλαγές.

Η υπόθεση με την εξάντληση νωρίτερα απ' ό,τι συνήθως του ορίου για τα εμβάσματα στο εξωτερικό που έχει κάθε τράπεζα δείχνει την ανησυχία που επικρατεί και στους απλούς καταθέτες και στις επιχειρήσεις. Είτε, δηλαδή, κάποιος βγάζουν περισσότερα χρήματα στο εξωτερικό είτε οι εταιρείες οπεύδουν να κάνουν τις συναλλαγές τους νωρίτερα, φοβούμενες ότι δεν θα προλάβουν την εξάντληση του ορίου.

Παράλληλα, επαγγελματίες τονίζουν ότι δυσκολεύονται το τελευταίο διάστημα με ορισμένες συναλλαγές τους, όπως με την έκδοση νέων μπλοκ επιταγών. Ως πρώτο και βασικό κίνδυνο για τις τράπεζες θεωρούν, πηγές της αγοράς, το σενάριο να χρειαστεί νέα ανακεφαλαιοποίηση. Άλλωστε το ΔΝΤ έχει μιλήσει για την ανάγκη κεφαλαίων ύψους 10 δισ. ευρώ. Το στοιχείο είναι να αποσοβηθεί αυτός ο κίνδυνος, καθώς δεν αποκλείεται η ανακεφαλαιοποίηση να χρειαστεί πριν από τα stress tests που θα γίνουν το 2018.

Ο δεύτερος και πιο άμεσος κίνδυνος είναι το «οφίξιμο» των capital controls αντί για τη χαλάρωση που όλοι ανέμεναν στις αρχές του χρόνου. Με τη ρευστότητα των τραπεζών να έχει μειωθεί δραματικά, δεν αποκλείεται από την ΤτΕ μια κίνηση-ασπίδα στο σύστημα, ώστε να μη φύγουν περισσότερες καταθέσεις. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα οδηγούσε σε μείωση των εμβασμάτων στο εξωτερικό για φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, αλλά και σε μείωση του ορίου αναλήψεων, που σήμερα είναι 420 ευρώ εβδομαδιαίως ή συνολικά 1.680 ευρώ τον μήνα.

Σχετικά με την κατάσταση του τραπεζικού συστήματος, από τραπεζικές πηγές επισημαίνεται πως η οργανική κερδοφορία βελτιώνεται, αλλά οι προβλέψεις συνεχίζουν να «ροκανίζουν» τα κέρδη. Όπως λένε, το χαμηλό περιβάλλον επιτοκίων διεθνώς δεν έχει επηρεάσει πολύ τις ελληνικές συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές τράπεζες, καθώς διατηρούν πολύ υψηλά περιθώρια επιτοκίων για τα δάνεια που χορηγούν. Το γεγονός αυτό είναι θετικό για τα αποτελέσματά τους, αλλά όχι για την πραγματική οικονομία, καθώς οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα έχουν το υψηλότερο κόστος δανεισμού στην Ευρωζώνη. Στη λογική αυτή και με δεδομένο ότι τα stress tests θα γίνουν το 2018 με τη συμμετοχή των τεσσάρων συστημικών τραπεζών και θα στηριχτούν στο μακροοικονομικό σενάριο και στην εικόνα που θα εμφανίζουν οι τράπεζες στο τέλος του 2017, τονίζεται πως είναι απαραίτητο να τερματιστεί άμεσα η αβεβαιότητα.

Τι σημαίνει για τις τράπεζες η συμφωνία στη Μάλτα

Στη Μάλτα δόθηκε το σήμα στους επενδυτές και στις αγορές, ωστόσο πρέπει να επιτευχθεί όσο το δυνατόν πιο γρήγορα η τεχνική συμφωνία, προκειμένου να αρθεί το κλίμα αβεβαιότητας που έχει δομηθεί εδώ και τόσο καιρό και πρέπει να εξαλειφθεί ο κίνδυνος ανατροπής των όσων έχουν συμφωνηθεί. Και αυτό γιατί σύσσωμο το τραπεζικό σύστημα έχει ποντάρει στο άμεσο κλείσιμο της αξιολόγησης, προκειμένου να πυροδοτηθεί μια σειρά θετικών, για τα δεδομένα της αγοράς, εξελίξεων, με πρώτο και κυρίαρχο το κλείσιμο κυφορούμενων deals. Με δεδομένο ότι τα ξένα private equities funds καιροφυλακτούν και ήδη γνωρίζουν από τις τράπεζες τα δάνεια των υπερχρεωμένων αλλά βιώσιμων επιχειρήσεων, μια σταθερότητα θα ανάψει το πράσινο φως για πολλές σημαντικές συμφωνίες. Επίσης, μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις είναι έτοιμες να προχωρήσουν σε εκδόσεις ομολογιακών δανείων με καταλύτη στις εξελίξεις την ένταξη των ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης (QE).

Ωστόσο, όσο κι αν στις τράπεζες και στις επιχειρήσεις τα οφέλη μπορεί να γίνουν άμεσα ορατά, δεν συμβαίνει το ίδιο με τους ιδιώτες, τους οποίους ταλανίζουν υψηλοί φόροι, μείωση των εισοδημάτων, αύξηση της ανεργίας. Για να αλλάξει η κατάσταση των πολιτών χρειάζεται περισσότερος χρόνος και δημιουργία θέσεων εργασίας, στη βάση μιας σταθερά αναπτυξιακής τροχιάς, με σχέδιο που θα τεθεί σε εφαρμογή απαρégκλιτα.

SUNDAY BUSINESS

ANTIOPIH ΣΧΟΙΝΑ

Με 60% στη Σουρωτή ο Όμιλος Σαββίδη

Στον επιχειρηματικό όμιλο του ομογενή επιχειρηματία Ιβάν Σαββίδη ανήκουν πλέον σχεδόν έξι στις δέκα μετοχές της ιστορικής εταιρείας εμφιάλωσης μεταλλικού νερού Σουρωτή Α.Ε., με έδρα το ομώνυμο χωριό στην ανατολική Θεσσαλονίκη. Ειδικότερα, η Belterra, εταιρεία του ομίλου του μεγαλομετόχου του ΠΑΟΚ, αποκτά πρόσθετο ποσοστό 10,9% των μετοχών της Σουρωτής, που βρισκόταν στην κυριότητα του Δήμου Θέρμης, κατόχου μέχρι πρότινος του 15,9% της ιστορικής εταιρείας (και πλέον μόνο του 5%).

Μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο δήμαρχος Θέρμης Θεόδωρος Παπαδόπουλος επιβεβαίωσε ότι οι εκπρόσωποι της Belterra, που ήδη κατείχε ποσοστό άνω του 48% στη Σουρωτή, προσήλθαν το πρωί της Τετάρτης στη σχετική δημοπρασία στο δημαρχείο της Θέρμης και κατέθεσαν προσφορά για το ποσοστό που πρόσφερε ο δήμος, στην τιμή των 1,05 ευρώ ανά μετοχή. Από την πώληση των μετοχών ο δήμος θα εισπράξει ποσό περίπου 1,8 εκατ. ευρώ, με το οποίο θα χρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις κοινής ωφέλειας –κυρίως έργα αποχέτευσης– στην περιοχή της Σουρωτής.

Στο μεταξύ, σε εξέλιξη βρίσκεται η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Σουρωτής Α.Ε. κατά 4,6 εκατ. ευρώ, σε εφαρμογή απόφασης της έκτακτης γενικής της συνέλευσης στις 5/2/2017. Στη διάρκεια της διαδικασίας αυτής η πλευρά Σαββίδη αναμένεται να αυξήσει περαιτέρω το ποσοστό της, καθώς το ενδιαφέρον της για την ιστορική εταιρεία είναι εκφρασμένο προ πολλού και σε όλους τους τόνους.

Χαρακτηριστικό, όπως μεταδίδει το ΑΠΕ, είναι ότι σε δηλώσεις του ενώπιον ακροατηρίου κατοίκων της Σουρωτής τον περσινό Νοέμβριο ο ίδιος ο Ιβάν Σαββίδης είχε σημειώσει ότι θέλει πολύ να αγοράσει τη Σουρωτή και να συνδέσει την τύχη του με αυτή την επιχείρηση, η οποία έχει ιστορία 100 ετών, ενώ είχε γνωστοποιήσει την πρόθεσή του να επενδύσει στην εταιρεία κεφάλαια ύψους 15 εκατ. ευρώ για τον εκσυγχρονισμό της. Είχε, δε, προσθέσει ότι με το σωστό μείγμα ενεργειών μάρκετινγκ η Σουρωτή μπορεί να φτάσει να ανταγωνιστεί επί ίσοις όροις ακόμη και το διεθνές brand της Perrier.

Υπενθυμίζεται ότι, παρ' ότι δεν λειτουργεί στο 100% της δυναμικότητάς της και εμφανίζεται ζημιόγonos, η Σουρωτή εξακολουθεί να κατέχει κυρίαρχη θέση στον κλάδο του ανθρακούχου μεταλλικού νερού στην ελληνική αγορά, της τάξης του 55%.

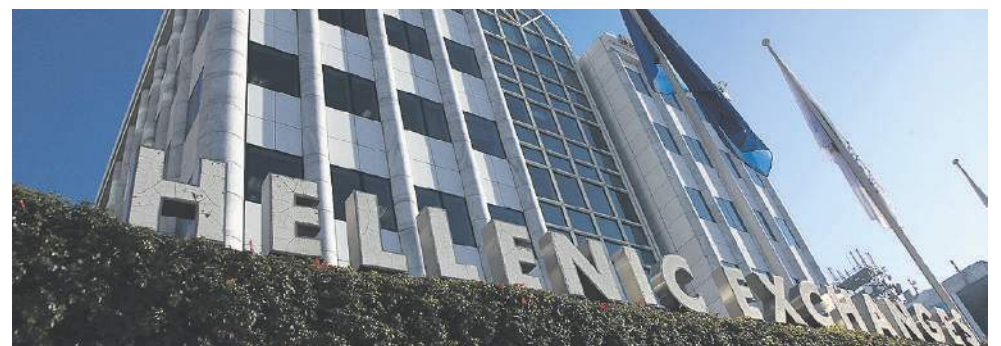
Alpha Bank: Ενεργοποίησε τη σύμβαση χρηματοδότησης με την ΕΤΕπ

Η Alpha Bank ενεργοποίησε τη σύμβαση χρηματοδότησης που υπεγράφη τον Δεκέμβριο του 2016 με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), αντλώντας το συνολικό ποσό των 100 εκατ. ευρώ της συναλλαγής. Η τράπεζα, με στόχο την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης, σε συνεργασία με την ΕΤΕπ, προσφέρει αποτελεσματικές και ευέλικτες λύσεις, στηρίζοντας την επενδυτική δραστηριότητα των επιχειρήσεων εν μέσω των απαιτητικών οικονομικών συνθηκών, επισμαίνεται σε σχετική ανακοίνωση.

Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο ρευστότητας, το οποίο ήδη προσφέρεται στους πελάτες της τράπεζας, διασφαλίζει τη χρηματοδότηση και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, ενώ παρέχει ευελιξία, προνομιακούς όρους και ταχύτητα στη χρηματοδότηση αναγκών σε κεφάλαια κίνησης και επενδυτικών σχεδίων.

Παράλληλα, ενισχύοντας την προσπάθεια για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, η Alpha Bank συμμετέχει ενεργά στην πρωτοβουλία της ΕΤΕπ «Δεξιότητες και θέσεις απασχόλησης – Επενδύσεις για τους νέους», μέσω της οποίας παρέχονται κίνητρα στις επιχειρήσεις να διευρύνουν το πεδίο των δραστηριοτήτων τους προσλαμβάνοντας νέους εργαζόμενους ηλικίας έως 25 ετών, μειώνοντας περαιτέρω το κόστος δανεισμού τους.

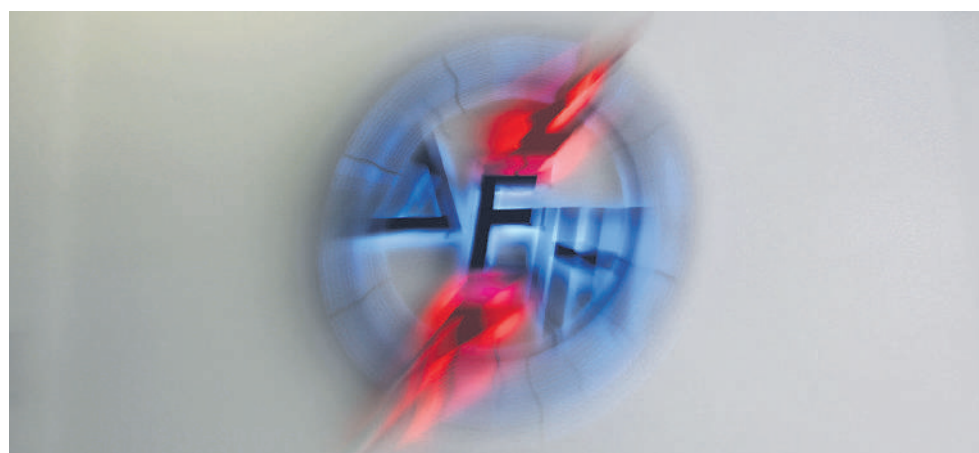
Την ίδια ώρα η τράπεζα γνωστοποίησε την πώληση του συνόλου των μετοχών (100%) που κατέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Alpha Bank Srbija στην AIK Banka A.D. Beograd. Σε σχετική ανακοίνωση επισμαίνεται ότι η συναλλαγή συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του σχεδίου αναδιάρθρωσης της τράπεζας. Σημειώνεται ότι η AIK Banka είναι η 6η μεγαλύτερη τράπεζα της Σερβίας, με ενεργητικό 1,4 δισ. ευρώ και μερίδιο αγοράς περίπου 6%.

BriQ Properties: Αίτημα εισαγωγής στην κύρια αγορά του Χ.Α.

Αίτημα εισαγωγής των μετοχών της στη γενική κατηγορία διαπραγμάτευσης (κύρια αγορά) του Χρηματιστηρίου Αθηνών υπέβαλε η θυγατρική της Quest Συμμετοχών Α.Ε., BriQ Properties ΑΕΕΑΠ. Στο πλαίσιο αυτό, στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει ήδη υποβληθεί προς έγκριση το σχετικό ενημερωτικό δελτίο. Ανάδοχος για την εισαγωγή των μετοχών στο Χ.Α. είναι η Eurobank Ergasias Α.Ε.

Σχολιάζοντας την παραπάνω εξέλιξη, η διευθύνουσα σύμβουλος της BriQ Properties Άννα Αποστολίδου διεμήνυσε ότι η εταιρεία «επιδιώκει, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία της διοίκησης και υλοποιώντας την επενδυτική της στρατηγική, να εκμεταλλευτεί τις επενδυτικές ευκαιρίες της ελληνικής αγοράς».

ΔΕΗ: Αποτίμηση από την Deloitte για το 25% του ΑΔΜΗΕ

Από την Deloitte πραγματοποιείται η αποτίμηση για τον προσδιορισμό της τιμής των μετοχών του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., ως αυτοτελούς συνόλου, που θα εξαγοράσει η ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ Α.Ε., όπως διευκρινίζει σε σχετική ανακοίνωσή της η ΔΕΗ.

Ειδικότερα, «σχολιάζοντας δημοσιεύματα του Τύπου και για την έγκυρη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, η ΔΕΗ Α.Ε. διευκρινίζει ότι στην τροπολογία στο σχέδιο νόμου του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο "Τροποποιήσεις διατάξεων της δασικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις", η οποία κατατέθηκε στις 10 Απριλίου 2017, δεν προσδιορίζεται η ακριβής τιμή εξαγοράς από τη ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ Α.Ε. του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. που κατέχει η ΔΕΗ Α.Ε., ούτε η τιμή αυτή συνδέεται με την ημερομηνία της έκτακτης γενικής συνέλευσης των μετόχων της ΔΕΗ Α.Ε. και την τότε χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής. Για τον προσδιορισμό της τιμής των μετοχών του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., ως αυτοτελούς συνόλου, που θα εξαγοράσει η ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ Α.Ε., διενεργείται σχετική αποτίμηση από την εταιρεία Deloitte».

ΛΙΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ... ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Με ανακούφιση έγινε δεκτή από τους αστυνομικούς της χώρας η είδηση ότι το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη προχωρεί σε διαγωνισμό για την προμήθεια νέων οχημάτων για τα σώματα ασφαλείας. Και αυτό διότι, όπως οι ίδιοι οι αστυνομικοί καταγγέλλουν, τα περιπολικά τα οποία χρησιμοποιούν στην καθημερινότητά τους είναι κυριολεκτικά ένα στάδιο... μετά την απόσυρση.

Συντήρηση μέσω δωρεών

Σύμφωνα με συνδικαλιστές αστυνομικούς, αλλά και τους ίδιους τους «μάχιμους» αστυνομικούς, η κυκλοφορία των περιπολικών και άλλων οχημάτων της ΕΛ.ΑΣ. γίνεται κυρίως χάρη σε δωρεές ιδιωτών, πληρωμές από την τσέπη των ίδιων των οργάνων της τάξης και... πολλές πατέντες, ώστε να αυτοκίνητα να βρίσκονται στον δρόμο. Στοιχεία που κατά καιρούς δημοσιοποιούν τα συνδικαλιστικά όργανα των αστυνομικών αναφέρουν ότι από τα περίπου 12.700 αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες που διαθέτει η ΕΛ.ΑΣ., σχεδόν τα μισά είναι ακινητοποιημένα λόγω βλαβών και αδυναμίας συντήρησης, με τα περισσότερα περιπολικά να έχουν διανύσει από 400.000 έως 700.000 χιλιόμετρα, ενώ πλέον το κόστος συντήρησης και επισκευής τους είναι πολύ υψηλό, καθώς υπολογίζεται ότι η μηνιαία δαπάνη για την επισκευή των οχημάτων της ΕΛ.ΑΣ. ανέρχεται σε 100.000 ευρώ.

Και γραφειοκρατία

Εκτός από την έλλειψη κονδυλίων, λόγω κρίσης και περικοπών και στον προϋπολογισμό του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, συνδικαλιστές αστυνομικοί επισμαίνονται ότι υπάρχει και το πρόβλημα της γραφειοκρατίας, καθώς, όπως λένε, ακόμα κι αν βρεθούν κονδύλια για τη συντήρηση των οχημάτων, πολλές φορές, λόγω διαδικασιών, παραμένουν αναξιόποινα, με αποτέλεσμα τα οχήματα να παραμένουν χάρβαλα ή εκτός λειτουργίας. Είναι εντυπωσιακό το ότι η Αντιτρομοκρατική Υπηρεσία της ΕΛ.ΑΣ. πριν από λίγο καιρό ζήτησε... κατ' εξαίρεση μεταχείριση από την κυβέρνηση, ώστε να αγοράσει ελαστικά για τα οχήματά της, τα οποία κινδύνευαν να ακινητοποιηθούν! Μάλιστα, σχολιάζοντας το αίτημα της Αντιτρομοκρατικής, ο αναπληρωτής τομεάρχης Εσωτερικών της ΝΔ και βουλευτής Λάρισας Μάξιμος Χαρακόπουλος είχε σημειώσει ότι «η ανικανότητα της κυβέρνησης και του κατ' ευφημιισμόν υπουργού Προστασίας του Πολίτη επιβεβαιώνεται καθημερινά. Τελευταίο παράδειγμα η Αντιτρομοκρατική Υπηρεσία, για την οποία το υπουργείο αδυ-

νατεί να προγραμματίσει και να φέρει σε πέρας ακόμη και την έγκαιρη αντικατάσταση των φθαρμένων ελαστικών του στόλου της. Δυστυχώς, ακόμη και υπηρεσίες που έχουν ως αποστολή ζητήματα ασφαλείας τυγχάνουν πρόχειρης αντιμετώπισης και ελλιπούς σχεδιασμού από την κυβέρνηση». Αξίζει, πάντως, να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με στοιχεία από την αρμόδια Διεύθυνση Τεχνικών του αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ., το τελευταίο διάστημα περισσότερα από 11.000 αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες (από το σύνολο των 12.700) ήταν λειτουργικά, αν και οι αστυνομικοί επισμαίνονται ότι ο όρος ενδεχομένως να μη σημαίνει και πολλά πράγματα, δηλαδή το ότι τα οχήματα κινούνται δεν σημαίνει ότι μπορούν να ανταποκριθούν στον ρόλο τους, π.χ. σε μια καταδίωξη.

Διαγωνισμοί για οχήματα

Σύμφωνα με την «Καθημερινή», παρόμοια ζητήματα αντιμετωπίζει και το Πυροσβεστικό Σώμα, όπου από τα συνολικά 2.991 οχήματα, τα 1.575 είναι ηλικίας άνω των 10 ετών, με συνέπεια να εμφανίζουν συχνά βλάβες και το κόστος συντήρησης και επισκευής τους να είναι ιδιαίτερα υψηλό. Εν τω μεταξύ, πληροφορίες αναφέρουν ότι κατά τη διετία 2015-2016, για να καλυφθεί μέρος των αναγκών της αστυνομίας, εντάχθηκαν στην υπηρεσία της ΕΛ.ΑΣ. περί τα 850 οχήματα προερχόμενα από τη διαδικασία κατασχέσεων, από τον ΟΔΔΥ, από ευρωπαϊκά χρηματοδοτούμενα προγράμματα και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ενώ συμφωνία με νοτιοκορεατική αυτοκινητοβιομηχανία για την προμήθεια 5.000 οχημάτων τελικά δεν προχώρησε.

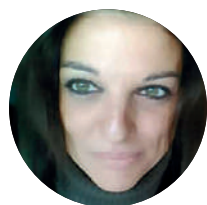

Στοιχεία που κατά καιρούς δημοσιοποιούν τα συνδικαλιστικά όργανα των αστυνομικών αναφέρουν ότι από τα περίπου 12.700 αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες που διαθέτει η ΕΛ.ΑΣ., σχεδόν τα μισά είναι ακινητοποιημένα λόγω βλαβών.

Πάντως, ήδη το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη έχει «τρέξει» δύο διαγωνισμούς για την προμήθεια αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, με συνολικό προϋπολογισμό περίπου 15 εκατ. ευρώ. Ο πρώτος αφορά την αγορά περίπου 300 περιπολικών, 50 μοτοσικλετών και 21 λεωφορείων μεταφοράς προσωπικού. Ο δεύτερος, με προϋπολογισμό 5 εκατ. ευρώ, αφορά την προμήθεια μικρών φορτηγών που πρόκειται να διατεθούν σε αστυνομικές υπηρεσίες της περιφέρειας. Όπως διευκρίνισε ο γενικός γραμματέας Δημόσιας Τάξης Δημήτρης Αναγνωστάκης, τα χρήματα που θα διατεθούν για την ανανέωση του στόλου των οχημάτων της ΕΛ.ΑΣ. προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κυβέρνησης, σήμερα στην αστυνομία υπηρετούν περί τα 55.000 άτομα, συμπεριλαμβανομένου του πολιτικού προσωπικού, ενώ στο Πυροσβεστικό Σώμα υπηρετούν περίπου 15.500 άτομα, συμπεριλαμβανομένων εποχικών και εθελοντών. Για μια σύγκριση, στο Βέλγιο (χώρα με παρόμοιο πληθυσμό με αυτόν της Ελλάδας) στην ομοσπονδιακή αστυνομία υπηρετούν περί τα 12.500 άτομα (πολιτικό υπάλληλοι και επιχειρησιακό προσωπικό) και άλλα περίπου 34.000 στις 196 τοπικές αστυνομικές δυνάμεις. Στην Ολλανδία, από την άλλη, η δύναμη της αστυνομίας φτάνει τους 55.000 υπαλλήλους, αλλά θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει και σώμα χωροφυλακής, το οποίο ανήκει στις ένοπλες δυνάμεις της χώρας και στο οποίο υπηρετούν 6.000 άτομα, παρέχοντας ειδικές αστυνομικές υπηρεσίες ασφαλείας (π.χ. η χωροφυλακή έχει την ευθύνη της ασφάλειας του αεροδρομίου Schiphol στο Άμστερνταμ). Όσον αφορά την Πορτογαλία, τον βασικό ρόλο της αστυνομίας παίζει η Εθνική Ρεπουμπλικανική Φρουρά (χωροφυλακή) με 26.000 υπαλλήλους, ενώ η Αστυνομία Πολιτικής Ασφάλειας δρα κυρίως στις μεγάλες πόλεις της χώρας, με 21.000 υπαλλήλους. Φυσικά, δεν τίθεται θέμα σύγκρισης με μεγαλύτερες χώρες της Ε.Ε., όπου οι αστυνομικές δυνάμεις είναι πολλαπλάσιες και διαφορετικά διαρθρωμένες σε σχέση με αυτές της Ελλάδας.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΠΑΤΑΡΓΙΑ*

Η συναισθηματική κακοποίηση περιλαμβάνει τη λεκτική κακοποίηση (δηλαδή φωνές, κατηγορίες και προσβολές), αλλά είναι κάτι περισσότερο από αυτό. Έχει να κάνει με μια σειρά επαναλαμβανόμενων επεισοδίων που προσβάλλουν, απειλούν, απομονώνουν, υποβιβάζουν, εξευτελίζουν ή και ελέγχουν έναν άλλον άνθρωπο. Μπορεί να περιλαμβάνει ένα μοτίβο μίας ή περισσότερων μορφών κακοποιητικής συμπεριφοράς: προσβολές, κριτική, επιθετικές απαιτήσεις, απειλές, απόρριψη, κατηγορία, συναισθηματική χειραγώγηση, έλεγχο, απομόνωση, τιμωρία.

Σκοπός της συναισθηματικής κακοποίησης είναι να υποβιβάζει τα συναισθήματα του ατόμου που την υφίσταται και να εκμηδενίσει την αυτοπεποίθησή του και την ανεξαρτησία του. Συχνά τα θύματα της συναισθηματικής κακοποίησης νιώθουν ότι δεν υπάρχει τρόπος να φύγουν από αυτή τη σχέση ή ότι χωρίς αυτόν που τα κακοποιεί θα είναι ένα τίποτα.

Μπορεί κανείς να πιστεύει ότι η σωματική κακοποίηση είναι πολύ χειρότερη από τη συναισθηματική, μια και η σωματική βία είναι κάτι που φαίνεται, κάτι που μπορεί να στείλει το θύμα στο νοσοκομείο και να του αφήσει σημάδια. Όμως τα σημάδια της συναισθηματικής κακοποίησης είναι εξίσου αληθινά και βαθιά, μερικές φορές πιο βαθιά και από αυτά της σωματικής κακοποίησης.

Η συναισθηματική κακοποίηση καταστρέφει τον πυρήνα του ατόμου, γιατί επιτίθεται στο «είναι» του. Όσο πιο συχνή και μακροχρόνια είναι, τόσο περισσότερο τείνει να εσωτερικεύεται από το θύμα, αφήνοντάς το να νιώθει φοβισμένο, ασήμαντο, χωρίς αξία, συναισθηματικά ανικανοποίητο, αναξιόπιστο, αβοήθητο. Άτομα που υφίστανται συναισθηματική κακοποίηση πιστεύουν ότι οι άλλοι δεν τα αγαπάνε και ότι τους αξίζει αυτό που περνάνε σαν να φταίνε τα ίδια, σαν αυτά να έκαναν κάτι κακό, για το οποίο πρέπει να τιμωρηθούν.

Τα άτομα που κακοποιούν συναισθηματικά έχουν διάφορες τακτικές και μεθόδους για να δείξουν τη δύναμή τους:

Κυριαρχία: Οι θύτες νιώθουν την ανάγκη να ελέγχουν τη σχέση. Αυτοί παίρνουν τις αποφάσεις για τον εαυτό τους και την οικογένειά τους, λένε στον άλλον τι να κάνει και απαιτούν από τον άλλον να τους υπακούσει. Ο θύτης μπορεί να φέρεται στο θύμα σαν να είναι ο υπηρέτης του, ένα παιδί που δεν ξέρει ή ακόμα και σαν να είναι κτήμα του.

Εξευτελισμός: Ο θύτης κάνει ό,τι μπορεί προκειμένου το θύμα

του να νιώσει άσχημα με τον εαυτό του, ανεπαρκές και ελλιπές με κάποιον τρόπο. Αν κάποιος πιστεύει για τον εαυτό του ότι δεν αξίζει και ότι κανένας άλλος δεν θα ασχολούνταν μαζί του, οι πιθανότητες να φύγει όταν ο άλλος του φέρεται εξευτελιστικά είναι ελάχιστες. Οι προσβολές, οι υποτιμητικοί χαρακτηρισμοί, η μπροστά σε τρίτους υποτίμηση του άλλου, είναι μερικά από τα όπλα του θύτη προκειμένου να καταστρέψει την αυτοπεποίθησή του θύματος και να το κάνει να νιώσει τελείως αδύναμο.

Απομόνωση: Προκειμένου να καταφέρει να ελέγχει ακόμα περισσότερο το θύμα του, ο θύτης προσπαθεί να κόψει κάθε δεσμό που έχει το θύμα του με τον έξω κόσμο. Του απαγορεύει με κάποιον τρόπο να βλέπει την οικογένειά του ή τους φίλους του, ή ακόμα και να πηγαίνει στη δουλειά του ή στο σχολείο του. Το θύμα καταλήγει να πρέπει να πάρει άδεια από τον θύτη προκειμένου να κάνει οτιδήποτε, να πάει οπουδήποτε ή και να δει οποιονδήποτε.

Απειλές: Ο θύτης συχνά χρησιμοποιεί απειλές για να εμποδίσει τον σύντροφό του να φύγει. Μπορεί να τον απειλεί ότι θα προκαλέσει κακό ή ακόμα και ότι θα σκοτώσει τον ίδιο ή τα παιδιά του ή κάποιο μέλος της οικογένειάς του ή ακόμη και ζωά. Μπορεί, επίσης, να απειλεί ότι θα αυτοκτονήσει ή και να πάει το θύμα του στο δικαστήριο προφασισζόμενος ψεύτικες κατηγορίες.

Εκφοβισμός: Ο θύτης μπορεί να υιοθετήσει μια πληθώρα τακτικών εκφοβισμού για να υποτάξει το θύμα του. Μερικές τέτοιες τακτικές μπορεί να είναι να κοιτάζει το θύμα απειλητικά ή να κάνει κινήσεις απειλητικές, προσβλητικά πράγματα μπροστά στο θύμα, να καταστρέψει κάτι. Το μήνυμα που θέλει να περάσει είναι ότι αν δεν υπακούσει ο άλλος, θα υπάρξουν βίαιες συνέπειες.

Άρνηση και κατηγορία: Οι θύτες είναι εξαιρετικά καλοί στο να βρίσκουν δικαιολογίες για πράγματα που είναι αδύνατο κάποιος να τους συγχωρήσει. Μπορεί να αποδώσουν την κακοποιητική και βίαιη συμπεριφορά τους στην κακή τους παιδική ηλικία, σε μια άσχημη μέρα που πέρασαν ή ακόμη και στα ίδια τα θύματά τους. Προσπαθούν να ελαχιστοποιήσουν την κακοποίηση ή και να αρνηθούν ότι συνέβη. Πολύ συχνά ρίχνουν την ευθύνη στο θύμα τους. Με κάποιον τρόπο για τη βίαιη συμπεριφορά τους φταίει το θύμα τους.

Ο θύτης μπορεί να ελέγξει τη συμπεριφορά του Παρόλο που θα νόμιζε κανείς ότι η συναισθηματική κακοποίηση ο-

Η συναισθηματική κακοποίηση καταστρέφει τον πυρήνα του ατόμου, γιατί επιτίθεται στο «είναι» του. Όσο πιο συχνή και μακροχρόνια είναι, τόσο περισσότερο τείνει να εσωτερικεύεται από το θύμα, αφήνοντάς το να νιώθει φοβισμένο, ασήμαντο, χωρίς αξία, συναισθηματικά ανικανοποίητο, αναξιόπιστο, αβοήθητο.

φείλεται στην απουσία ελέγχου του θύτη, κάτι τέτοιο απέχει πολύ από την πραγματικότητα. Η κακοποιητική συμπεριφορά είναι μία συνειδητή επιλογή του θύτη, προκειμένου να ελέγξει το θύμα του.

Ο θύτης επιλέγει ποιον θα κακοποιήσει. Δεν προσβάλλει και δεν απειλεί όλους όσοι τον στενοχωρούν. Συνήθως κακοποιεί αυτόν που νιώθει πιο κοντά του, αυτόν που ισχυρίζεται ότι αγαπάει.

Ο θύτης επιλέγει πολύ προσεκτικά πότε και πού θα κακοποιήσει το θύμα του. Ελέγχει τον εαυτό του όσο οι άλλοι είναι γύρω του, για να μη δει κανείς τη συμπεριφορά του. Μπορεί να φέρεται τελείως φυσιολογικά μπροστά στους άλλους, αλλά ξεσπάει μόλις βρεθεί μόνος του με το θύμα.

Οι περισσότεροι θύτες δεν είναι εκτός ελέγχου. Ο θύτης μπορεί να σταματήσει την κακοποιητική συμπεριφορά όταν δει ότι κάτι τέτοιο είναι προς όφελός του (για παράδειγμα, αν εμφανιστεί κάποιος τρίτος μπροστά του ή χτυπήσει το τηλέφωνο και πρέπει να μιλήσει).

Ο κύκλος της συναισθηματικής κακοποίησης

Κακοποίηση: Ο θύτης ξεσπάει με επιθετικό, εκθρικό ή βίαιο τρόπο. Η κακοποίηση είναι ένα παιχνίδι δύναμης για να δείξει «ποιος είναι το αφεντικό».

Ενοχή: Μετά την κακοποίηση ο θύτης νιώθει ενοχές, αλλά όχι γ' αυτό που έκανε. Φοβάται τις συνέπειες αυτού που έκανε, όπως το να χάσει το θύμα του ή να το μάθει κάποιος άλλος.

Δικαιολογίες: Ο θύτης εκλογικεύει αυτό που έκανε. Βρίσκει δικαιολογίες ή μπορεί και να κατηγορήσει το θύμα του για τη συμπεριφορά του, κάνει, δηλαδή, ό,τι μπορεί για να μην πάρει την ευθύνη του εαυτού του.

«Φυσιολογική συμπεριφορά»: Ο θύτης κάνει ό,τι μπορεί για να πάρει πάλι τον έλεγχο στα χέρια του και να κρατήσει το θύμα του στη σχέση. Μπορεί να φέρεται σαν να μην έγινε τίποτα ή να προσπαθήσει να γίνει όσο πιο γοητευτικός μπορεί. Αυτή η ειρηνική και ρομαντική περίοδος δίνει στο θύμα την ελπίδα ότι η κακοποίηση θα σταματήσει και ότι ο θύτης πραγματικά άλλαξε αυτή τη φορά.

Φαντασίωση και σχεδιασμός: Ο θύτης αρχίζει να φαντασιώνεται ότι θα κακοποιήσει πάλι το θύμα του. Σκέφτεται πάρα πολύ τι έχει κάνει λάθος ο άλλος και πώς θα τον κάνει να πληρώσει. Μετά σχεδιάζει πώς θα κάνει τη φαντασίωση πραγματικότητα.

Πραγματοποίηση της κακοποίησης: Ο θύτης βρίσκει και εφαρμόζει ένα σχέδιο ώστε να δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες για να μπορέσει να δικαιολογήσει την κακοποίηση.

Οι δικαιολογίες και η αγάπη που ο θύτης δείχνει μεταξύ των επεισοδίων κακοποίησης δυσκολεύουν πολύ την απόφαση του θύματος να φύγει. Μπορεί να κάνει το θύμα να πιστέψει ότι είναι το μοναδικό πρόσωπο που μπορεί να τον βοηθήσει, ότι τα πράγματα αυτή τη φορά θα είναι διαφορετικά και ότι πραγματικά το αγαπάει και δεν μπορεί να ζήσει χωρίς αυτό.

*Η Ειρήνη Παταργιά είναι ψυχολόγος-ψυχοθεραπεύτρια, επιστημονικός συνεργάτης στην Α' Πανεπιστημιακή Ψυχιατρική Κλινική στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο.

ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΟ ΣΤΡΕΣ ΣΤΑ ΠΕΤΡΙΝΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

ΑΛΕΞΙΑ ΣΒΟΛΟΥ-ΝΑΝΟΥ

Πολλά έχουν γραφτεί μέχρι σήμερα στα ελληνικά μίντια για τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην υγεία μας, αλλά για πρώτη φορά ελληνική έρευνα επιβεβαιώνει με ατράνταχτα επιστημονικά ευρήματα πως το στρες από τα μνημόνια, τα χρέη και την οικονομική δυσχέρεια δίνει τη χαριστική βολή στην καρδιά και μας σκοτώνει πρόωρα. Όπως εξηγούν οι ειδικοί του Ελληνικού Ιδρύματος Καρδιολογίας (ΕΛΙΚΑΡ), το στρες που συνδέεται με την οικονομική κρίση προκαλεί έως και τριπλάσια εμφράγματα και εγκεφαλικά επεισόδια στον εγχώριο πληθυσμό και ευθύνεται για την αυξημένη καρδιαγγειακή θνητότητα των Ελλήνων στα πέτρινα χρόνια των μνημονίων. Την ίδια ώρα, όπως επισμαίνει ο καθηγητής Καρδιολογίας Δημήτρης Τούσουλης, μια άλλη έρευνα που έγινε στην Κορινθία φανερώνει πως το πρωινό και τα μικρά και συχνά γεύματα αποτελούν «ασπίδα» για την καρδιά. Από την άλλη, όπως σημειώνει ο διευθυντής της Καρδιολογικής Κλινικής του Νοσοκομείου «Ερρίκος Ντυνάν» Γεώργιος Ανδρικόπουλος, τα ευρήματα από τον «Μήνα Ελέγχου Χοληστερόλης» που

διενεργεί το ΕΛΙΚΑΡ δείχνουν ότι μόνο οι μισοί Έλληνες γνωρίζουν την τιμή της χοληστερόλης τους και ότι από αυτούς που τη γνωρίζουν μόνο οι μισοί κάνουν κάτι για να τη μειώσουν. Επιπλέον, ένας στους έξι ασθενείς που λαμβάνουν υπολιπιδαιμική αγωγή αναγκάζεται να τη διακόψει, γιατί δεν μπορεί να πληρώσει τη συμμετοχή ύψους 25% στα φάρμακα. Από την πλευρά του, ο Δημήτρης Ρίχτερ, διευθυντής της Β' Καρδιολογικής Κλινικής της Ευρωκλινικής Αθηνών, τονίζει πως από το σύνολο των Ελλήνων ασθενών υψηλού καρδιαγγειακού κινδύνου μόνο το 25% έχει κακή LDL χοληστερόλη 100 mg/dl και κάτω, όταν η επίσημη οδηγία γ' αυτή την κατηγορία των πασχόντων είναι κάτω από 70 mg/dl και οι νέες έρευνες δείχνουν πως η LDL χοληστερόλη πρέπει να κατέβει κι άλλο, στα 40 mg/dl. Ένα νέο φάρμακο που μελετάται για την καταπολέμηση της υψηλής χοληστερόλης στα άτομα με οικογενή υπερχοληστερολαιμία φέρνει την επανάσταση στην αντιμετώπιση της δυσλιπιδαιμίας, καθώς με μία ένεση τον χρόνο ρίχνει την κακή LDL χοληστερόλη στα 30 mg/dl με απόλυτη ασφάλεια, μειώνοντας κατά 20% τα εγκε-

«Όσοι τρώνε πρωινό και μικρά, συχνά γεύματα κινδυνεύουν λιγότερο να υποστούν εμφράγματα και εγκεφαλικά επεισόδια, όπως δείχνει η νέα ελληνική μελέτη που έγινε σε πληθυσμό της Κορινθίας». Δημήτρης Τούσουλης, καθηγητής Καρδιολογίας

φαλικά επεισόδια και τα εμφράγματα. Πρόκειται για ένα καινοτόμο μόριο, που ονομάζεται εβλοκουμάμπη και αποτελεί «ανάλογο του mRNA», το οποίο δρα αναστέλλοντας την πρωτεΐνη PCSK9, η οποία ευθύνεται για την αυξημένη παραγωγή χοληστερόλης. Σε ό,τι αφορά το μεγάλο «αγκάθι» της κολπικής μαρμαρυγής που πλήττει 330.000 μεσήλικες και ηλικιωμένους Έλληνες και αποδεικνύεται ο συνήθης ύποπτος για τα 35.000 εγκεφαλικά επεισόδια που καταγράφονται ετησίως στη χώρα μας, νέα έρευνα δείχνει πως η άσκηση βοηθά να μειωθεί η θνητότητα, ενώ σύμμαχοι των ασθενών είναι και τα νέας γενιάς αντιπηκτικά μαζί με τις νεότερες μεθόδους κατάλυσης (ablation). Τέλος, ενώ οι Έλληνες αρχίζουν να περιορίζουν το κάπνισμα, που αποτελεί πρώτο παράγοντα κινδύνου για την εμφάνιση καρδιοπαθειών, οι Ελληνίδες παραμένουν με διαφορά οι... θεριακλούδες της Ευρώπης, ξεκινώντας το τσιγάρο από την ηλικία των 14 ετών, όταν όλες οι Ευρωπαϊκές οβήνουν η μία μετά την άλλη τα τσιγάρα τους, καταλήγει ο Γιώργος Γκουμάς, αναπληρωτής διευθυντής της Καρδιολογικής Κλινικής της Ευρωκλινικής Αθηνών.

ΚΑΤΡΑΚΥΛΑ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΛΕΝΕ 8 ΣΤΟΥΣ 10 ΕΛΛΗΝΕΣ

Τις έντονες ανησυχίες των Ελλήνων για την υποβάθμιση που έχει υποστεί η περίθαλψη τα τελευταία χρόνια στην πατρίδα μας φωτογραφίζει η έρευνα που διενεργήθηκε από την εταιρεία Alco για λογαριασμό του PhRMA Innovation Forum. Σύμφωνα με τα ευρήματα, περισσότεροι από έξι στους δέκα πολίτες θεωρούν ότι το επίπεδο της παρεχόμενης περίθαλψης στην Ελλάδα έχει υποχωρήσει σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Η πεποίθηση αυτή είναι εντονότερη (74%) στα άτομα ηλικίας 45 ετών και άνω, τα οποία θεωρείται ότι έρχονται συχνό-

τερα σε επαφή με το σύστημα υγείας. Σχεδόν καθολική, εξάλλου, σε ποσοστό άνω του 80%, είναι η αντίληψη της κοινωνίας ότι η πολιτεία δεν καλύπτει με επάρκεια τις φαρμακευτικές ανάγκες των πολιτών. Ειδικότερα, έξι στους δέκα πολίτες αναφέρουν ότι τα νέα καινοτόμα φάρμακα σκευάζονται άμεσα με την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης. Για το 64% των πολιτών, η μειωμένη πρόσβαση στα νέα καινοτόμα φάρμακα σηματοδοτεί σημαντικό κίνδυνο για την υγεία τους, αλλά και την υποβάθμιση των Ελλήνων σε πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Το 64% των ερωτηθέντων θεωρεί πως οι Έλληνες γίνονται πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Επεμβάσεις που μοιάζουν να έρχονται από ταινίες επιστημονικής φαντασίας διενεργούνται στο Κέντρο Καρδιάς του Ομίλου ΥΓΕΙΑ.

Επεμβάσεις που μοιάζουν να έρχονται κατευθείαν από ταινίες επιστημονικής φαντασίας διενεργούνται από τους έμπειρους καρδιοχειρουργούς του νοσοκομείου ΥΓΕΙΑ στο πρώτο οργανωμένο Κέντρο Καρδιάς στην ελληνική ιδιωτική υγεία, το οποίο καλύπτει όλες τις παθήσεις της καρδιάς από την εμβρυϊκή ζωή μέχρι την τρίτη ηλικία. Όπως εξηγεί ο καρδιοχειρουργός Στρατής Παπακός, τουλάχιστον έξι χειρουργεία καρδιάς διενεργούνται την ημέρα στο ΥΓΕΙΑ και οι ιατρικές εξελίξεις τρέχουν με την ταχύτητα του φωτός, ενώ ο Κωνσταντίνος Σπύργιας επισημαίνει πως παρόμοια επανάσταση έχει συντελεστεί και στην αντιμετώπιση των βαλβιδοπαθειών, με τις διαδερμικές εμφυτεύσεις νέων βαλβίδων. Συνολικά το 20% των μεσήλικων Ελλήνων έχει βαλβιδοπάθεια, με την πιο κοινή μορφή της νόσου να αφορά τη μιτροειδή και την αορτική βαλβίδα. Η πρώτη διαδερμική εμφύτευση μιτροειδούς βαλβίδας έγινε το 2012, ενώ το 2015 ακολούθησε η πειραματική διαδερμική εμφύτευση τριγλώχινας βαλβίδας, στέλλοντας την κλασική επέμβαση με στεφανοτομή στο...

χροντούλαπο της Ιστορίας. Σε μια εντυπωσιακή εκδήλωση με τίτλο «All About Heart» ο πρόεδρος του Ομίλου ΥΓΕΙΑ Θανάσης Παπανικολάου τόνισε πως «η ναυαρχίδα του ομίλου είναι το πρώτο και μοναδικό ιδιωτικό νοσοκομείο στην Ελλάδα που έχει διαπιστευτεί σύμφωνα με την κορυφαία διαπίστευση στον κόσμο για την ποιότητα και την ασφάλεια στις υπηρεσίες υγείας. Παρά τις αντίθετες οικονομικές συνθήκες, ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ συνεχίζει να επιβεβαιώνει την κυρίαρχη θέση που κατέχει στον εγχώριο κλάδο υγείας». Από την πλευρά του, ο διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου ΥΓΕΙΑ Ανδρέας Καρταπάνης πρόσθεσε ότι ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ βρίσκεται στην αιχμή των εξελίξεων και στον τομέα της καρδιάς στην Ελλάδα, προσφέροντας ολοκληρωμένη αντιμετώπιση σε όλες τις παθήσεις της καρδιάς ανεξαρτήτως ηλικίας και εξειδικευμένη φροντίδα από το στάδιο της πρόληψης και της διάγνωσης έως τη θεραπεία και την κλινική παρακολούθηση των ασθενών με καρδιοπάθειες.

ΣΤΟ ΥΓΕΙΑ ΧΤΥΠΑ Η «ΚΑΡΔΙΑ» ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

CHAMPIONS LEAGUE

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Ακρως εντυπωσιακή ήταν η έναρξη των προημιτελικών του Champions League, εποικιστική, ωστόσο, από την τρομοκρατική επίθεση στο λεωφορείο που μετέφερε την αποστολή της Ντόρτμουντ στο γήπεδο για τον προημιτελικό με τη Μονακό. Μια επίθεση που είχε ως αποτέλεσμα τον τραυματισμό του Μπάρτρα από θραύσματα και το απόλυτο σοκ της υπόλοιπης αποστολής, όπως και σύσσωμης της ποδοσφαιρικής κοινωνίας.

Σε αγωνιστικό επίπεδο, τα αποτελέσματα ήταν μοιρασμένα, με δύο νίκες για τους γηπεδούχους και δύο για τους φιλοξενούμενους, με κοινή συνισταμένη το γεγο-

νός πως κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι βρίσκεται με το ένα πόδι στα ημιτελικά.

Μια του «κλέφτη»,

Θα μπορούσε υπό άλλες συνθήκες να το ισχυριστεί η Γιουβέντους, η οποία βρήκε απέναντί της μία Μπαρτσελόνα σε ευθεία συνέχεια από την παρουσία της στο Παρίσι στον προηγούμενο γύρο. Μια ομάδα δηλαδή χωρίς ενέργεια, χωρίς οίστρο, χωρίς πίστη, χωρίς σχέδιο. Η Γιουβέντους έκανε ένα μεστό και γεμάτο αυτοπεποίθηση παιχνίδι και έφτασε στο πολύ ικανοποιητικό γι' αυτήν 3-0. Το στοιχείο που θέτει σε αμφιβολία την πρόκριση της Γιουβέντους είναι προφανώς το έπος της Μπαρτσελόνα στον προηγούμενο γύρο, όταν απάντησε στο 4-0 της Παρί Σεν Ζερμέν με το 6-1 της Βαρκελώνης. Από την άλλη πλευρά, δεν γίνεται

κάθε φορά να συμβαίνουν... θαύματα, ιδίως από μια μέτρια, για τα δεδομένα της των τελευταίων ετών, Μπαρτσελόνα, η οποία διαθέτει ορισμένους από τους κορυφαίους παίκτες του κόσμου, φέτος έχει κάποιες εξαιρετικές βραδιές, αλλά δεν είναι μια εξαιρετική ομάδα. Επιπλέον, όπως χρειάζονται δύο για να χορέψουν τανγκό, έτσι χρειάζονται και δύο για να συμβεί ένα ποδοσφαιρικό θαύμα. Και η Γιουβέντους είναι μια ομάδα πολύ μεγαλύτερου ειδικού βάρους από την Παρί Σεν Ζερμέν, η οποία φαντάζει απίθανο να υποστεί το ολικό μπλακάουτ που έπαθαν οι Γάλλοι στο τελευταίο δεκάλεπτο της αναμέτρησης του Καμπ Νόου.

Η άλλη νίκη γηπεδούχου ήρθε από την Ατλέτικο Μαδρίτης, που επικράτησε με 1-0 της Λέστερ. Ένα αποτέλεσμα που θεωρητικά αφήνει το περιθώριο στη Λέστερ να εξακολουθήσει να ονειρεύεται πως θα συνεχίσει τη φετινή της παραμυθένια πορεία στο Champions League. Στην πραγματικότητα, όμως, η Ατλέτικο του Σιμόνε φαντάζει απίθανο να αποκλειστεί από τέτοιας δυναμικότητας αντίπαλο, έχοντας κερδίσει με 1-0 το πρώτο παιχνίδι, όταν έχει υπερασπιστεί με επιτυχία ανάλογα σκορ απέναντι στις κορυφαίες ομάδες του πλανήτη.

Όλα ανοιχτά

Θα περίμενε κανείς ότι οι δύο ομάδες που κέρδισαν εκτός έδρας θα είχαν και ένα τεράστιο πλεονέκτημα για την πρόκριση. Είναι τέτοιες οι ιδιαιτερότητες των αναμετρήσεων, όμως, ώστε απλώς εξασφάλισαν ένα προβάδισμα πρόκρισης, σε καμία περίπτωση δεν είναι ασφαλείς ενόψει των ρεβάνς. Στο Μόναχο, η Ρεάλ επικράτησε με 2-1 της Μπάγερν, ωστόσο, όταν μιλάμε για ένα από τα μεγαλύτερα ευρωπαϊκά ντέρμπι, τα πάντα μπορούν να συμβούν και στη ρεβάνς. Υπάρχουν τρία στοιχεία που συνηγορούν στο ότι η Ρεάλ θα είναι εκείνη που τελικά θα πάρει την πρόκριση. Το πρώτο, πως κατάφερε να επανακάμψει μετά την... πλημμύρα που της προκάλεσε το γκολ του Βιντάλ, κάτι στο οποίο βοήθησε καθοριστικά βέβαια και το χαμένο πέναλτι του ίδιου παίκτη. Το δεύτερο, πως φάνηκε να έχει σαφώς περισσότερη ενέργεια για ξόδεμα, κάτι λογικό, δεδομένης της επιλογής του Αντσελότι να εμπιστευτεί όλες τις παλιοσειρές της ομάδας του, που όμως βρίσκονται στη δύση της καριέρας τους. Το τρίτο, πως στην τελική ευθεία της σεζόν ο Κριστιάνο Ρονάλντο ανέβασε στροφές, σκόραρε δύο φορές (ο πρώτος που έφτασε τα 100 γκολ στο Champions League) και δείχνει σε εξαιρετική κατάσταση, σε αντίθεση, για παράδειγμα, με Πέρυσι όταν... έσκασε, για τα δικά του δεδομένα, στο τέλος. Από την άλλη, το βασικό στοιχείο αισιοδοξίας για την Μπάγερν έχει να κάνει με το γεγονός πως πρόκειται για την τελευταία παράσταση της συγκεκριμένης ομάδας και αρκετών από τους κορυφαίους παίκτες της. Συνεπώς θέλουν να πετύχουν κάτι που θα μείνει χαραγμένο στις μνήμες, όπως έχει ήδη κάνει η Μπαρτσελόνα με το 6-1 επί της Παρί.

Έσπασε η φούσκα

Ανοιχτή παραμένει η πρόκριση και στο ζευγάρι μεταξύ της Ντόρτμουντ και της Μονακό, η οποία συνέχισε τη μαγευτική της πορεία επικρατώντας στη Γερμανία με 3-2. Το γεγονός που κρατάει ανοιχτή την πρόκριση έχει να κάνει με το ότι επρόκειτο για έναν αγώνα απολύτως ειδικών συνθηκών: «Ήταν η πιο δύσκολη μέρα στη ζωή μου και ελπίζω να μην τη ζήσει κανένας άλλος. Μετά το χθεσινό δεν μπορούσα να σκεφτώ το παιχνίδι. Θα πρέπει να καταλάβουν (η UEFA) ότι δεν είμαστε ζώα. Είμαστε άνθρωποι με οικογένειες, που έχουμε παιδιά να μας περιμένουν σπίτι. Είμαι χαρούμενος που όλοι μας είμαστε ζωντανόι. Ήταν πολύ δύσκολο να σκεφτείς και να παίξεις ποδόσφαιρο. Θα μιλήσουμε και με τον προπονητή και με τον πρόεδρο. Δεν έχουμε, όμως, λύσεις. Νιώθω όπως είπα και πριν: σαν ένα ζώο και όχι σαν άνθρωπος. Όποιος δεν έχει ζήσει κάτι παρόμοιο, δεν μπορεί να μας καταλάβει αυτή τη στιγμή» ήταν το σχόλιο του Σωκράτη Παπασταθόπουλου μετά το παιχνίδι, ενώ ανάλογα είχε τοποθετηθεί και ο προπονητής του Τούχελ: «Λίγα λεπτά μετά την επίθεση, το μοναδικό ερώτημα ήταν αν το παιχνίδι θα γίνει ή όχι. Μας μεταχειρίστηκαν σαν να είχαν πετάξει στο πούλμαν ένα κουτάκι μπίρα. Σου αφήνει ένα συναίσθημα ανικανότητας».

Όπως συνήθως συμβαίνει σε ανάλογες περιπτώσεις, η λογική που επικράτησε ήταν του «the show must go on». Όπως το έθεσε, προσαρμοσμένο στην περίπτωση, ο διευθύνων σύμβουλος της Ντόρτμουντ Χανς-Γιόακιμ Βάτοκε: «Είπα στην ομάδα ότι πρέπει να δείξουμε στην κοινωνία ότι δεν θα υποκύψουμε στην τρομοκρατία. Θέλουμε να δείξουμε ότι το μίσος και η τρομοκρατία δεν θα καθορίσουν τις πράξεις μας».

Μόνο που η συγκεκριμένη περίπτωση είναι τελείως διαφορετική από τις άλλες περιπτώσεις. Δεν έγινε «απλώς» ένα τρομοκρατικό χτύπημα κάπου κοντά. Αυτή τη φορά οι τρομοκράτες στόχευσαν, με σκοπό να σκοτώσουν, ποδοσφαιριστές. Μόνο οι ίδιοι και όσοι έχουν βιώσει ανάλογες καταστάσεις μπορούν να καταλάβουν το τι πέρασαν. Άνθρωποι που μέχρι την περασμένη Τρίτη πληρώνονταν για να παίξουν μπάλα και σε μεγάλο βαθμό τα άγχη τους περιορίζονταν γύρω από αυτό, ξαφνικά έγιναν στόχος τρομοκρατικής επίθεσης, παραλίγο να τους σκοτώσουν. Η ζωή τους και η αντίληψή τους για τον κόσμο δεν θα είναι ποτέ πια η ίδια, τους έβγαλαν βίαια από τη φούσκα στην οποία ζούσαν. Όπως και όλους τους αθλητές του κορυφαίου επιπέδου, που θα ζουν πλέον με τον φόβο ότι μπορεί να είναι οι επόμενοι. Άλλωστε, αν κάτι μας έχουν διδάξει οι τρομοκρατικές επιθέσεις των τελευταίων ετών, είναι πως όταν κάποια τρομοκρατική ενέργεια έχει επιτυχία –και για τους τρομοκράτες ήταν μια απολύτως επιτυχημένη επίθεση, εφόσον συγκέντρωσε την παγκόσμια προσοχή–, τότε επαναλαμβάνεται.

Bio-Kult®

Το Bio-Kult® είναι προηγμένο προβιοτικό συμπλήρωμα διατροφής, το μοναδικό με δεκατετραδύναμη φόρμουλα (περιέχει 14 είδη φιλικών βακτηρίων), το οποίο βοηθάει σε ευρύ φάσμα παθήσεων του γαστρεντερικού και ανοσοποιητικού συστήματος. Επίσης, το Bio-Kult® βοηθά στη διατήρηση της υγείας του στομάχου και των εντέρων όταν είστε σε ταξίδι, γι' αυτό είναι καλό να το έχετε πάντα στις αποσκευές σας.

Διάθεση: HEALTHCODE, T: 2109408880

Lifeco2de Bio-Colostrum:

φυσικό συμπλήρωμα διατροφής από Colostrum βοοειδών (πρωτόγαλα) ιδανικό για την ολιστική ενίσχυση του ανθρώπινου οργανισμού

Το Bio-Colostrum της lifeco2de είναι ιδανικό φυσικό συμπλήρωμα διατροφής, υψηλής ποιότητας, βέλτιστης αποτελεσματικότητας και απόλυτα ασφαλές για όλες τις ηλικίες, χωρίς αντενδείξεις ή παρενέργειες. Παράγεται από Colostrum βοοειδών (πρωτόγαλα), περιέχει ανοσοσφαιρίνες, αυξητικούς παράγοντες, διάφορα ένζυμα, πρωτεΐνες, σπάνια πεπτιδικά και σειρά άλλων πολύτιμων για τον ανθρώπινο οργανισμό συστατικών και αποτελεί πανίσχυρο όπλο της φύσης για τη βέλτιστη ενδυνάμωση του ανοσοποιητικού συστήματος!

Διάθεση: Healthcode, T: 2109408880

Κάθε εβδομάδα η Free Sunday, σε συνεργασία με το εξειδικευμένο πάνω στο Στοιχημα site www.betarades.gr, σας ενημερώνει διεξοδικά με μοναδικό στόχο το... ταμείο.

Betarades.gr

Μπορεί την Κυριακή οι καθολικοί να γιορτάζουν το Πάσχα, καθώς φέτος συμπίπτει με το ορθόδοξο, ωστόσο η ποδοσφαιρική δράση σε όλη την Ευρώπη συνεχίζεται κανονικά. Έχουμε, επομένως, στα χέρια μας ένα αρκετά «πλούσιο» στοιχηματικό κουπόνι. Το Betarades.gr έχει ξεχωρίσει έξι συνολικά προτάσεις από το πρόγραμμα του Σαββατοκύριακου, πάμε να τις δούμε αναλυτικά.

Ξεκινάμε από την Μπουντεσλίγκα και το παιχνίδι Βόλφσμπουργκ - Ίνγκολσταντ. Χαρακτήρα «εξάποντου» έχει η συγκεκριμένη αναμέτρηση, καθώς αναμετρώνται δύο ομάδες που δίνουν μάχη για την αποφυγή του υποβιβασμού. Η Βόλφσμπουργκ αγνοεί τη νίκη εδώ και τρεις αγωνιστικές, ωστόσο τώρα έχει απέναντί της έναν βατό αντίπαλο. Οι «λύκοι», άλλωστε, διαθέτουν ποιοτικότερο σύνολο από την Ίνγκολσταντ και μπορούν να φτάσουν στην κατάκτηση των τριών βαθμών, με τους οποίους θα αυξήσουν την απόστασή τους από την επικίνδυνη ζώνη. Θα επιλέξουμε, επομένως, τον άσο σε απόδοση 2.05.

Προβάδισμα η Στόουκ

Από τη Γερμανία μεταφερόμαστε στην Αγγλία και στον αγώνα Στόουκ - Χαλ. Η Στόουκ είχε αρκετά δύσκολο πρόγραμμα το τελευταίο διάστημα, αντιμετωπίζοντας, μεταξύ άλλων, Τσέλσι και Λίβερπουλ, δεν κατάφερε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις, με αποτέλεσμα να προέρχεται από τέσσερις διαδοχικές ήττες. Δεν... αντέχει ακόμη μία απέναντι στη Χαλ, καθώς σε αυτό το ενδεχόμενο θα μπει, πιθανότατα, σε περιπέτειες και θα κινδυνέψει με υποβιβασμό. Οι «πότερς» αντιμετωπίζουν μια ομάδα που μπορεί να έχει πάρει τα πάνω της με τον Μάρκο Σίλβα στον πάγκο, αλλά, παράλληλα, μακριά από την έδρα της έχει πανηγυρίσει μόλις μία νίκη κατά τη διάρκεια του φετινού πρωταθλήματος (1-2-13). Μπορεί, επομένως, η Στόουκ να εκμεταλλευτεί το γεγονός ότι αγωνίζεται στο γήπεδό της και να πάρει τους τρεις βαθμούς. Θα πάμε με τον άσο σε απόδοση 2.00.

Από την Πρέμιερ Λιγκ έχουμε ξεχωρίσει ένα ακόμη παιχνίδι, το Γουέστ Μπρομ - Λίβερπουλ. Η Γουέστ Μπρομ είναι μία από τις ευχάριστες εκπλήξεις της σεζόν και ιδιαίτερα μέσα στο γήπεδό της αποτελεί δύσκολο αντίπαλο για κάθε ομάδα. Η Λίβερπουλ, από την πλευρά της, θα κυνηγήσει τη νίκη με όλες της τις δυνάμεις,

ΕΓΚΥΡΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΑΠΟ ΤΟ BETARADES.GR

Νίκες για Βόλφσμπουργκ και Στόουκ.

προκειμένου να διατηρηθεί στην πρώτη τριάδα. Με τελικό νικητή δεν θα ασχοληθούμε, αλλά θα επιλέξουμε το Goal/Goal σε απόδοση 1.91, καθώς και οι δύο ομάδες διαθέτουν την απαιτούμενη ποιότητα προκειμένου να σημειώσουν από ένα γκολ.

Μπορεί τη νίκη η Έιμπαρ

Περνάμε στην Ισπανία και στον αγώνα Μπέτις - Έιμπαρ. Περίοδο φόρμας διανύει η Έιμπαρ, η οποία προέρχεται από τρεις διαδοχικές νίκες, ενώ έχει συμπληρώσει πέντε ματς αήττητη (3-2-0). Διεκδικεί με αξιώσεις την είσοδό της στην πρώτη εξάδα και,

επομένως, ένα εισιτήριο για τις ευρωπαϊκές διοργανώσεις της επόμενης σεζόν. Η Μπέτις βρίσκεται χαμηλά στη βαθμολογία, ωστόσο δύσκολα θα κινδυνέψει με υποβιβασμό, μετρά μία μόλις νίκη στα επτά τελευταία παιχνίδια της (1-1-5) και θεωρούμε ότι οι φιλοξενοούμενοι μπορούν να πανηγυρίσουν το «τρίποντο». Θα επιλέξουμε, ωστόσο, το διπλό, παίρνοντας και την κάλυψη του Draw No Bet, σε απόδοση 1.95, προκειμένου να περιορίσουμε το ρίσκο (Draw No Bet ή Ισοπαλία Όχι Στοιχημα: Το ποντάρισμα επιστρέφεται σε περίπτωση ισοπαλίας). Πέρα από τις παραπάνω επιλογές, έχουμε ξεχωρίσει δύο ακόμη από το πρόγραμμα του Σαββατοκύριακου. Συγκεκριμένα, το 1X σε απόδοση 2.60 στον αγώνα Μπασιτιά - Λυών, πιστεύοντας ότι οι γηπεδούχοι μπορούν να εκμεταλλευτούν την κόπωση των «λυωνάι» από το παιχνίδι της Πέμπτης (13/04) κόντρα στην Μπεσιόκτας για το Γιουρόπα Λιγκ, αλλά και τον άσο σε απόδοση 1.80 στο παιχνίδι Βίλεμ - Γκούου Αχέντ Ιγκλς.

Αυτές ήταν οι προτάσεις του Betarades.gr για τα παιχνίδια της εβδομάδας. Εσείς μην ξεχνάτε ότι στο κορυφαίο στοιχηματικό site μπορείτε να βρείτε προγνωστικά για live betting σε όλη τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, αλλά και τις υπόλοιπες ημέρες της εβδομάδας με έντονη δράση.

15/04				
16:30	Βόλφσμπουργκ - Ίνγκολσταντ	1		2.05
17:00	Στόουκ - Χαλ	1		2.00

16/04				
13:30	Βίλεμ II - Γκούου Αχέντ Ιγκλς	1		1.80
15:30	Γουέστ Μπρομ - Λίβερπουλ	Goal/Goal		1.91
18:00	Μπασιτιά - Λυών	1X		2.60
19:30	Μπέτις - Έιμπαρ	2(DNB)		1.95

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ

Goal Tips

- *Το Goal/Goal έχει επιβεβαιωθεί στα 6/7 τελευταία παιχνίδια της Έιμπαρ, η οποία αυτή την αγωνιστική αντιμετωπίζει εκτός έδρας την Μπέτις.
- *Από επτά διαδοχικά Goal/Goal προέρχεται η Λίβερπουλ, ενώ στα έξι από αυτά τα παιχνίδια επιβεβαιώθηκε και το Over 2.5 γκολ. Αυτή την αγωνιστική οι «κόκκινοι» αντιμετωπίζουν εκτός έδρας τη Γουέστ Μπρομ.
- *Το Goal/Goal σε συνδυασμό με το Over 2.5 γκολ έχει επιβεβαιωθεί στους 5/6 πιο πρόσφατους αγώνες της Ίνγκολσταντ για την Μπουντεσλίγκα. Αυτή την εβδομάδα δοκιμάζεται στην έδρα της Βόλφσμπουργκ.
- *Από έξι διαδοχικά Over 2.5 γκολ προέρχεται η Χαλ σε επίπεδο Πρέμιερ Λιγκ, ενώ στα 5/6 αυτά παιχνίδια επιβεβαιώθηκε και το Goal/Goal. Το Σάββατο (15/04) οι «τίγρεις» αντιμετωπίζουν εκτός έδρας τη Στόουκ.
- *Το Goal/Goal σε συνδυασμό με το Over 2.5 γκολ έχει εμφανιστεί και στους έξι πιο πρόσφατους αγώνες της Ίντερ. Αυτή την εβδομάδα αντιμετωπίζει τη Μίλαν, στο μεγάλο ντέρμπι του Μιλάνου.
- *Το Over 2.5 γκολ έχει επιβεβαιωθεί και στα οκτώ πιο πρόσφατα εντός έδρας ματς της Μπαρτσελόνα για την Πριμέρα Ντιβιζιόν. Το Σάββατο (15/04) οι «μπλαουγκράνα» υποδέχονται τη Ρεάλ Σοσιεδάδ.

Seri Tips

- *Αήττητη η Νάπολι στους πέντε τελευταίους αγώνες της σε Serie A και Κύπελλο Ιταλίας, με τον απολογισμό της να αποτελείται από τέσσερις νίκες και μία ισοπαλία. Αυτή την αγωνιστική οι Ναπολιτάνοι υποδέχονται στο «Σαν Πάολο» την Ουντινέζε, η οποία είναι επίσης αήττητη στα πέντε πιο πρόσφατα ματς που έχει δώσει (3-2-0).
- *Από τις 23 Οκτωβρίου έχει νηπιθεί η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ σε επίπεδο Πρέμιερ Λιγκ. Έχει δώσει 21 ματς και μετράει 11 νίκες και 10 ισοπαλίες. Αυτή την αγωνιστική η ομάδα του Ζοζέ Μουρίνιο υποδέχεται την Τσέλσι.
- *Μόλις μία εκτός έδρας νίκη έχει πανηγυρίσει η Χαλ στη φετινή Πρέμιερ Λιγκ (1-2-13). Αυτή την αγωνιστική φιλοξενείται από τη Στόουκ.
- *Μόλις μία ήττα έχει υποστεί η Μπάγερν Μονάχου στα εννέα πιο πρόσφατα εκτός έδρας παιχνίδια που έχει δώσει σε επίπεδο Μπουντεσλίγκα. Αυτή την αγωνιστική δοκιμάζεται στο Λεβερκούζεν, με αντίπαλο την Μπάγερ.
- *Τρία παιχνίδια χωρίς νίκη έχει συμπληρώσει η Ίντερ (0-1-2), η οποία το μεσημέρι του Μεγάλου Σαββάτου (15/04, 13:30) αντιμετωπίζει τη Μίλαν, που έχει υποστεί μία μόνο ήττα στους εννέα πιο πρόσφατους αγώνες της, με τον απολογισμό της στους υπόλοιπους οκτώ να αποτελείται από έξι νίκες και δύο ισοπαλίες.

Head 2 Head

- *Το No Goal έχει επιβεβαιωθεί στα 5/6 πιο πρόσφατα παιχνίδια μεταξύ Ίντερ και Μίλαν, ανεξαρτήτως διοργάνωσης. Οι δύο ομάδες αναμετρώνται εκ νέου το Μεγάλο Σάββατο (15/04) για την 32η αγωνιστική της Serie A, με τους «νερατζούρι» να είναι οι τυπικά γηπεδούχοι.
- *Η Μπάγερν Μονάχου μπορεί να κέρδισε την Μπάγερ Λεβερκούζεν με 2-1 για τον πρώτο γύρο της Μπουντεσλίγκα, ωστόσο στα πέντε αμέσως προηγούμενα μεταξύ τους ματς είχε επιβεβαιωθεί το No Goal, στα τέσσερα από αυτά σε συνδυασμό με το Under 2.5. Οι δύο ομάδες αναμετρώνται το Μεγάλο Σάββατο για την 29η αγωνιστική, με γηπεδούχο τη Λεβερκούζεν.
- *Η Τσέλσι υποδέχεται την Κυριακή του Πάσχα τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, από την οποία δεν έχει νηπιθεί στα 12 τελευταία μεταξύ τους παιχνίδια, ανεξαρτήτως έδρας και διοργάνωσης! Οι «μπλε» έχουν πανηγυρίσει έξι νίκες, ενώ τα υπόλοιπα έξι παιχνίδια ολοκληρώθηκαν ισοπαλία.
- *Η Στόουκ υποδέχεται το Μεγάλο Σάββατο (15/04) τη Χαλ, από την οποία έχει υποστεί μία μόλις ήττα στα εννέα προηγούμενα ματς στα οποία την έχει αντιμετωπίσει. Παράλληλα, οι «τίγρεις» στις τρεις τελευταίες επισκέψεις τους στο «Bet365 Stadium» δεν κατάφεραν καν να σκοράρουν.

POWERED BY **AUTO**
FREE **SUNDAY**

Ειδική έκδοση Nissan X-Trail με drone

Υπάρχουν αξεσουάρ και gadgets για το εσωτερικό, άλλα που αφορούν την οδική συμπεριφορά και την ασφάλεια, υπάρχει όμως και ένα που πετά γύρω από το αυτοκίνητο. Ο λόγος για ένα drone της Parrot, το Skycontroller 2, το οποίο προσφέρεται στον βασικό εξοπλισμό της ειδικής έκδοσης X-Scare του Nissan X-Trail. Μερικούς μήνες μετά την ανακοίνωση του Navara En Guard Concept, η Nissan θεώρησε καλό να επεκτείνει τη χρήση των drones και σε άλλα μοντέλα της γκάμας της, όπερ και εγένετο. Το συγκεκριμένο drone θα μπορεί να πετάει γύρω από το αυτοκίνητο και όχι μόνο, διαθέτοντας αυτονομία της τάξης των 25 λεπτών. Χάρη στην κάμερα των 14 megapixel που φέρει, θα μεταφέρει, σε πραγματικό

χρόνο, μια πανοραμική εικόνα της περιοχής στον οδηγό και στους επιβάτες του οχήματος.

Αναφορικά με την έκδοση X-Scare, θα κυκλοφορήσει σε 1.200 μονάδες σε όλη την Ευρώπη, αποκλειστικά με τον diesel των 1,6 λίτρων και των 130 ίππων. Το πλούσιο επίπεδο εξοπλισμού του, πέρα από το drone, θα περιλαμβάνει δερμάτινο σαλόνι, ηλεκτρικά ρυθμιζόμενα καθίσματα, διζωνικό κλιματισμό, το infotainment της εταιρείας, Nissan Connect, συστήματα ελέγχου τυφλού σημείου, αλλαγής λωρίδας και αυτόματης πέδησης, καθώς και το Intelligent Around View Monitor με Moving Object Detection.

Αποκάλυψη για το Opel Insignia Country Tourer

Μετά τα Grand Sport και Sports Tourer η Opel ανοίγει την αυλαία για μία ακόμη, τρίτη εκδοχή του νέου Insignia, βασισμένη στη φιλοσοφία των crossover.

Ακολουθώντας την κλασική συνταγή, το Insignia Country Tourer διαθέτει ελαφρώς μεγαλύτερη (κατά 20 κλστ.) απόσταση από το έδαφος, ενώ ντύνεται με ενισχυμένους προφυλακτικές και πλευρικά προστατευτικά, ώστε να δίνει το ανάλογο στίγμα με την εμφάνισή του. Το πιο εντυπωσιακό, ωστόσο, είναι η αύξηση του μεταξονίου κατά 92 χιλιοστά, η οποία χαρίζει μεγαλύτερους χώρους για τους πίσω επιβάτες και επιπλέον 130 λίτρα στο διαμέρισμα των αποσκευών.

Αναφορικά με τους κινητήρες, δεν υπάρχουν διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις υπόλοιπες εκδόσεις αμαξωμάτων. Η κίνηση μεταδίδεται σε όλους τους τροχούς με μηχανικά και αυτόματα κιβώτια (υπάρχει και το αυτόματο των 8 σχέσεων), ενώ για την κατανομή της ροπής στους δύο άξονες χρησιμοποιείται ένας συμπλέκτης τύπου Haldex με σύστημα torque vectoring, το οποίο έχει τη δυνατότητα να στείλει έως και το 64% της ροπής πίσω. Το crossover της Opel θα παρουσιαστεί επίσημα στη διεθνή έκθεση της Φρανκφούρτης τον Σεπτέμβριο, με τη λίστα παραγγελιών να ανοίγει μέσα στο καλοκαίρι.

Νέο Suzuki Swift από €11.680

Άμεσα διαθέσιμο και στην Ελλάδα είναι το καινούργιο Suzuki Swift, η γκάμα του οποίου αποτελείται από δύο κινητήρες, τον τετρακύλινδρο Dualjet των 1.200 κυβικών και των 90 ίππων και τον τρικύλινδρο turbo Boosterjet των 1.000 κυβικών, ο οποίος αποδίδει 112 ίππους. Με τον ατμοσφαιρικό 1.2 Dualjet, που διακρίνεται τόσο για την καλή του απόκριση από χαμηλά όσο και για την οικονομία του, οι τιμές του ολοκαίνουριου Swift ξεκινούν από 11.680 ευρώ με το βασικό αλλά καλό επίπεδο εξοπλισμού GL. Ως πλουσιότερο GL+ κοστίζει από 12.680 ευρώ (με CVT στα 14.080 ευρώ) και ως GLX με αυτόματο κιβώτιο CVT από 16.080 ευρώ. Σε συνδυασμό με το mild υβριδικό σύστημα SHVS θα ξεκινά από 15.080 ευρώ (επίπεδο εξοπλισμού GLX). Οι τετρακίνητες εκδόσεις και πάλι με τον 1.2 Dualjet ξεκινούν από 14.180 ευρώ για την GL+ και από 16.600 ευρώ για την υβριδική GLX, ενώ η τιμή εκκίνησης σε συνδυασμό με τον 1.0 Boosterjet (turbo) των 112 ίππων είναι 13.880 ευρώ.

Το νέο Swift έχει αναβαθμιστεί σημαντικά σε σχέση με τον προκατόχο του, ενώ με μια ματιά οι πιο σημαντικές αλλαγές είναι οι εξής: 120 κιλά μικρότερο βάρος αμαξώματος, 5% πιο οικονομικός κινητήρας Dualjet, 3% πιο ήσυχος, 8% πιο αεροδυναμικός, 0,4 μέτρα μικρότερος κύκλος στροφής και 25%+ μεγαλύτερο πορτμπαγκάζ.

Volvo XC60 με όφελος έως €7.000!

Για περιορισμένο αριθμό αυτοκινήτων και ταξινομήσεις μέχρι τέλος Μαΐου το Volvo XC60 προσφέρεται με όφελος έως €7.000. Το όφελος αυτό προέρχεται από ειδική προωθητική ενέργεια στο δίκτυο επίσημων εμπόρων της Volvo σε όλη την Ελλάδα συνδυαστικά με 5 χρόνια πλήρες σέρβις πάντα σύμφωνα με το πρόγραμμα του κατασκευαστή, 5 χρόνια εγγύηση και 5 χρόνια οδική βοήθεια, χωρίς καμία επιπλέον χρέωση. Το συγκεκριμένο όφελος αφορά τις εκδόσεις Summum και R-Design του XC60 D4 με τον προηγμένο κινητήρα 1.969 κ.εκ. της οικογένειας Drive-E, που αποδίδει ισχύ 190 ίππων και συνδυάζεται με το εξαιρετικό αυτόματο σειριακό κιβώτιο ταχυτήτων 8 σχέσεων της Volvo.

Από €12.000 το νέο Toyota Yaris

Το ανανεωμένο Yaris θα προσφέρεται από €12.000 για τη βασική έκδοση με τον κινητήρα του 1 λίτρου. Για όσους επιθυμούν κάτι παραπάνω, η έκδοση με τον κινητήρα των 1,5 λίτρων ξεκινά από €13.100. Με τη σειρά της, η πετρελαιοκίνητη 1.4 D-4D κοστίζει €16.200, ενώ το υβριδικό Yaris τιμάρει €16.690. Οι συγκεκριμένες τιμές αφορούν τη βασική έκδοση, η οποία, μεταξύ άλλων, θα περιλαμβάνει το σύστημα ασφάλειας Toyota Safety Sense, bluetooth διασύνδεση για κινητό τηλέφωνο, αισθητήρα βροχής και σύστημα Hill Assist Control. Άλλες αλλαγές, πέρα από αυτές των φώτων ημέρας και των φωτιστικών σωμάτων, εντοπίζονται στη χρήση δισκόφρενων για τους πίσω τροχούς. Ειδικά για την υβριδική έκδοση προσφέρεται επιπλέον αυτόματος κλιματισμός και ζάντες αλουμινίου των 15 ιντσών (διαθέσιμη και με αυτόματο κιβώτιο Multidrive S, με τιμή €15.560).

Μεγαλύτερο ενδιαφέρον, ωστόσο, παρουσιάζει η μεσαία έκδοση εξοπλισμού, που κοστίζει κατά μέσο όρο 1.000 ευρώ επιπλέον ανά έκδοση κινητήρα. Αυτή, με τη σειρά της, προσφέρει μία έγχρωμη οθόνη αφής 7 ιντσών στο κέντρο του ταμπλό, κάμερα οπισθοπορείας που διευκολύνει το παρκάρισμα, μία ακόμη έγχρωμη οθόνη 4,2 ιντσών, ζάντες αλουμινίου, δερμάτινο τιμόνι, ηλεκτρικά πίσω παράθυρα, τη δυνατότητα επιλογής του εσωτερικού πακέτου warm grey, καθώς και cruise control για την πετρελαιοκίνητη εκδοχή. Όσον αφορά το υβριδικό Yaris, σε αυτό συναντάμε φώτα ημέρας LED, πίσω φωτιστικά σώματα με οδηγούς LED και μία ιδιαίτερη επένδυση της πίσω κολόνας.

7 χρόνια φαγούρα – Ο έρωτας στον καιρό των μνημονίων

Η Πειραματική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου διοργανώνει το διάστημα 20-30 Απριλίου το θεματικό φεστιβάλ «7 χρόνια φαγούρα – Ο έρωτας στον καιρό των μνημονίων». Χρησιμοποιώντας δομή και στοιχεία από την αθηναϊκή επιθεώρηση, η παράσταση συνθέτει το τοπίο του έρωτα στη σύγχρονη Αθήνα. Παραποιώντας σκηνικά τις αναπαραστάσεις αθηναϊκών συμβόλων, δημιουργεί ένα νέο αισθητικό περιβάλλον για να ενταχθούν οι ήρωες ενός σπονδυλωτού νεο-κιτς θεάματος. Τα αυτόνομα σκετς και τα τραγούδια συνδέονται μέσω της κοινής θεματικής του έρωτα και η σάτιρα γίνεται στοιχείο διαπραγμάτευσης για τη θέση μας στη σημερινή κοινωνία αξιών και τον ρόλο του έρωτα στις ζωές μας. Η είσοδος για το κοινό είναι ελεύθερη. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

BORDERLINE FESTIVAL '17

Από τη Στέγη έως το Αστεροσκοπείο Αθηνών, από τον Παπαστράτο στον Πειραιά μέχρι τη Διπλάρειο Σχολή, η πόλη ηλεκτρίζεται υπό τους ήχους μουσικών απ' όλα τα μήκη και τα πλάτη του κόσμου. Για έβδομη χρονιά το φεστιβάλ Borderline, το «ανίσουχο» μουσικό φεστιβάλ της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση, μας προσκαλεί από τις 19 έως τις 23 Απριλίου να βιώσουμε τον ήχο έξω απ' όσα εκλαμβάνουμε ως δεδομένα για τη μουσική. Εστιάζοντας στις πιο περιπετειώδεις πτυχές του μουσικού πειραματισμού και του ηλεκτρονικού ήχου, το φεστιβάλ και οι καλεσμένοι του καλλιτέχνης απ' όλο τον κόσμο διασχίζουν τα ενίοτε δυσδιάκριτα όρια που χωρίζουν τη σιωπή από τον θόρυβο, τη σύνθεση από τον αυτοσχεδιασμό, τον στοχασμό από τον χορό. Όλα αυτά μέσα από συναυλίες, εγκαταστάσεις, διαλέξεις και site-specific δράσεις στο κτίριο της Στέγης, καθώς και σε άλλους χώρους της πόλης.
<http://www.sgt.gr/gre/SPG1771>

«Ο ΞΕΝΟΣ» ΤΟΥ ΑΛΜΠΕΡ ΚΑΜΥ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ 104

Το εμβληματικό έργο του Αλμπέρ Καμύ «Ο Ξένος» μεταφέρεται στη σκηνή του Θεάτρου «104» από την Πέμπτη 20 Απριλίου κάθε Πέμπτη έως Κυριακή στις 21:00. Ο «Ξένος», σύμφωνα με τον Αλμπέρ Καμύ, είναι η ιστορία ενός ανθρώπου που, δίχως τίποτα το ηρωικό στη συμπεριφορά του, δέχεται να πεθάνει για την αλήθεια. «Ο Μερσώ αρνείται να πει ψέματα, τον κινεί μόνο το πάθος του απόλυτου. Αυτό και μόνο τον τοποθετεί εκτός κοινωνίας, για την οποία είναι ένας ξένος. Προσπάθησα να αποδώσω με τον ήρωά μου τον μοναδικό Χριστό που μας αξίζει». Ο ήρωάς του, καταδικασμένος σε θάνατο για τον φόνο ενός Άραβα, βρίσκεται μπροστά σε όλα τα μεγάλα ερωτήματα της ζωής και του νοήματός της. Σκηνοθεσία - δραματουργική επεξεργασία: Δημήτρης Τσιάμης.

«ΓΡΑΜΜΑΤΑ Σ' ΕΝΑΝ ΦΙΛΟ ΓΕΡΜΑΝΟ» ΣΤΟ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ

Η Θεατρική Συντροφιά Ηρακλείου (ΘΕ.Σ.Η.), σε συνεργασία με τους Stravaganti Nuovi, παρουσιάζει την παράσταση «Γράμματα σ' έναν φίλο Γερμανό» του Αλμπέρ Καμύ από τις 21 έως τις 23 Απριλίου στο θέατρο Επί Κολωνώ. Η παράσταση σπινρίζεται σε τέσσερις επιστολές του Καμύ σ' έναν φανταστικό φίλο του Γερμανό, γραμμένες κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Οι επιστολές αυτές εκδόθηκαν εκτός Γαλλίας, που βρισκόταν τότε υπό γερμανική κατοχή, σε λίγα αντίτυπα. Ο Καμύ μετά την απελευθέρωση αρνήθηκε να τις επανεκδώσει. Σκηνοθεσία-ερμηνεία: Σοφία Δερμιτζάκη. www.epikolono.gr

Οι Millennials θέλουν τη γυναίκα στο σπίτι

ΝΤΕΠΥ ΚΟΥΡΕΛΛΟΥ

Τους αποκαλούμε Γενιά Y ή Millennials, που είναι και πιο εύπχο. Είναι η μεγαλύτερη πληθυσμιακή γενιά στον κόσμο και με τα πιο μοιόμορφα χαρακτηριστικά – θέλουν να μαθαίνουν, να αναπτύσσονται, να ξέρουν το «γιατί». Είναι απαιτητικοί, έτοιμοι να αντιμετωπίσουν κάθε πρόκληση, εύκολα προσαρμόσιμοι σε αλλαγή πορείας ανά πάσα στιγμή. Είναι οι άνθρωποι που γεννήθηκαν λίγο πριν από το τέλος του 20ού αιώνα και σήμερα έχουν ηλικία ανάμεσα στα 25 και τα 35.

Είναι η γενιά που βίωσε την 11η Σεπτεμβρίου και δύο μεγάλες οικονομικές κρίσεις, το 2000 και το 2008, και αυτά καθόρισαν την εξέλιξή της. Θα λέγαμε ότι είναι η γενιά της χαμένης αθωότητας που κλήθηκε, όταν έφτασε στην ώριμη παραγωγική της ηλικία, να αντιμετωπίσει την πρόκληση της παγκοσμιοποίησης, την έξαρση της μετανάστευσης και μια οικονομική κρίση που επιμένει μέχρι και σήμερα.

Μια μεταμοντέρνα γενιά που κατακλύζεται από πληροφορίες, είναι μόνιμα online, ενημερωμένη και ευαισθητοποιημένη στα θέματα της ισότητας, των ατομικών δικαιωμάτων, του περιβάλλοντος και της εργασίας.

Και όμως, παρατηρούν στους «New York Times» οι κοινωνιολόγοι Τζοάνα Πέπιν και Ντέιβιντ Κότερ, το ποσοστό των νέων που πιστεύουν ότι ο άντρας πρέπει να φέρνει τα χρήματα στην οικογένεια και η γυναίκα να ασχολείται με το σπίτι έχει ανέβει από 42% το 1994 στο 58% σήμερα. Και αν το 1994 λιγότερο από το 30% πίστευε ότι θα έπρεπε να παίρνει ο άντρας όλες τις σημαντικές αποφάσεις στην οικογένεια, το 2014 το ποσοστό αυτό εκτοξεύτηκε στο 40%. Είναι μάλιστα πολύ περισσότεροι εκείνοι που πιστεύουν ότι «καλή μαμά είναι αυτή που μένει στο σπίτι για να ασχολείται με τα παιδιά χωρίς να δουλεύει».

Πώς εξηγείται αυτή η τάση; Οι νέοι από 18 έως 24 ετών, λέει ο ειδικός Νταν Κασίνο, πιστεύουν ότι η ανδρική ηγεσία στο σπίτι είναι ένα αντίδοτο στην απώλεια της ανδρικής κυριαρχίας στον κόσμο της εργασίας.

Μια άλλη μελέτη σε 22 ευρωπαϊκές χώρες έδειξε πως οι οικογένειες με τα υψηλότερα ποσοστά δυστυχίας ήταν εκείνες που είχαν δύο εργαζόμενους γονείς. Δεν είναι, λοιπόν, να απορεί κανείς που οι απόγονοί τους αναζητούν πιο παραδοσιακά οικογενειακά μοντέλα.

Ωστόσο, ένα ακόμη βασικό χαρακτηριστικό των Millennials είναι πως σε μεγάλο ποσοστό είναι παιδιά χωρισμένων γονιών. Ή, ακόμα κι αν δεν είναι οι ίδιοι, πολύ κοντινοί τους φίλοι έχουν περάσει τη διαδικασία ενός διαζυγίου.

Υπό αυτό το πρίσμα, οι απαντήσεις των νεαρών ερωτηθέντων δεν έχουν να κάνουν με την απώλεια του ισχυρού ανδρικού προτύπου αλλά είναι η αντίδραση ενός ακόμη πληγωμένου από το διαζύγιο των γονιών του παιδιού.

Ο δημοφιλής ψυχίατρος Ματθαίος Γιωσαφάτ εξέδωσε το 2014 το βιβλίο «Να παντρευτεί κανείς ή να μην παντρευτεί;» (εκδ. Αρμός), το οποίο έκανε θραύση στα βιβλιοπωλεία.

Διαβάζουμε σε αυτό ότι 50% των ανθρώπων χωρίζουν σε όλο τον κόσμο. Στην Ελλάδα το 2014, τελευταία χρονιά για την οποία υπάρχουν στοιχεία, καταγράφηκαν 14.417 διαζύγια. Τα περισσότερα ζευγάρια που αποφασίζουν να χωρίσουν είναι παντρεμένα για πάνω από δέκα χρόνια: 59%-60% των διαζυγίων την τριετία 2012-2014.

Τα παιδιά των διαζυγίων, ψάχνοντας το μυστικό του ευτυχισμένου γάμου, αναζητούν απαντήσεις σε αναχρονιστικά οικογενειακά μοντέλα που η εποχή – και οι γυναικείοι αγώνες χειραφέτησης – έχει ξεπεράσει.

Η ευτυχία στον γάμο δεν εξασφαλίζεται με τη γυναίκα-μάννα στο σπίτι. Ούτε η ανδρική κυριαρχία κινδυνεύει από την επαγγελματική εξέλιξη της γυναίκας. Πολύ απλά, γιατί δεν τίθεται θέμα κυριαρχίας, αλλά συμβίωσης. Σε όλα τα επίπεδα.

Sincerely Yours του Dreyk the Pirate @Art Zone 42

Η γκαλερί Art Zone 42 παρουσιάζει την πρώτη ατομική έκθεση του street artist Dreyk the Pirate «Sincerely Yours» έως τις 29 Απριλίου. Ο Dreyk the Pirate ξεκίνησε να βάφει τοίχους στα τέλη της δεκαετίας του '90 αλλά μόλις το 2004 υιοθέτησε το στυλ το οποίο και καθιέρωσε ως προσωπική γραφή του και αυτό δεν είναι άλλο από τα χοντρά ναυτάκια και τη θαλάσσια ζωή στο σύνολό της. Γιατί θαλάσσια ζωή; Γιατί πάντοτε τον συνέπαιρναν η θάλασσα, οι πειρατές, η ζωή των ναυτικών, τα μυθικά πλάσματα που λέγονται γοργόνες, το φως και το χρώμα των ελληνικών νησιών, ακόμα και οι παλιές φωτογραφίες και τα σκηνικά.

Το στυλ του έχει μια δόση χιούμορ, το οποίο είναι διανθισμένο με ψήγματα μελαγχολίας και ευαισθησίας. Είναι ηθογραφικά και ορισμένες φορές ονειρικά τα θέματά του και τα αποδίδει όπως θέλει ο ίδιος, πετυχαίνοντας έτσι να περάσει κάποιο κρυφό μήνυμα για οικουμενικές έννοιες, όπως είναι ο έρωτας, ο θάνατος και οι ανθρώπινες αξίες. Συχνά την κεντρική φιγούρα του ναύτη τη συνοδεύει μια γοργόνα, ως σύντροφος ζωής, ή και κεραμιδόγατες, χαρακτηριστικές μασκότ των ελληνικών νησιών.

Ο χαρακτηριστικός τίτλος «Sincerely Yours» είναι φράση η οποία θα μπορούσε εύκολα να κοσμήσει το μπράτσο ενός ναύτη ως tattoo.

Ο street artist μας είπε: «Αυτό που παρουσιάζω είναι μεγάλες σειρές από κυρίως μικρά έργα, ιδέες και δουλειές από το 2014 έως σήμερα, με διάφορες τεχνικές και υλικά, μια και η έκθεση ήταν μια καλή ευκαιρία να πειραματιστώ».

INFO

Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι το Σάββατο 29 Απριλίου.
Art Zone 42, Λ. Βασιλέως Κωνσταντίνου 42
Άγαλμα Τρούμαν, Αθήνα
Τηλ.: 210 7259549
Ωράριο λειτουργίας:
Τρ., Πέμ., Παρ. 10:00-14:00 & 18:00-21:00
Τετ. & Σάβ. 11:00-15:00
Είσοδος ελεύθερη

Για περισσότερα, κατεβάστε το ψηφιακό περιοδικό τέχνης KROMA στο κινητό ή στο tablet σας (Apple & Android).
www.kromamagazine.com

Άντρας διευθυντής στη βρετανική Vogue

FASHION

Τις τελευταίες δεκαετίες μάς απασχόλησε –και δικαίως– τόσο πολύ το γυναικείο κίνημα και οι διεκδικήσεις του, που δεν βρήκαμε τον χρόνο να ασχοληθούμε με τα στερεότυπα εις βάρος των αντρών.

Από την παιδική ηλικία και το βάρβαρο «οι άντρες δεν κλαίνε» μέχρι τα ανύπαρκτα δικαιώματα του εργαζόμενου πατέρα, οι άντρες μαθαίνουν να ανταποκρίνονται σε πρότυπα παλαιάς κοπής, με ελάχιστες ευαισθησίες να τους αναγνωρίζονται.

Αντίστοιχα, στον εργασιακό τομέα, ακόμα κι αν οι διακρίσεις δεν έχουν την ευρεία γκάμα εμποδίων που αντιμετώπιζαν και αντιμετωπίζουν οι γυναίκες, ορισμένα επαγγέλματα φαίνεται να είναι φτιαγμένα «μόνο» για γυναίκες. Ένας άντρας δύσκολα –ακόμα κι αν το θέλει– γίνεται νηπιαγωγός, δάσκαλος, μαία (υπάρχουν δύο στην Ελλάδα), νοσοκόμος, διευθυντής σύνταξης στη «Vogue».

Το κάστρο στο περιοδικό-φетиχ, όμως, έπεσε. Η βρετανική έκδοση της «Vogue» ανακοίνωσε την προηγούμενη Δευτέρα πως ο Έντουαρντ Ένινφουλ με καταγωγή από την Γκάνα αναλαμβάνει διευθυντής σύνταξης.

Ο Έντουαρντ Ένινφουλ αφήνει το αμερικανικό περιοδικό W, αντικαθιστά την Αλεξάντρα Σούλμαν και ξεκινά δυναμικά τη θητεία του στο θρυλικό έντυπο της μόδας. «Μεγάλωσα διαβάζοντας βρετανική «Vogue». Νιώθω τεράστια τιμή να ενδυθώ τον μανδύα της σύνταξης... Αντιλαμβάνομαι ότι παίρνω τη θέση μιας εξαιρετικά σεβαστής συντάκτριας, της Αλεξάντρα Σούλμαν, κάποιος που αφήνει μια κληρονομιά 25 χρόνων επιτυχίας» είπε στο vogue.co.uk.

Ο Έντουαρντ Ένινφουλ γεννήθηκε στην Γκάνα, μεγάλωσε στο Λονδίνο και στα 16 του ξεκίνησε καριέρα μοντέλου, όταν ένας φωτογράφος τον «ανακάλυψε» σε ένα λεωφορείο. Γρήγορα όμως μεταπήδησε πίσω από τα φώτα της πασαρέλας και των φωτογραφίσεων και ασχολήθηκε με τις εκδόσεις, κερδίζοντας σε ηλικία 18 ετών μια θέση ως συντάκτης μόδας στο περιοδικό i-D – ήταν μάλιστα ο νεότερος που αναλάμβανε αυτή τη θέση.

Μετά από δύο δεκαετίες στο i-D, ο Ένινφουλ εργάστηκε για την ιταλική «Vogue», την αμερικανική «Vogue» και πιο πρόσφατα το W. Οι Ναόμι Κάμπελ, Κέιτ Μος και Μάριο Τεστίνο είναι στενοί του φίλοι, ενώ όλοι οι μεγάλοι σχεδιαστές που έχουν συνεργαστεί μαζί του μίλησαν με θερμά λόγια για τη μεταγραφή του.

«Ανυπομονώ να συνεχίσω να παράγω ένα εξαιρετικά όμορφο περιοδικό για τους αναγνώστες του. Κυρίως, ανυπομονώ να πω στον πατέρα μου, που μετανάστευσε μαζί με τη μητέρα μου και έξι παιδιά στην Αγγλία, τα νέα» είπε ο ίδιος.

Η επιλογή άντρα για το ισχυρό πόστο θεωρείται αναπάντεχη, αλλά ο Έντουαρντ Ένινφουλ είναι εδώ και χρόνια ένας από τους πιο δημοφιλείς, ταλαντούχους και επιδραστικούς «υπνρέτες» του κόσμου της μόδας. Ωστόσο, η πραγματικότητα παραμένει: είναι ο πρώτος άντρας που αναλαμβάνει το περιοδικό στα 100 χρόνια ιστορίας του. Στη Βρετανία. Γιατί τα πρωτεία κατέχουν οι Ιταλοί, όταν μετά τον θάνατο της μυθικής διευθύντριας της ιταλικής «Vogue» Φράνκα Στοσάνι τη θέση ανέλαβε ο Εμανουέλ Φαρνέτι, διευθυντής επίσης του «L' Uomo Vogue», της αντρικής, δηλαδή, εκδοχής του περιοδικού.

Οι ηθοποιοί είναι τα νέα μοντέλα

Πριν από λίγες μέρες ανακοινώθηκε πως η νεαρή Αμερικανίδα ηθοποιός Κλόι Γκρέις Μορέτζ είναι το πρόσωπο του νέου αρώματος της εταιρείας Coach. Ουδεμία έκπληξη. Τα τελευταία χρόνια, ειδικά στον χώρο των καλλυντικών και αρωμάτων, κάθε διεθνής οίκος που σέβεται τον εαυτό του έχει πρωταγωνίστρια στις διαφημιστικές καμπάνιες του μια χολιγουντιανή star. Από τη Σαρλίζ Θερόν και την Τζούλια Ρόμπερτς μέχρι τη Νάταλι Πόρτμαν και τη Μαριόν Κοτιγιάρ, όλες διαθέτουν ένα ισχυρό σύμβολο.

Είναι αναγνωρίσιμες, επιτυχημένες, επιθυμητές και ο κόσμος ξέρει τα πάντα για εκείνες μέσα από τις ταινίες, τις συνεντεύξεις και τα εβδομαδιαία περιοδικά. Και αν η Αλίσια Βικάντερ, η Τζένιφερ Λόρενς και η Εμίλια Κλαρκ είναι κάτω των 30 ετών, η Ιζαμπέλα Ροσελίνι, η Σούζαν Σάραντον, η Σαρλότ Ράμπλινγκ και η Έλεν Μίρεν είναι πάνω από 60.

Οι εταιρείες δεν αποσκοπούν μόνο στην τέλεια ομορφιά σε κάθε ηλικία αλλά και στο καταναλωτικό τους κοινό που βαρέθηκε να βλέπει ένα αιφεγάδιαστο 20χρονο μοντέλο να διαφημίζει αντιγηραντικές κρέμες. Οι γυναίκες άνω των 50 υπολογίζεται πως ξοδεύουν 2 δις. λίρες τον χρόνο (στην Αγγλία) σε καλλυντικά προϊόντα. Επιπροσθέτως, αυτή τη στιγμή μία στις τέσσερις γυναίκες στον πλανήτη είναι πάνω από 50 ετών, σε πέντε χρόνια θα είναι μία στις τρεις και σε πενήντα οι μισές. Οι περισσότερες είναι εργαζόμενες. Αυτό τις κάνει μια χρυσή αγοραστική κοινότητα.

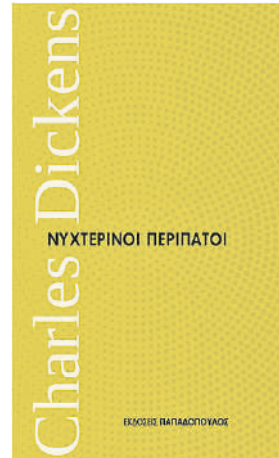
Στο ράφι Έξι βιβλία για το Πάσχα

κομμάτι του παζλ, θα οδηγηθεί στο Παρίσι μισό αιώνα πίσω. Τι απέγινε η Σμαρώ και ο νεανικός της έρωτας και ποια η σχέση της με το Παρίσι;

Σμαρώ – Από τον Βόσπορο στον Σπκούάνα, Δεσποίνα Χατζή, εκδ. Μίνωας

Κωνσταντινούπολη 1953. Η νεαρή Ζαππίδα Σμαρώ Παπάζογλου γοητεύεται από το αιρετικό πνεύμα του 30χρονου καθηγητή και λογοτέχνη Κωνσταντίνου Βαΐτη κι εκείνος από το απαιτητικό μυαλό της. Αναπόφευκτα ένας δυνατός έρωτας γεννιέται. Η ζωή του καθηγητή, όμως, μοιάζει να έχει οφθαλμοφανή κενά. Η έντεχνη σιωπή του, καθώς και τα αλλεπάλληλα ταξίδια του στο Παρίσι, κινούν υποψίες στην οικογένεια Παπάζογλου. Τα φρικαλέα γεγονότα της 6ης Σεπτεμβρίου του '55 αλλάζουν ριζικά τη ζωή της οικογένειας στην Πόλη. Έρωτες ανατρέπονται, αποφάσεις αλλάζουν, πεποιθήσεις κλονίζονται, ενώ ένας βίαιος και ατυχής γάμος οδηγεί τη Σμαρώ στην εξαφάνιση. Σαραντά τέσσερα χρόνια μετά ο γιος της, Μηνάς Βογιατζόγλου, αναζητά τα ίχνη της. Ανακαλύπτοντας ένα

Μικρά Διαχρονικά, εκδ. Παπαδόπουλος

Η καινούργια σειρά των εκδόσεων Παπαδόπουλος, με τίτλο «Μικρά Διαχρονικά», φέρνει στις βιβλιοθήκες μας σημαντικά κείμενα μεγάλων στοχαστών, πρωτοπόρων, ριζοσπαστών και οραματιστών, που οι ιδέες τους συγκλόνισαν τις κοινωνίες, αναστάτωσαν τα πολιτισμικά δεδομένα της εποχής τους και διαμόρφωσαν τον κόσμο όπως τον ζούμε σήμερα. Τι σειρά διευθύνει η κριτικός λογοτεχνίας και μεταφράστρια Κατερίνα Σκινά. Τα τέσσερα πρώτα βιβλία της σειράς είναι: «Τυράννων Μονόλογοι» του Μαρκ Τουέιν, «Νυχτερινοί Περιπάτοι» του Τσαρλς Ντίκενς, «Το εβραϊκό κράτος» του Τέοντορ Χερτλ, «Περί κακοποίησης των λέξεων» του Τζον Λοκ.

συζητήσεις, αλλά και στις επίσημες αντιπαραθέσεις.

Πώς να κερδίζετε κάθε αντιπαράθεση, Μάντσεν Πίρι, Μτφρ.: Σοφία Ανδρεοπούλου, εκδ. Κέδρος

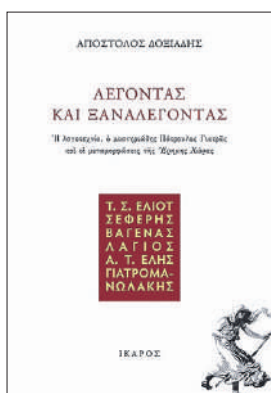
Όλοι πιστεύουμε πως διαθέτουμε καθαρή και λογική σκέψη. Διαβάζοντας όμως αυτό το βιβλίο θα διαπιστώσουμε ότι κάποια στιγμή έχουμε υποπέσει σε λογικά σφάλματα που δεν είχαμε φανταστεί. Ο συγγραφέας αναλύει με εύστοχα παραδείγματα τις πιο συχνές λογικές πλάνες που χρησιμοποιούνται στην επιχειρηματολογία. Υποδεικνύει πώς να ενδυναμώσει κανείς τη σκέψη του και να εντοπίζει τις παγίδες στα επιχειρήματα των άλλων. Δείχνει επίσης πώς μπορεί να είναι εσκεμμένα παράλογος και εντούτοις να καταφέρνει να επικρατεί σε κάθε λεκτική διαμάχη. Το πνευματώδες και ανατρεπτικό βιβλίο του Μάντσεν Πίρι αποτελεί έναν ολοκληρωμένο οδηγό για να βγαίνει κανείς νικητής στις απλές, καθημερινές

Τα κείμενα του Χρήστου Γιανναρά που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον τόμο είναι αναδημοσίευση από την εφημερίδα «Η Καθημερινή» (τα κυριακάτικα φύλλα του 2016).

Να επαναστατήσει η αξιοπρέπεια, Χρήστος Γιανναράς, εκδ. ΙΑΝΟΣ

Η αξιοπρέπεια: ένα σιωπηρό, άκρως διακριτικό, χωρίς οργανική δομή και διακρίξεις, χωρίς ηγεσία, λαϊκό κίνημα. Θεωρητική ραχοκοκαλιά και άξονας συνόχης του «κινήματος», η Γενιά του '30: οι «Δοκιμές» του Σεφέρη, τα πεζά του Ελύτη, ο Θεοτοκάς, ο Πικιώνης, ο Τσαρούχης, ο Ζήσιμος Λορεντζάτος, ο Εγγονόπουλος, ο Γκάτσος, ο Μάνος Χατζιδάκις. Άλλη υποδομή της ελληνικής αξιοπρέπειας δεν διαθέτουμε. Η Γενιά του '30 έδειξε ότι για το ριζικά αποτυχημένο, θλιβερό και κοινωνικό μεταπρατικό μας κράτιδιο εκσυγχρονισμός σημαίνει εξελληνισμός. Ενεργό μετοχή στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι εγγυάται ο ελληνοκεντρισμός, όχι ο πθηκισμός και η ζηπασία.

Χώρα» (2016) του Α.Τ. Ελί, που απομυθοποιεί τα προηγούμενα οράματα, τοποθετώντας το σκηνικό του στη σημερινή Ελλάδα. Στο βιβλίο περιλαμβάνονται το δοκίμιο του Απόστολου Δοξιάδη και τα τέσσερα κείμενα που πραγματεύεται: το διήγημα του Νάσου Βαγενά, η «Ερμη Χώρα» στη μετάφραση του Σεφέρη, η «Ερμη Γη» του Λάγιου και η «Ετοιμη Χώρα» του Ελί. Η έκδοση συμπληρώνεται με το επίμετρο του Γιώργη Γιατρομανωλάκη «Συγγραφείς: Εντολοδόχοι του νου ή ορμαθός ενθουσιαζόντων», που ανακεφαλαιώνει, μεταξύ άλλων, τη βαθύτατη συνάφεια και συνοχή αυτών των κειμένων.

Λέγοντας και ξαναλέγοντας – Η λογοτεχνία, ο μυστηριώδης Πάτροκλος Γιατράς και οι μεταμορφώσεις της Έρμη Χώρας, Απόστολος Δοξιάδης, εκδ. Ίκαρος

Ο Απόστολος Δοξιάδης, γράφοντας για την ιστορία του διηγήματος του Νάσου Βαγενά «Ο Πάτροκλος Γιατράς και οι ελληνικές μεταφορές της Έρμη Χώρας», την προϊστορία και την επίδρασή του, πραγματεύεται το κεντρικό θέμα της επανάληψης στη λογοτεχνία. Το μεγάλο ποίημα «Waste Land» του Τ.Σ. Έλιοτ (1922) γέννησε την «Ερμη Χώρα» του Γιώργου Σεφέρη (1936), που μαζί με μια ιδέα του Μπόρχες γέννησαν το διήγημα του Νάσου Βαγενά (1972). Αυτό γέννησε την «Ερμη Γη» (1984), τη φανταστική αποκατάσταση από τον Ηλία Λάγιο του επικού ποιήματος που δεν πρόλαβε να γράψει ο Γιατράς, και αυτό μαζί με τα προηγούμενα γέννησαν την «Ετοιμη

πληθυσμών, η ομογενοποίηση των φυλών με συνδυαστικό κρίκο, μα και άλλοθι, τη θρησκεία, ο φόβος, η μισαλλοδοξία και ο εθνικισμός που ενοπείρουν οι Νεότουρκοι και στη συνέχεια οι Κεμαλιστές, η καθημερινή ζωή στα πρώτα χρόνια της Σοβιετικής Ένωσης, οι διώξεις των Ελλήνων επί Στάλιν, τα στρατόπεδα εργασίας στη Σιβηρία και οι στέπες του Καζακιστάν με αφόρητους καύσωνες το καλοκαίρι και οφοδρό ψύχος τον χειμώνα, οι πόθοι, τα πάθη και τα δεινά των Ποντίων.

Σέρρα – Η ψυχή του Πόντου, Γιάννης Καλπούζος, εκδ. Ψυχογιός

Ενόψει του εκποτισμού των Αρμενίων από την Τραπεζούντα τον Ιούνιο του 1915 ένα κορίτσι καταφεύγει στο σπίτι ενός αγνώστου. Στην Ορντού ένα άλλο κορίτσι εύπορης ελληνικής οικογένειας ετοιμάζεται για τον γάμο της και πασχίζει να οραματιστεί το μέλλον με έναν άντρα τον οποίο ελάχιστα γνωρίζει. Ο χαρισματικός, θρησκό και θεματοφύλακας των ηθών της εποχής Γαληνός Φιλονίδης διχάζεται ανάμεσα σε δυο γυναίκες, δοκιμάζεται εμπρός στις ιδέες του, έρχεται αντιμέτωπος με την αγριότητα και το μίσος και θέτει ως στόχο ζωής να εκδικηθεί. Στο παρασκήνιο της μυθοπλασίας ιχνογραφείται ο Πόντος μέχρι την ανταλλαγή των

Ελληνικό Πάσχα

Τα τοπικά έθιμα δίνουν ξεχωριστό χρώμα και ύφος στη μεγαλύτερη γιορτή της χριστιανοσύνης.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΟΥΡΤΑΡΑΚΟΥ

Η νύχτα γίνεται μέρα στο **Λεωνίδιο** της Πελοποννήσου από τα τεράστια φανάρια που απελευθερώνονται στον ουρανό το βράδυ της Ανάστασης. Πάρτε το θάρρος και ανάψτε ένα με τη βοήθεια των ντόπιων, οι οποίοι σχεδόν σίγουρα μετά θάσας προσκαλέσουν να φάτε μαζί στο σπίτι τους, τόσο φιλόξενοι είναι.

Οι κατανυκτικές μελωδίες της καλοντυμένης Φιλαρμονικής Ορχήστρας της **Κέρκυρας** κατά τη διάρκεια της περιφοράς των Επιταφίων της τη Μεγάλη Παρασκευή συγκινούν ακόμη και όσους δεν πιστεύουν. Πρώτος βγαίνει ο Επιτάφιος του Παντοκράτορα στο Καμπιέλλο, για να ακολουθήσουν όλοι οι υπόλοιποι, μέχρι τις 10 το βράδυ, οπότε βγαίνει –μεγαλοπρεπέστατος πάντα– ο Επιτάφιος της Μητρόπολης. Το Μεγάλο Σάββατο στις 11.00 π.μ. ακριβώς οι καμπάνες χτυπούν χαρμόσυνα και ο θρήνος δίνει τη θέση του στη... φασαρία. Τεράστια

κανάτια με κόκκινες κορδέλες, γεμάτα νερό – οι περίφημοι μπότπδες–, εκτοξεύονται με δύναμη από τα στολισμένα μπαλκόνια, προκαλώντας εκκωφαντικό κρότο αλλά και κύματα ενθουσιασμού. Μην το χάσετε για κανέναν λόγο. Μην καθίσετε πολύ κοντά, προτιμήστε τα καφέ εκεί γύρω, για να το απολαύσετε ακόμη καλύτερα. Μην παραλείψετε, επίσης, να δοκιμάσετε φογάτσα και κολομπίνα, που όλοι οι φούρνοι διαθέτουν – μοιάζουν με τα παραδοσιακά τσουρέκια με ακόμη πιο έντονο άρωμα.

Ο ρουκετοπόλεμος μεταξύ των δύο κεντρικών αντικριστών ενοριών του **Βροντάδου** της Χίου, του Αγίου Μάρκου και της Παναγίας της Ερειθιανής, είναι ένα έθιμο που κρατά από την Τουρκοκρατία. Μήνες ολόκληρους προετοιμάζονται οι ντόπιοι γι' αυτό το γεγονός, ενώ το κοινό είναι ο μόνος κριτής για την ανάδειξη του «νικητή». Πανδαισία χρωμάτων, αλλά και τόλμη, που απαιτείται από τους συμμετέχοντες. Φεύγοντας μην ξεχάσετε να πάρετε προϊόντα μαστίχας απευθείας από τα Μαστιχο-

χώρια και να γευτείτε χειροποίητα νηστίσιμα μακαρούνια, που όλο και κάποιος Χιώτης θα μαγειρεύει σε κάποιο στενάκι.

Στη **Φολέγανδρο**, κατά την πομπή της θείας εικόνας, ανοίγουν τα σπίτια για να υποδεχτούν το Άγιο Φως και να γιορτάσουν όλοι μαζί με ρακές και τοπικά εδέσματα. Η Χώρα είναι πολύ μικρή, οπότε αυτομάτως όλοι γίνονται «ένα». Όπου και να επιλέξετε να φάτε στη Χώρα, θα ανταμειφθείτε.

Στο τρίτο μεγαλύτερο νησί των Κυκλάδων, την **Πάρο**, η πειστική μουσταγωγική αναπαράσταση της ζωής και των παθών του Χριστού από μικρούς και μεγάλους μας μεταφέρει σε εκείνη την εποχή. Τη χαρμόσυνη ημέρα του Πάσχα γευτείτε τα ντόπια κρέατα στην παραθαλάσσια Νάουσα, όπου όλοι κάθονται μαζί σε πελώρια τραπέζια ντυμένα στα λευκά, ενώ το γλέντι ξεκινά από νωρίς με παραδοσιακές δυνατές μουσικές και τελειώνει την επόμενη μέρα στα πανηγύρια που γίνονται σε γειτονικά χωριά. Κάντε τις απαραίτητες κρατήσεις εγκαίρως.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ 2: ΤΟ ΚΑΛΕΣΜΑ L'EMPEREUR

Δώδεκα χρόνια μετά το αποκαλυπτικό και συγκινητικό ντοκιμαντέρ για τους αυτοκρατορικούς πιγκουίνους και την περιπέτεια αναπαραγωγής τους, ο βραβευμένος με Όσκαρ Λικ Ζακέ επιστρέφει με το «Ταξίδι του Αυτοκράτορα 2: Το Κάλεσμα», μια επική ιστορία με ασύλληπτα τοπία και πρωτόγνωρες υποθαλάσσιες λήψεις που απαθανατίζουν την εκπληκτική βιοποικιλότητα ενός από τα πιο όμορφα οικοσυστήματα του κόσμου. Θέτει ερωτήματα γύρω από τη δύναμη του ενστίκτου και αποκαλύπτει το μυστηριώδες κάλεσμα των αυτοκρατόρων όπως δεν το έχει δει ποτέ κανείς. Η ταινία είναι μία εξαιρετική μαρτυρία της ανεξερεύνητης πολιτικής άγριας ζωής αλλά και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Την αφήγηση αλλά και την επιμέλεια του ελληνικού κειμένου έχει αναλάβει ο Διονύσιος Σαββόπουλος. Μέσα από τη ματιά και τις αναμνήσεις του προγόνου του, ένας νεαρός πιγκουίνος ετοιμάζεται να ζήσει το πρώτο του ταξίδι. Ενστικτωδώς απαντά στο μυστήριο κάλεσμα που τον ωθεί προς τον ωκεανό, για να αντιμετωπίσει τις απίστευτες δοκιμασίες που θα χρειαστεί να ξεπεράσει για να εκπληρώσει το πεπρωμένο του και να εξασφαλίσει την επιβίωση του είδους του. Περιηγηθείτε μαζί του στα τοπία της Ανταρκτικής, νιώστε τον αέρα και το κρύο που αντιμετωπίζει σε κάθε του βήμα και βουτήξτε μαζί του στα μέχρι τώρα ανεξερεύνητα του βυθού της θάλασσας.

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Λικ Ζακέ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΜΕΝΟ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ/ΑΦΗΓΗΣΗ: Διονύσιος Σαββόπουλος ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 82' ΔΙΑΝΟΜΗ: Feelgood

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ LAST DAYS IN THE DESERT

Ο Γιούαν Μακ Γκρέγκορ μετά το «Η Τζέιν πήρε το όπλο της» και τη βιογραφία του Μάιλς Ντέιβις «Miles Ahead», έρχεται με τον πιο τολμηρό ρόλο της καριέρας του. Ο Σκοτσέζος ηθοποιός υποδύεται τον Ιησού και τον Σατανά στην ταινία του Ροδρίγο Γκαροσία που εμπνέεται από την περίοδο σαράντα ημερών νηστείας και προσευχής του Ιησού στην έρημο. Με αφορμή την τύχη μιας συνηθισμένης οικογένειας σε κρίση, ο Ιησούς θέτει τον εαυτό του σε μια δραματική δοκιμασία συναισθηματικών συγκρούσεων και ο Γκαροσία βρίσκει την αφορμή να χτίσει με λιτότητα μια πνευματική αφήγηση. Τα μέλη της οικογένειας που συναντούν τον Ιησού υποδύονται οι Κιάραν Χιντς («Μόναχο»), Αγιελέτ Ζουρέρ και Τάι Σέρινταν, ενώ το «καστ» συμπληρώνει ο μάγος της φωτογραφίας Εμανουέλ Λουμπέκι, ο άνθρωπος που κέρδισε σερί τρία Όσκαρ Καλύτερης Φωτογραφίας, με τα «Gravity», «Birdman» και «Η Επιστροφή».

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ροδρίγο Γκαροσία ΠΑΙΖΟΥΝ: Γιούαν Μακ Γκρέγκορ, Κιάραν Χιντς, Αγιελέτ Ζουρέρ, Τάι Σέρινταν ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 98' ΔΙΑΝΟΜΗ: Odeon

ΜΙΑΝΤΙ, Ο ΡΟΚ ΣΤΑΡ

ROCK DOG

Ένα νέο ανεξάρτητο animation, αμερικανικής παραγωγής αλλά κινεζικής προέλευσης, κυκλοφόρησε στο τέλος του 2016 στις ανατολικές αγορές και έρχεται και στη Δύση φέτος. Όταν ένα ραδιόφωνο πέφτει από τον ουρανό στα χέρια ενός θιβετιανού μασίφ, εκείνο θα αποφασίσει να φύγει από το σπίτι του για να γίνει μουσικός, προκαλώντας ένα σωρό απρόσμενα γεγονότα. Η ταινία «Μπάντι: Ο Ροκ Σταρ» είναι βασισμένη στο κόμικ του Ζενγκ Τζουν, διάσημου ροκ σταρ της Κίνας. Το graphic novel κυκλοφόρησε το 2009 με τίτλο «Tibetan Rock Dog» και αποτελεί παράλληλα μια ιδιαίτερη πηγή πληροφοριών για την κουλτούρα και την Ιστορία της Κίνας. Η σκηνοθεσία είναι του Ασ Μπράνον, σεναριογράφου και σκηνοθέτη του «Surf's Up» και συν-σκηνοθέτη του «Toy Story 2».

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ασ Μπράνον ΣΕΝΑΡΙΟ: Ασ Μπράνον, Ντενίζ Μπράντλεϊ ΑΚΟΥΓΟΝΤΑΙ ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ: Παναγιώτη Αποστολόπουλου, Θεοδωρή Σμέρου, Γιάννη Υφαντί, Κώστα Σεραφειμίδη, Δημήτρη Κουτροβιδέα, Γιάννη Στεφόπουλου, Ειρήνης Τσίγκα ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 90' ΔΙΑΝΟΜΗ: Tanweer

Μάριος Φραγκούλης «Καλύτερα να γίνουν όλοι τραγουδιστές παρά πολιτικοί»

ΣΤΗΝ ΝΤΕΠΥ ΚΟΥΡΕΛΛΟΥ

Ο Μάριος Φραγκούλης, πριν ανέβει το Σάββατο 29 Απριλίου στη σκηνή του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, προβλέπει μια επανάσταση καλλιφώνων.

Τι να περιμένουμε το Σάββατο 29 Απριλίου;

Μία συναυλία με τραγούδια από τα μεγαλύτερα μιούζικαλ που έχουν σημαδέψει τον 20ό αιώνα! Διαχρονικά τραγούδια του έρωτα και της αγάπης, που είναι και το μήνυμά μας άλλωστε σε αυτή τη συναυλία. Από τα «Phantom of the Opera» και «Les Miserables» μέχρι τα «The King and I» και «West Side Story», δηλαδή ταυτόχρονα και όλους τους μεγάλους συνθέτες σε αυτό το είδος.

Υπάρχουν τραγούδια διαχρονικά που ξεπερνούν τους ερμηνευτές τους. Εσείς με ποιον τρόπο τα επαναπροσεγγίζετε;

Τα τραγούδια τα προσεγγίζω με τον ίδιο σεβασμό και αγάπη όπως πάντα. Εγώ, ευτυχώς, είχα την τύχη και την ευκαιρία σχεδόν όλους τους ρόλους της παράστασης που παρουσιάζουμε στο Μέγαρο να τους έχω παίξει στο Λονδίνο, άρα να τους έχω μελετήσει και δουλέψει προσωπικά με τους αυθεντικούς σκηνοθέτες και τους δημιουργούς τους, όπως ο Harold Prince, ο Trevor Nunn και ο David Gilmore.

Αισθάνεστε διαφορετικά κάθε φορά που εμφανίζεστε στο ελληνικό κοινό;

Αισθάνομαι σαν να επανέρχομαι στο σπίτι μου και να βρίσκω πάλι την ισορροπία μου, ιδιαίτερα σε έναν χώρο όπως το Μέγαρο Μουσικής, που με αγκάλιασε από τα πρώτα μου βήματα στην Ελλάδα. Η Ελλάδα είναι για μένα πηγή έμπνευσης και πολιτισμού, το κοινό μου, ευτυχώς, αποτελείται απ' όλες τις ηλικίες και αυτό με αναγκάζει να ονειρεύομαι ακατάπαυστα. Η αλήθεια είναι πως όσο μακριά κι αν τραγουδήσω, δεν υπάρχει πιο ζεστό και όμορφο συναίσθημα από το να σε χειροκροτεί η ίδια σου η χώρα.

Στα τηλεοπτικά talent shows εναποθέτουν τις ελπίδες τους εκατοντάδες νέοι, ενώ στην κριτική επιτροπή βρίσκονται άνθρωποι πετυχημένοι στον χώρο τους. Πιστεύετε ότι βοηθιέται έτσι ένας νέος καλλιτέχνης;

Προσωπικά πιστεύω πως ίσως να είναι μια ευκαιρία για κάποια παιδιά που δεν είχαν τον τρόπο να τα δει κάποιος ή δεν είχαν πρόσβαση σε κάποιους καλλιτέχνες. Ωστόσο, θα πρέπει να θέσουν στόχο την αμέσως ε-

πόμενη μέρα να πάνε σε ένα ωδείο και να πάρουν στα σοβαρά αυτό που πραγματικά αγαπάνε. Πάντα βέβαια μιλάω με βάση την εμπειρία μου και όχι κουνώντας το δάχτυλο σαν αυστηρός κριτής.

Ευνοεί η εποχή τους καλούς τραγουδιστές; Ενδιαφέρεται το κοινό για τους καλλιφώνους, θεωρείτε;

Απόλυτα! Πιστεύω πως καλή φωνή σημαίνει καλές σπουδές και προοπτικές. Ο κόσμος έχει βαρεθεί να ακούει μετριότητες, αντιθέτως αναζητά νέες, καλές φωνές από ένα νέο κύμα που αγαπά την καλή μουσική. Καιρός να γίνει και μια επανάσταση καλλιφώνων!

Πόσους τραγουδιστές μπορούμε να αντέξουμε; Συνεχώς «βγαίνουν» καινούργιοι...

Καλύτερα να γίνουν όλοι τραγουδιστές παρά πολιτικοί! Έτσι, θα έχουμε την ελπίδα πως θα ζήσουμε σε έναν καλύτερο κόσμο.

Πώς κρίνετε το επίπεδο της ελληνικής μουσικής σήμερα;

Βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη καμπή στο ελληνικό τραγούδι, γιατί σιγά σιγά όλοι οι μεγάλοι αποχωρούν αναπόφευκτα. Η σκυτάλη πρέπει να δοθεί στα νέα παιδιά. Ποια θα είναι αυτά δεν ξέρουμε ακόμα, όμως σας εγγυώμαι πως υπάρχει ελπίδα και υπάρχουν νέοι με όλα τα εφόδια για μια λαμπρή πορεία. Δεν θα ξεχάσω, πριν από πολλά χρόνια, την «Ακρόαση» της Μικρής Άρκτου με τον Παρασκευά Καρασούλο, όπου ξεχωρίσαμε τη Νατάσσα Μποφίλιου και την Ελεωνόρα Ζουγανέλη. Επίσης, ο Θέμης Καραμουρατίδης και ο Δημήτρης Μαραμής μου είχαν δώσει τα πρώτα τους τραγούδια στον δίσκο μου «Ο κήπος των ευχών» και από τότε παρακολουθώ την ανοδική τους πορεία με περηφάνια. Άλλο ξεχωριστό παράδειγμα, μια και διαπρέπει στο εξωτερικό τα τελευταία χρόνια, είναι ο Γιώργος Περρής, που στήριξα από τα πρώτα του βήματα. Κατά κάποιον τρόπο, τους αισθάνομαι όλους σαν καλλιτεχνικά παιδιά μας και χαίρομαι από καρδιάς που ξεχωρίζουν.

Ποια είναι η κατάκτηση που ονειρεύεστε;

Να ταξιδέψω σε όλες τις γωνιές του κόσμου μοιράζοντας την αγάπη μου γι' αυτόν τον πλανήτη και τις μουσικές που γέμισαν τις ζωές μας. Να συνεχίσω να συνεργάζομαι με σημαντικούς καλλιτέχνες και να τραγουδώ υπέροχα τραγούδια για όσο αντέξω.

Μέσα από τη δουλειά και το φιλανθρωπικό σας έργο έχετε γνωρίσει διεθνούς εμβέλειας προσωπικότητες. Υπάρχει κάποια που ξεχωρίζετε;

Μου είναι αδύνατο να ξεχωρίσω μία μόνο προσωπικότητα. Θα σας αναφέρω αυτούς που με στιγμάτισαν περισσότερο: τον José Carreras για το Leukaemia Foundation και τη γενναιοδωρία του επί σκηνής, την Betty Williams, νομπελίστα Ειρήνης, για την Πόλη Ειρήνης που δημιούργησε μόνη της στην Ιταλία προσφέροντας καταφύγιο σε παιδιά από εμπόλεμες ζώνες, τον Δαλί Λάμα, που με άλλαξε εσωτερικά όταν μου μίλησε για τη ζωή, τον Placido Domingo, γιατί ήταν ένας από τους μεγάλους μου ήρωες και ευτυχώς γνωρίζοντάς τον προσωπικά δεν τον απομυθοποίησα, τη Marilyn Horne, καθώς χάρη σ' εκείνη γνώρισα τον αγαπημένο μου δάσκαλο και φίλο Alfredo Kraus. Επίσης, από την Ελλάδα ξεχωριστή θέση για μένα έχουν ο Μίκης Θεοδωράκης, η Αγνή Μπάλτσα και η Νάνα Μούσχουρη.

INFO

«So in love»
Μάριος
Φραγκούλης

Μαζί του οι σοπράνο Βασιλική Καραγιάννη και Μυρσίνη Μαργαρίτη
Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
Αίθουσα «Χρήστος Λαμπράκης»
29 Απριλίου 2017
Ώρα έναρξης: 20:30
Προπώληση από 20 Μαρτίου
στο www.megaron.gr

Τιμές:
Φοιτητές, μαθητές, άνεργοι,
ΑμεΑ, 65+: €12
Ζώνη Γ: €25
Ζώνη Β: €35
Ζώνη Α: €45
Διακεκριμένη Ζώνη: €55

Βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη καμπή στο ελληνικό τραγούδι, γιατί σιγά σιγά όλοι οι μεγάλοι αποχωρούν αναπόφευκτα. Η σκυτάλη πρέπει να δοθεί στα νέα παιδιά. Ποια θα είναι αυτά δεν ξέρουμε ακόμα, όμως σας εγγυώμαι πως υπάρχει ελπίδα και υπάρχουν νέοι με όλα τα εφόδια για μια λαμπρή πορεία.

Διαβάστε τη συνέχεια στο
www.free-sunday.gr

ΤΙ, ΠΟΙΟΣ, ΠΟΥ, ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ...

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΑΣΚΑΡΗ

Μηράντλεϊ Κούπερ - Ιρίνα Σάικ γονείς

Όταν η Ιρίνα Σάικ περπάτησε στην πασαρέλα της Victoria's Secret τον περασμένο χειμώνα, όλοι παρατήρησαν τη φουσκωμένη κοιλίτσα της Ρωσίδας top model, που έτσι κι αλλιώς δεν προσπάθησε να κρύψει. Σύμφωνα με το αμερικανικό περιοδικό «People», η Σάικ γέννησε πριν από δύο εβδομάδες. Πατέρας, φυσικά, ο Μηράντλεϊ Κούπερ, με τον οποίο είναι ζευγάρι εδώ και δύομισι χρόνια. Ωστόσο, δεν έχουν δοθεί περισσότερες πληροφορίες, όπως και δεν επιβεβαιώθηκε ποτέ επίσημα η εγκυμοσύνη. Το ζευγάρι κρατάει πραγματικά χαμηλό προφίλ και το αποδεικνύει.

Η Κάιλι Τζένερ σε χορό αποφοίτησης

Οι μαθητές του Rio Americano High School στο Σακραμέντο έμειναν άφωνοι όταν στον junior prom χορό του σχολείου τους στο Tsakopoulos Library Galleria εμφανίστηκε η Κάιλι Τζένερ. Η reality star του «Keeping up with the Kardashians» πήγε στον χορό ως συνοδός του Άλμπερτ Οτσοά. Οι μαθητές, όπως ήταν αναμενόμενο, έβγαζαν ακατάπαυστα φωτογραφίες και τραβούσαν βίντεο της Κάιλι. Η star πήγε στο σχολείο μέχρι τη Γ' Γυμνασίου, στη συνέχεια έκανε κατ' οίκον εκπαίδευση, μέχρι και το 2015, οπότε αποφοίτησε, οπότε δεν πήγε ποτέ σε prom dance. Το 2014 είπε πως «σχεδιάζω να κάνω έναν από τους φίλους μου να με πάει στο prom. Νιώθω πως πρέπει να πάω σε ένα. Θέλω να πάω σε ένα από αυτά».

Παντρεύτηκε ο Κριστιάν Καρεμπέ

Ο γνωστός ποδοσφαιριστής και σύμβουλος στρατηγικής της διοίκησης του Ολυμπιακού Κριστιάν Καρεμπέ την προηγούμενη Παρασκευή παντρεύτηκε την αγαπημένη του. Ο γάμος του Γάλλου ποδοσφαιριστή με την Τζάκι Σαμούν, που κατάγεται από τον Λίβανο αλλά έχει γαλλική υπηκοότητα, έγινε στο δημαρχείο του Πειραιά, με τον ίδιο τον δήμαρχο Γιάννη Μόραλη να παντρεύει το ζευγάρι. Την ίδια μέρα το βράδυ, πάντως, ο φωτογραφικός φακός απθανάτισε τον Καρεμπέ να διασκεδάζει στο Fantasia, στον Αντώνη Ρέμο, χωρίς όμως να συνοδεύεται από την όμορφη νεαρή σύζυγό του, η οποία είναι γνωστή σκιέρ.

Έγκυος η Μάργκοτ Ρόμπι;

Κάπου στα μέσα Δεκεμβρίου μάθαμε –λίγο καθυστερημένα βέβαια– πως η Μάργκοτ Ρόμπι παντρεύτηκε τον Μπίρον Μπέι. Μας το κοινοποίησε η ίδια στον προσωπικό της λογαριασμό στο Instagram με μια φωτογραφία με προτεταμένο το μεσαίο της δάχτυλο, στο οποίο είχε περασμένο ένα μονόμετρο. Τώρα, τέσσερις μήνες μετά τον γάμο της, η σέξι Αυστραλή ηθοποιός, όπως γράφει το «NW magazine», είναι έγκυος. Μια πηγή αναφέρει πως η star μάλλον διένυε ήδη τους πρώτους μήνες της εγκυμοσύνης της στον γάμο της τον Δεκέμβριο. Η Μάργκοτ και ο Μπίρον ήταν για χρόνια συγκάτοικοι στο Λονδίνο χωρίς να είναι ζευγάρι, όταν έκαναν τα πρώτα τους βήματα στη showbiz.

Μόλις έγινε μητέρα, χώρισε η Τζάνετ Τζάκσον

Η Τζάνετ Τζάκσον στις αρχές του χρόνου, σε ηλικία 50 ετών, έφερε στον κόσμο το πρώτο της παιδί, ένα αγοράκι, δίνοντας κουράγιο σε μεγάλης ηλικίας γυναίκες που προσπαθούν να κάνουν παιδί. Ωστόσο, κι ενώ όλοι πίστευαν πως εκείνη και ο επιχειρηματίας σύζυγός της από το Κατάρ Γουίλιαμ αλ Μάνα θα ζούσαν τις καλύτερες εβδομάδες της ζωής τους, ανακοίνωσαν τον χωρισμό τους. Η τραγουδίστρια και η επιχειρηματίας, που παντρεύτηκαν το 2012, αποφάσισαν για άγνωστους μέχρι στιγμής λόγους να ακολουθήσουν ξεχωριστούς δρόμους από δω και πέρα στη ζωή και μένει να δούμε αν θα συμφωνήσουν σε κοινή επιμέλεια του μικρού Έισα αλ Μάνα.

Θες να ξεκινήσεις γυμναστική αλλά δεν ξέρεις ακόμα τι ακριβώς σου ταιριάζει; Σου έχω τη λύση, ανάλογα με τα γούστα σου και τους στόχους σου.

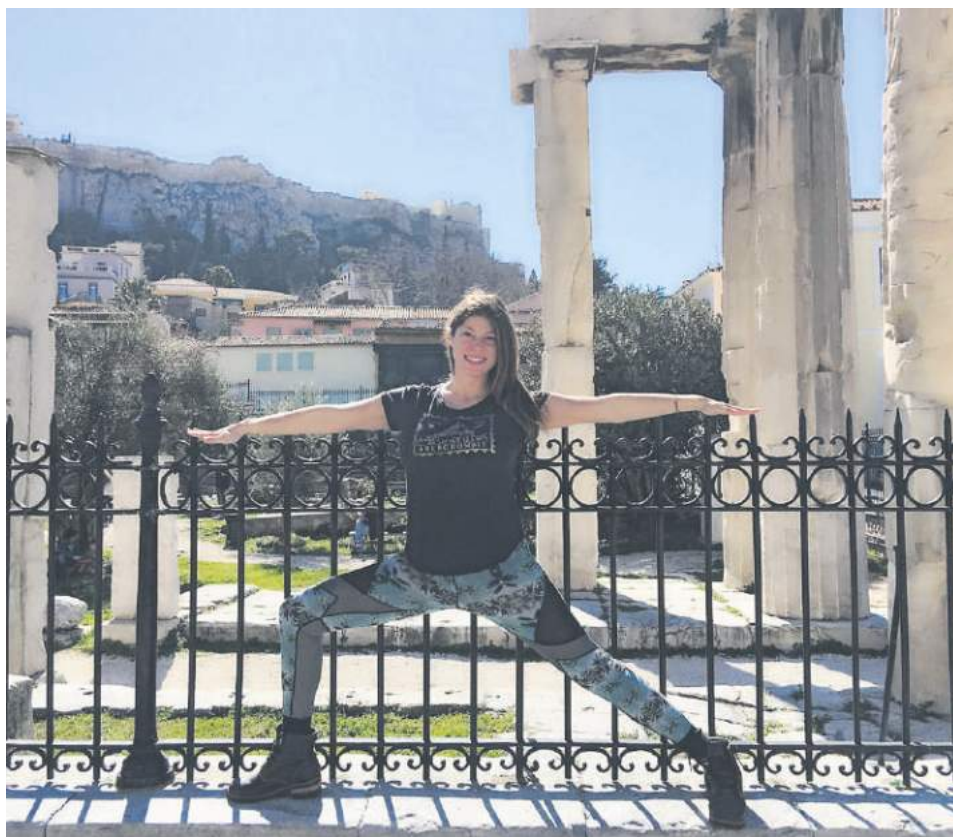
1) Θες να χάσεις λίπος και πόντους; Το TRX είναι το ιδανικό για σένα. Με TRX μπορείς να ξεκινήσεις ακόμα κι εσύ που δεν έχεις κάνει ποτέ σου γυμναστική, να δεις θεαματικά αποτελέσματα στο σώμα σου και από αρχάρια να φτάσεις σε πολύ προχωρημένο επίπεδο σε μικρό χρονικό διάστημα, χωρίς να το πιστεύεις ότι θα έκανες ποτέ τόσο προχωρημένες και δύσκολες ασκήσεις. Με το TRX μπορείς να συνδυάσεις και αερόβιο, για «κάψιμο» λίπους, αλλά και αναερόβιο, για σύσφιξη, χάσιμο πόντων και γράμμωση. Καλό θα ήταν να έχεις την επίβλεψη κάποιου ειδικού, γιατί υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού αν κάνεις λάθος κάποια άσκηση. Δοκίμασέ το και θα με θυμηθείς!

2) Θες απλώς σύσφιξη χωρίς να «ρίξεις» πολύ ιδρώτα; Σου έχω τη λύση: Pilates! Με το pilates θα δεις το σώμα σου να σφίγγει, να χάνει πόντους, να δυναμώνει, χωρίς όμως να παίρνει όγκο και χωρίς να ιδρώνεις. Επίσης, είναι ιδανικό για προβλήματα μέσης. Μεγάλη προσοχή, ωστόσο, στα γνωστά κρεβάτια pilates (reformer, cadillac), καθώς έχουν σημειωθεί αρκετά μυϊκά «τραβήγματα» (θλάσεις) από απλή απροσεξία. Το μείον του pilates είναι ότι αν θες να χάσεις συγχρόως και λίπος δεν αρκεί μόνο του. Θα πρέπει να το συνδυάσεις με κάτι αερόβιο, το οποίο θα σε κάνει να ιδρώσεις και να λαχανιάσεις.

3) Σου αρέσει ο χορός και θες να χάσεις βάρος ευχάριστα; Προτίμησε τη zumba! Με τη zumba θα ιδρώσεις, θα λαχανιάσεις και θα περάσεις ευχάριστα, καθώς συνδυάζει πολλά είδη χορού. Το μείον της είναι ότι δεν σου προσφέρει τη σύσφιξη και το χάσιμο πόντων που θα σου πρόσφεραν άλλα είδη γυμναστικής, οπότε θα πρέπει να τη συνδυάσεις με κάτι άλλο.

4) Είσαι ανταγωνιστικός τύπος και θες να δεις τα όριά σου; Η λύση είναι το crossfit. Στο crossfit ετοιμάσου να χύσεις πολύ ιδρώτα, να καλύτερέψεις τη φυσική σου κατάσταση στο full, να χάσεις λίπος και να κερδίσεις μυς με όγκο, να ανταγωνιστείς, να κάνεις πράγματα που δεν φανταζόσουν ότι μπορείς να κάνεις και πιθανότατα να γεμίσεις μελανιές, αλλά αυτό είναι το λιγότερο. Το επικίνδυνο σημείο του crossfit είναι ο ανταγωνισμός και το χρονικό όριο που σου δίνουν για να ολοκληρώσεις μια συγκεκριμένη άσκηση με στόχο να κάνεις περισσότερες επαναλήψεις, με αποτέλεσμα να μην κάνεις ολόσωστα την άσκηση και ένα μικρό και απλό λάθος να σε τραυματίσει και να σε ακινητοποιήσει για πολύ καιρό. Δεν είναι τυχαίο που το θεωρούν «τη χαρά του φυσικοθεραπευτή».

Η επιλογή δική σου!

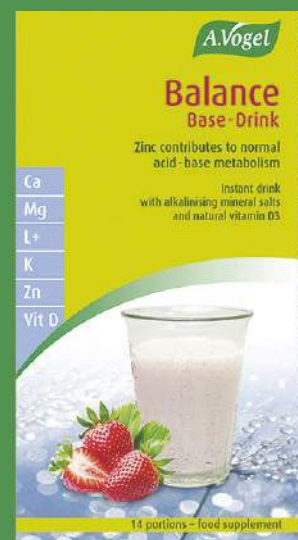
Τι τύπος γυμναστικής είσαι;

THE ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΜΑΥΡΙΔΟΥ

A.Vogel Balance Base Drink

Το Balance Base Drink είναι ρόφημα φυσικής αλκαλοποίησης και εξισορρόπησης του pH του οργανισμού το οποίο αποτελεί βέλτιστο συνδυασμό υψηλής βιοδιαθεσιμότητας αλκαλικών μετάλλων (ασβέστιο, μαγνήσιο, κάλιο), ψευδαργύρου (ιχνοστοιχείο), βιταμίνης D3 φυτικής προέλευσης και L+ γαλακτικού οξέος. Σημειώνεται ότι το μαγνήσιο συμβάλλει στη μείωση της κόπωσης και της κούρασης. Επίσης το Balance Base Drink δεν περιέχει λακτόζη και γλουτένη, είναι κατάλληλο για χορτοφάγους και έχει υπέροχη γεύση φράουλας.

Αποκλειστικός αντιπρόσωπος: HEALTHCODE – T:2109408880.

Luffa spray: Ρινικό spray μοναδικής 100% φυσικής σύνθεσης με βάση το φυτό λούφα

Ιδανικό για την αντιμετώπιση της χρόνιας και της εποχιακής αλλεργικής ρινίτιδας. Χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια των συμπτωμάτων της αλλεργίας. Το πολύτιμο τροπικό φυτό λούφα έχει αποδειχθεί ότι είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό σε περιπτώσεις αλλεργιών. Δρά «μπλοκάρωντας» και αποβάλλοντας τις τοξίνες οι οποίες εξασθενούν το ανοσοποιητικό σύστημα. Το σπουδαιότερο όφελος από τη χρήση του είναι η έλλειψη των ανεπιθύμητων ενεργειών που συνήθως παρουσιάζουν τα συνθετικά αντιισταμινικά όπως υπνηλία ή καταβολή. Είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα ανάλογα με τις αντίστοιχες ανάγκες.

Διάθεση: HEALTHCODE, T:2109408880

INFO

Η Χριστίνα Μαυρίδου είναι καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής - personal trainer.
www.personaltrainerchristy.com
Facebook Page: Christy Μαυρίδου

Fendona®

Ο τρόμος έχει γίνει η σκιά σας;

Η λύση για τα ιπτάμενα και βαδιστικά έντομα υγειονομικής σημασίας είναι Fendona®
Υψηλής αποτελεσματικότητας εντομοκτόνο για άμεση κατάρριψη.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Χρησιμοποιείτε τα βιοκτόνα προϊόντα με ασφαλή τρόπο. Διαβάστε πάντοτε την ετικέτα και τις πληροφορίες σχετικά με το προϊόν πριν από τη χρήση. Δείτε τις προειδοποιητικές φράσεις και σύμβολα πριν χρησιμοποιήσετε το προϊόν. Τηλ. Κέντρου Δηλητηριάσεων: 210 7793777

Πωλούνται από καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και από φαρμακεία.

© Σήμα κατατεθέν της BASF.

BASF ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.Ε.

Παραδείσου 2 & Κηφισίας, 151 25 Μαρούσι
Τηλ. κέντρο: 210 68.60.100, Fax: 210 68.60.200

Professional & Specialty Solutions

www.pestcontrol.basf.gr

 BASF
We create chemistry